

Bruksela, 15 grudnia 2021 r.
(OR. en)

15088/21

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2021/0426 (COD)

ENER 560
ENV 1012
TRANS 757
ECOFIN 1253
RECH 567
CODEC 1660
IA 208

WNIOSEK

Od:	Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)
Data otrzymania:	15 grudnia 2021 r.
Do:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, sekretarz generalny Rady Unii Europejskiej
Nr dok. Kom.:	COM(2021) 802 final
Dotyczy:	Wniosek dotyczący DYREKTYWY PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (wersja przekształcona)

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2021) 802 final.

Załącznik: COM(2021) 802 final

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 15.12.2021 r.
COM(2021) 802 final

2021/0426 (COD)

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (wersja przekształcona)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

{SEC(2021) 430 final} - {SWD(2021) 453 final} - {SWD(2021) 454 final}

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Przegląd dyrektywy w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (EPBD) stanowi część pakietu „Gotowi na osiągnięcie celu 55 proc.” w programie prac Komisji na 2021 r. i uzupełnia pozostałe elementy pakietu zaproponowanego w lipcu 2021 r.¹, określając wizję osiągnięcia bezemisyjnych zasobów budowlanych do 2050 r. Jak już wskazano w planie działania na rzecz klimatu², jest to kluczowy instrument legislacyjny służący osiągnięciu celów w zakresie dekarbonizacji na lata 2030 i 2050. Jest on rozwinięciem głównych elementów trzech obszarów docelowych³ inicjatywy „Fala renowacji”⁴, m.in. dotyczy zamiaru proponowania obowiązkowych minimalnych norm charakterystyki energetycznej po przeprowadzeniu oceny skutków uwzględniającej zakres tych norm, harmonogram, stopniowe wprowadzanie i towarzyszące im polityki wsparcia. Z uwagi na konieczność przeprowadzenia odpowiednich procedur konsultacji i oceny skutków, proponowany przegląd mógł nastąpić dopiero pewien czas po przyjęciu pierwszego zestawu inicjatyw „Gotowi na 55” w lipcu 2021 r.

Niniejszy wniosek jest szczególnie ważny, ponieważ budynki odpowiadają za 40 % zużywanej energii i 36 % bezpośrednich i pośrednich emisji gazów cieplarnianych związanych z energią. W UE ogrzewanie, chłodzenie i ciepła woda użytkowa odpowiadają za 80 % energii zużywanej przez gospodarstwa domowe. Aby zwiększyć odporność Europy, konieczna jest renowacja budynków w UE, dzięki czemu staną się one bardziej energooszczędne i mniej zależne od paliw kopalnych. Renowacja ma kluczowe znaczenie dla ograniczenia zużycia energii w budynkach, redukcji emisji oraz zmniejszenia rachunków za energię. Ponadto proces ten prowadzi do tworzenia lokalnych miejsc pracy i generuje wzrost gospodarczy. Z uwagi na długi czas potrzebny do wprowadzenia zmian w sektorze budowlanym, potrzebny jest terminowo przeprowadzony przegląd dyrektywy, który pomoże w osiągnięciu celów pakietu „Gotowi na 55”.

1.1. Pakiet „Gotowi na 55” a nowy system handlu uprawnieniami do emisji

Pakiet „Gotowi na 55” składa się z zestawu wzajemnie powiązanych wniosków popartych uwzględniającą ten fakt analizą oceny skutków. Z analizy tej⁵ wynika, że nadmierne uzależnienie od wzmocnionej polityki regulacyjnej skutkowałoby niepotrzebnie wysokimi obciążeniami gospodarczymi, natomiast poprzez samo ustalanie opłat za emisję gazów cieplarnianych nie zdołano by uporać się z utrzymującymi się niedoskonałościami rynku i barierami pozagospodarczymi. W związku z tym wybrana kombinacja środków z różnych dziedzin polityki zapewnia kontrolowaną równowagę między cenami, celami, normami i środkami wspierającymi. Proponowana zmiana dyrektywy EPBD mieści się w tych ramach. W związku z tym naruszenie równowagi w ogólnej kombinacji wymagałoby skorygowania różnych elementów polityki. Osłabienie środków w zakresie ustalania cen i celów,

¹ https://ec.europa.eu/clima/news-your-voice/news/delivering-european-green-deal-2021-07-14_en

² Plan w zakresie celów klimatycznych: „Ambitniejszy cel klimatyczny Europy do 2030 r. – Inwestowanie w przyszłość neutralną dla klimatu z korzyścią dla obywateli” (COM/2020/562 final).

³ Rozwiązanie problemu ubóstwa energetycznego i budynków o najgorszej charakterystyce energetycznej; budynki publiczne i infrastruktura społeczna jako przykład; oraz obniżenie emisyjności ogrzewania i chłodzenia.

⁴ Fala renowacji na potrzeby Europy – ekologizacja budynków, tworzenie miejsc pracy, poprawa jakości życia, COM(2020) 662 final.

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021DC0550&from=PL>

sprzyjających dekarbonizacji sektora budowlanego wymagałoby odpowiednio bardziej rygorystycznych środków regulacyjnych w ramach przeglądu dyrektywy EPBD, w szczególności w odniesieniu do stopniowego wycofywania paliw kopalnych i obowiązkowych minimalnych norm charakterystyki energetycznej.

Odpowiednie oceny skutków przeprowadzone przez Komisję wykazały, że osiągnięcie celów byłoby mniej pewne i bardziej kosztowne w przypadku braku sygnału cenowego dotyczącego emisji gazów cieplarnianych w odniesieniu do paliw do ogrzewania, takiego jak proponowany nowy system handlu uprawnieniami do emisji (ETS) dotyczący budynków i transportu drogowego. Działa on najlepiej w połączeniu ze środkami regulacyjnymi UE i uzupełniającymi środkami krajowymi, do czego bodziec stanowią ambitniejsze cele zaproponowane w rozporządzeniu w sprawie wspólnego wysiłku redukcyjnego (ESR), dyrektywie w sprawie efektywności energetycznej (EED) i dyrektywie w sprawie odnawialnych źródeł energii (RED).

Nowy system handlu uprawnieniami do emisji stwarza zachęty gospodarcze do dekarbonizacji budynków i generuje dochody na potrzeby wsparcia publicznego, ukierunkowanego w szczególności na pomoc dla gospodarstw domowych znajdujących się w trudnej sytuacji. Zmieniona dyrektywa EPBD odnosi się do barier pozagospodarczych utrudniających renowację⁶. Tworzy ona ramy umożliwiające udzielanie wsparcia finansowego na renowację bez bezpośredniego uruchamiania wymaganych środków finansowych. Zmiana tej dyrektywy mogłaby znacząco przyczynić się do osiągnięcia celów na 2030 r. Z oceny skutków dyrektywy EPBD⁷ wynika, że w przypadku jej braku ogólne konieczne redukcje emisji wyniosą zaledwie około połowy tego, co jest niezbędne w sektorze mieszkaniowym i usługowym do osiągnięcia celu na 2030 r.

Bez tych zmian, aby zrekompensować ich brak, konieczne byłoby wprowadzenie większej liczby środków na poziomie państw członkowskich, ale niepewność co do ich skuteczności, terminowości i spójności z celem dekarbonizacji na 2050 r. zapisanym w Europejskim prawie o klimacie⁸ osłabiłaby motywację do szybkiego podnoszenia wskaźników renowacji. W przypadku braku wzmocnionych unijnych lub krajowych środków regulacyjnych zwiększających wskaźnik renowacji opłata za emisję gazów cieplarnianych musiałaby być wyższa⁹, a ostatecznie bariery pozagospodarcze dla renowacji nie zostałyby usunięte.

Aby osiągnąć cele UE na lata 2030 i 2050 podczas negocjacji w celu uzgodnienia spójnych i solidnych ram dla budynków ważne będzie zachowanie spójności wszystkich przepisów pakietu dotyczących budynków.

1.2. Problemy związane z podatnością na zagrożenia, przystępnością cenową i ubóstwem energetycznym

⁶ Ukierunkowanie renowacji na budynki o największym potencjale i największych barierach strukturalnych związanych z niechęcią do ryzyka, rozdziałem zachęt i strukturami współwłasności oraz stymulowanie bardziej złożonych, gruntowniejszych renowacji.

⁷ SWD(2021) 453 Dokument roboczy służb Komisji, sprawozdanie z oceny skutków towarzyszące dokumentowi: dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (wersja przekształcona).

⁸ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119 z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie ustanowienia ram na potrzeby osiągnięcia neutralności klimatycznej i zmiany rozporządzeń (WE) nr 401/2009 i (UE) 2018/1999 (Europejskie prawo o klimacie) (<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/PE-27-2021-INIT/pl/pdf>)

⁹ Zob. scenariusz MIX-CP stanowiący podstawę oceny skutków dotyczącej ETS: https://ec.europa.eu/energy/data-analysis/energy-modelling/policy-scenarios-delivering-european-green-deal_en

Główną nowością w przeglądzie jest wprowadzenie minimalnych norm charakterystyki energetycznej stanowiących bodziec dla wymaganej transformacji sektora. Renowacja budynków ma dwa powszechnie uznane pozytywne skutki gospodarcze: 1. zmniejszenie kosztów energii, zmniejszenie ubóstwa energetycznego oraz 2. podniesienie wartości budynków o lepszej charakterystyce energetycznej. Inne korzyści to m.in. poprawa jakości życia i zmniejszenie średniej długości okresów, w których budynki są niezamieszkałe.

Korzyści wynikające z niższych rachunków za energię są jeszcze bardziej istotne w kontekście wysokich cen energii. Osoby mieszkające w budynkach o najgorszej charakterystyce energetycznej oraz osoby borykające się z ubóstwem energetycznym skorzystałyby z renowacji i lepszych budynków oraz z niższych kosztów energii, a także byłyby zabezpieczone przed dalszym wzrostem cen i niestabilnością rynku.

Z drugiej strony właściciele nieruchomości mogą być skłonni do przenoszenia kosztów renowacji na najemców, aby pokryć koszty inwestycji początkowych. Ponadto silniejszy nacisk na eliminację braków istniejących budynków o najgorszej charakterystyce energetycznej mógłby jeszcze bardziej obniżyć ich ceny w transakcjach rynkowych, nawet jeżeli istnieje już pewna korelacja między klasami charakterystyki energetycznej a wartością.

Ogólnounijne minimalne normy charakterystyki energetycznej zostały starannie opracowane, aby złagodzić ewentualne negatywne skutki społeczne i zmaksymalizować korzyści społeczne, zwłaszcza jeśli chodzi o poprawę warunków życia w budynkach o najgorszej charakterystyce energetycznej oraz zmniejszanie ubóstwa energetycznego, a nawet zapobieganie mu. Państwa członkowskie będą zobowiązane do działania na rzecz zgodności z minimalnymi normami charakterystyki energetycznej za pomocą odpowiednich ram wsparcia obejmujących wsparcie finansowe, pomoc techniczną, usuwanie barier i monitorowanie skutków społecznych, w szczególności w przypadku osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji.

W krajowych planach renowacji budynków będzie się zwracać uwagę na monitorowanie procesu zmniejszania liczby osób dotkniętych ubóstwem energetycznym i odsetka ludności żyjącej w nieodpowiednich warunkach mieszkaniowych (np. w budynkach o przeciekających ścianach lub dachach) lub w nieodpowiednim komforcie cieplnym. Plany te będą zawierać przegląd krajowych polityk i środków zapewniających lepszą pozycję i ochronę gospodarstw domowych znajdujących się w trudnej sytuacji, zmniejszających ubóstwo energetyczne i zapewniających przystępność cenową mieszkań.

Środki przewidziane w niniejszym wniosku są spójne z polityką i środkami ustanowionymi we wszystkich instrumentach UE wspierających sprawiedliwą społecznie transformację. Obejmują one sprawozdawczość na temat postępów w realizacji krajowych celów orientacyjnych dotyczących zmniejszenia liczby gospodarstw domowych dotkniętych ubóstwem energetycznym w ramach krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu oraz planowanych inwestycji mających na celu złagodzenie efektów dystrybucyjnych i promowanie rozwiązań strukturalnych – w szczególności renowacji energetycznej budynków, w tym środków poprawy efektywności energetycznej lub wprowadzania produkcji energii ze źródeł odnawialnych, dekarbonizacji ich systemów ogrzewania i chłodzenia – w celu zmniejszenia zależności od paliw kopalnych zgodnie z proponowanymi planami społeczno-klimatycznymi, a także Centrum Doradztwa ds. Ubóstwa Energetycznego, które wspiera starania państw członkowskich na rzecz łagodzenia i monitorowania ubóstwa energetycznego.

1.3. Dostępność finansowania, funduszy unijnych i krajowych środków wsparcia

Wniosek jest dobrze skoordynowany z innymi odpowiednimi instrumentami, zwłaszcza w odniesieniu do funduszy unijnych i krajowych. Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF) uruchamia znaczne inwestycje w renowację budynków dzięki silnemu elementowi przewodniemu „Renowacja” w krajowych planach odbudowy i zwiększania odporności. Będą one kontynuowane od chwili obecnej do 2025–2026 r. i przygotowują grunt dla ulepszeń wprowadzonych dyrektywą EPBD.

W obecnych wieloletnich ramach finansowych („WRF”) środki UE są dostępne w ramach różnych programów, w których sektor budownictwa uznano za priorytet: kluczowe znaczenie pod tym względem mają fundusze regionalne w ramach polityki spójności, Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji oraz InvestEU. Ich uzupełnieniem jest specjalne wsparcie techniczne i pomoc Komisji Europejskiej dla krajowych administracji publicznych w celu ułatwienia reform i przygotowań niezbędnych do zapewnienia skuteczności inwestycji.

Proponowany nowy Społeczny Fundusz Klimatyczny ETS wypełniłby lukę między RRF a przejściem od obecnych WRF do okresu po 2027 r., a także uruchomiłby 72,2 mld EUR na lata 2025–2032 w celu wsparcia gospodarstw domowych, a zwłaszcza tych osób, które mieszkają w budynkach o najgorszej charakterystyce. Fundusz ten pokryłby koszty początkowe i ułatwiłby gospodarstwom domowym o niskich dochodach przestrzeganie minimalnych norm charakterystyki energetycznej zaproponowanych w dyrektywie EPBD. Inwestycje w ramach krajowych planów społeczno-klimatycznych będą stanowiły integralną część środków finansowania zawartych w krajowych planach renowacji budynków na podstawie EPBD.

Aby renowacja budynków mogła zostać zaklasyfikowana jako zrównoważona działalność gospodarcza na podstawie aktu delegowanego w sprawie unijnej systematyki dotyczącej zmiany klimatu, musi osiągnąć 30 % oszczędności energii, spełniać minimalne wymagania dotyczące charakterystyki energetycznej w przypadku ważniejszej renowacji lub obejmować określone indywidualne środki zaklasyfikowane jako zrównoważone. Renowacja w celu spełnienia proponowanych ogólnounijnych minimalnych norm charakterystyki energetycznej jest zazwyczaj zgodna z kryteriami unijnej systematyki zrównoważonego rozwoju związanymi z działaniami w zakresie renowacji budynków.

Ponadto Komisja dokonuje obecnie przeglądu odpowiednich ram pomocy państwa i dąży do tego, by bardziej sprzyjały one spełnianiu potrzeb przeglądu dyrektywy EPBD, w szczególności w odniesieniu do minimalnych norm charakterystyki energetycznej na poziomie UE. Wynikające z tego przeglądu przepisy dotyczące pomocy państwa byłyby ważnym czynnikiem zachęcającym do szybkiego spełniania minimalnych norm charakterystyki energetycznej określonych na poziomie UE w przypadku ulepszania budynków o najgorszej charakterystyce energetycznej.

1.4. Cele wniosku

Główne cele tego przeglądu to: ograniczenie emisji gazów cieplarnianych i zużycia energii końcowej w budynkach do 2030 r. oraz określenie długoterminowej wizji dla budynków z myślą o osiągnięciu neutralności klimatycznej w całej UE do 2050 r. Aby je zrealizować, inicjatywa opiera się na kilku celach szczegółowych: zwiększenie tempa i gruntowności renowacji budynków, udoskonalenie informacji na temat charakterystyki energetycznej i zrównoważonego charakteru budynków oraz zapewnienie zgodności wszystkich budynków z wymogami neutralności klimatycznej na 2050 r. Zwiększenie wsparcia finansowego oraz modernizacja i integracja systemu stanowią dźwignie umożliwiające osiągnięcie tych celów.

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Jak wyjaśniono powyżej, proponowana zmiana ma na celu wspieranie zarówno czynników zachęcających, jak i obligujących, działających na rzecz dekarbonizacji budynków w połączeniu z zachętami do podejmowania działań na szczeblu krajowym, ustanowionymi w rozporządzeniu ESR oraz wpływem nowego systemu handlu uprawnieniami do emisji dotyczącego budynków i transportu drogowego na ustalanie opłat za emisję gazów cieplarnianych¹⁰. We wniosku dokonano przeglądu istniejącego narzędzia legislacyjnego. Sam wniosek nie może spowodować osiągnięcia celów, takich jak cele określone w rozporządzeniu ESR, ale przyczynia się do ich realizacji. Wspólnie z proponowanym nowym systemem handlu uprawnieniami do emisji sprzyjają dekarbonizacji paliw i technologii grzewczych oraz zmniejszaniu zużycia energii.

Dyrektywa EPBD nakreśli ogólną wizję dla nowych i istniejących budynków, mającą zastosowanie do przepisów dotyczących budynków, zawartych w innych inicjatywach pakietu „Gotowi na 55”¹¹. Dzięki zwiększeniu skali działań na rzecz zmniejszenia zużycia energii w sektorze budowlanym dyrektywa EPBD przyczyni się również do osiągnięcia ogólnych celów w zakresie efektywności energetycznej określonych w dyrektywie w sprawie efektywności energetycznej. Zwiększenie liczby renowacji zainicjowanych dzięki wnioskowi dotyczącemu dyrektywy EPBD oraz wymogowi, aby w nowych budynkach instalowano systemy grzewcze o zerowej emisji gazów cieplarnianych i wprowadzano energię ze źródeł odnawialnych, tak aby stały się one budynkami bezemisyjnymi, umożliwi osiągnięcie orientacyjnego celu na 2030 r. dotyczącego udziału odnawialnych źródeł energii w końcowym zużyciu energii w budynkach zgodnie z dyrektywą RED. Wniosek będzie sprzyjał zastępowaniu nieefektywnych kotłów na paliwa kopalne systemami bez bezpośrednich emisji gazów cieplarnianych, takimi jak pompy ciepła i inne technologie oparte na odnawialnych źródłach energii.

Wniosek zakłada modernizację prywatnej infrastruktury ładowania na parkingach w budynkach i w ich pobliżu, uzupełniając zaktualizowane rozporządzenie w sprawie infrastruktury paliw alternatywnych (AFIR), w którym określono ambitniejsze cele ogólne, m.in. dotyczące publicznie dostępnej infrastruktury ładowania pojazdów elektrycznych. Zgodnie z Europejskim Zielonym Ładem i nowymi unijnymi ramami mobilności w miastach wniosek zawiera również przepisy dotyczące ulepszenia infrastruktury parkingowej dla rowerów.

Wniosek stanowi również uzupełnienie prawodawstwa dotyczącego produktów, np. rozporządzenia w sprawie etykietowania energetycznego, które zachęca konsumentów do kupowania najlepszej klasy produktów i urządzeń związanych z energią umieszczanych w budynkach. Dyrektywa EPBD funkcjonuje wspólnie z dyrektywą w sprawie ekoprojektu, w której określono wymogi dotyczące efektywności energetycznej i inne wymogi dotyczące efektywności środowiskowej w odniesieniu do produktów związanych z energią, w szczególności w odniesieniu do systemów technicznych budynku (np. kotłów, pomp ciepła lub źródeł światła) oraz urządzeń stosowanych w budynkach (np. urządzeń gospodarstwa domowego). Efektywność wyrobów budowlanych została uwzględniona w rozporządzeniu

¹⁰ Jak wykazano w odpowiedniej ocenie skutków, parametry nowego ETS dotyczące transportu drogowego i budynków zostały ustalone zgodnie z docelowym poziomem efektywności energetycznej zawartym we wniosku dotyczącym przeglądu dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej oraz oczekiwanym wzrostem wskaźnika renowacji wynikającym z przyszłego wniosku dotyczącego przeglądu dyrektywy EPBD.

¹¹ Lista wniosków: https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal/delivering-european-green-deal_pl#renovating-buildings-for-greener-lifestyles

w sprawie wyrobów budowlanych, a wniosek przyczynia się również do ciągłych postępów w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu za pomocą przepisów dotyczących podnoszenia odporności budynków na zmianę klimatu.

Jednocześnie udoskonalone narzędzia informacyjne przewidziane w dyrektywie EPBD, do których będzie również należeć wskaźnik emisji dwutlenku węgla, pomogą inwestorom finansowym określić wartość pieniężną korzyści płynących z dekarbonizacji budynków, a podmiotom gospodarczym lub gospodarstwom domowym – lepiej uwzględniać korzyści ekonomiczne wynikające z renowacji budynków w planach spłaty zaciągniętych na te renowacje pożyczek. Aspekty te są również zgodne z elementami unijnej systematyki zrównoważonego rozwoju dotyczącymi budynków¹².

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

• Podstawa prawna

Podstawę wniosku stanowi art. 194 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), stanowiący podstawę prawną unijnej polityki w dziedzinie energii. Proponowane środki mają na celu „wspieranie efektywności energetycznej i oszczędności energii, jak również rozwoju nowych i odnawialnych form energii” (art. 194 ust. 1 lit. c) TFUE).

• Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)

2.1. Potrzeba działań na poziomie UE

Polityka energetyczna jest kompetencją dzieloną między UE i państwa członkowskie oraz obszarem dobrze ugruntowanej polityki UE. Proponowane zmiany w dyrektywie EPBD w dużej mierze odzwierciedlają potrzebę jej aktualizacji, aby uwzględnić ambitniejsze cele UE w zakresie klimatu i energii. Ponadto ocena ogólnounijnego wpływu krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu, którą Komisja opublikowała we wrześniu 2020 r.¹³, wykazała lukę w poziomie ambicji w zakresie efektywności energetycznej: 2,8 punktu procentowego dla zużycia energii pierwotnej i 3,1 punktu procentowego dla zużycia energii końcowej w UE w porównaniu z obecnie obowiązującymi celami na 2030 r. W zmienionej dyrektywie EPBD potrzebne są zatem kolejne ogólnounijne środki, zgodnie z tym, co przewidziano w rozporządzeniu w sprawie zarządzania unią energetyczną¹⁴.

Budynki stanowią infrastrukturę lokalną, ale niewystarczające wskaźniki i gruntowność renowacji to wspólny problem, z którym borykają się wszystkie państwa członkowskie UE. Jego przyczyny mają głównie charakter pozagospodarczy i dotyczą wszystkich państw członkowskich. Ustanowienie wspólnych unijnych ram określających ścieżkę dekarbonizacji budynków i powiązanych wymagań przy jednoczesnym dopuszczeniu dostosowania ich do warunków krajowych przyniosłoby zatem bardzo potrzebną pewność wszystkim podmiotom w całym łańcuchu dostaw renowacji i budownictwa oraz przewidywalność i gotowość wszystkim zainteresowanym podmiotom – od przemysłu po lokalną i krajową siłę roboczą, inwestorów prywatnych i instytucje finansowe. Dotychczasowe doświadczenia w realizacji długoterminowych strategii renowacji pokazały, jak duże znaczenie ma odpowiednie połączenie elastyczności i zharmonizowanych wymogów zapewnione w skuteczniejszy sposób, tak aby zmotywować wszystkie państwa członkowskie do podejmowania wystarczających starań na rzecz osiągnięcia unijnych celów.

¹² https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/banking-and-finance/sustainable-finance/eu-taxonomy-sustainable-activities_en

¹³ https://ec.europa.eu/info/news/commission-publishes-assessment-national-energy-climate-plans-2020-sep-17_en

¹⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018R1999&from=EN>

2.2. Unijna wartość dodana

Udoskonalone wspólne ramy UE zawierają zachęty dla państw członkowskich o różnym poziomie ambicji do przyspieszenia, w sposób skoordynowany i w odpowiedniej skali, transformacji energetycznej w kierunku bardziej energooszczędnych budynków.

Wystarczająco silne sygnały regulacyjne – zarówno w odniesieniu do istniejących zasobów, jak i nowych budynków – będą pobudzać inwestycje w renowację budynków, tworzyć miejsca pracy, stymulować innowacje, zwiększać korzyści płynące z rynku wewnętrznego w odniesieniu do wyrobów i urządzeń budowlanych oraz wywierać pozytywny wpływ na konkurencyjność ekosystemu budowlanego i powiązanych sektorów. Dzięki temu oraz dzięki wzmocnieniu „wspólnego języka” wspólnych norm i dostępu do informacji, sektor budowlany zmniejszy również swoje emisje gazów cieplarnianych w najbardziej opłacalny sposób, np. dzięki korzyściom skali.

Budynki nie przekraczają granic, lecz może to robić finansowanie związane z budynkami, a także technologie i rozwiązania w nich zainstalowane – od izolacji po pompy ciepła, efektywne oszklenie lub panele fotowoltaiczne. Działania UE prowadzą do modernizacji przepisów krajowych w sektorze budowlanym, co pozwala osiągnąć cele w zakresie dekarbonizacji, otworzyć szersze rynki dla innowacyjnych produktów na całym świecie i obniżyć koszty, gdy jest to najbardziej potrzebne, oraz stymulować rozwój przemysłowy.

Ponadto działania UE w ramach zmienionej dyrektywy EPBD przynoszą liczne korzyści, takie jak poprawa zdrowia i dobrostanu obywateli, tworzenie lokalnych miejsc pracy sprzyjające odbudowie gospodarczej, zmniejszenie ubóstwa energetycznego, włączenie społeczne, poprawa warunków życia, redukcja emisji gazów cieplarnianych, odporność na zmianę klimatu, zmniejszenie zużycia i kosztów energii. Są one również zgodne z inicjatywą nowego europejskiego Bauhausu¹⁵, która zachęca do łączenia zrównoważonego charakteru budynków i środowiska zbudowanego z jakością życia i włączeniem społecznym.

• Proporcjonalność

Środki zawarte we wniosku ustawodawczym są uznane za proporcjonalne i opierają się w maksymalnym stopniu na istniejącym projekcie pierwotnej dyrektywy z 2002 r. oraz jej przeglądach z 2010 i 2018 r. Jak opisano szczegółowo w sekcji 3 poniżej, obawy wyrażone przez Radę ds. Kontroli Regulacyjnej w jej negatywnych opiniach na temat proporcjonalności i poziomu unijnej harmonizacji preferowanego wariantu określonego w towarzyszącym sprawozdaniu z oceny skutków zostały uwzględnione poprzez modyfikację wniosku w celu zapewnienia przestrzegania zasad pomocniczości i proporcjonalności.

• Wybór instrumentu

Wniosek zawiera zmiany merytoryczne dyrektywy EPBD, która została już zmieniona w 2018 r.¹⁶ Niniejszy wniosek dotyczy zatem przekształcenia obowiązującej dyrektywy, zgodnie ze zobowiązaniem Komisji na podstawie pkt 46 Porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie lepszego stanowienia prawa¹⁷. Nowy akt prawny zastąpi i uchyli wcześniejszą dyrektywę 2010/31/UE.

3. WYNIKI OCEN EX POST, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

¹⁵ https://europa.eu/new-european-bauhaus/system/files/2021-09/COM%282021%29_573_EN_ACT.pdf

¹⁶ W 2018 r. dyrektywą (UE) 2018/844

¹⁷ Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

- **Oceny ex post/oceny adekwatności obowiązującego prawodawstwa**

Dyrektywę EPBD oceniono w 2016 r.¹⁸ Środki wynikające z ostatniego przeglądu dyrektywy EPBD (2018 r.) zostały transponowane niedawno (2020 r.), co uniemożliwiło zgromadzenie danych na temat ich wpływu wystarczających do przeprowadzenia nowej konstruktywnej oceny.

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Zastosowano metody uzupełniające, aby zapewnić kompleksowy proces konsultacji umożliwiający wyrażenie opinii wszystkim zainteresowanym stronom.

- W dniu 22 lutego 2021 r. na portalu Komisji „Wyraź swoją opinię” opublikowano wstępną ocenę skutków (plan działania). Informacje zwrotne można było przekazywać przez 4 tygodnie – w okresie tym otrzymano 243 opinie.
- W dniu 30 marca 2021 r. na portalu „Wyraź swoją opinię” opublikowano trwające 12 tygodni konsultacje publiczne oparte na ustrukturyzowanym kwestionariuszu internetowym EU Survey i zgodne z przepisami Komisji dotyczącymi lepszego stanowienia prawa. Dotyczyły one zakresu, rodzaju i struktury możliwych wariantów strategicznych i zawierały pytania wielokrotnego wyboru oraz pytania otwarte. Podobnie jak plan działania, były otwarte dla wszystkich. Otrzymano 535 odpowiedzi. Większość uczestników stanowiły stowarzyszenia przedsiębiorców i przedsiębiorstwa (52 %), a następnie obywatele UE (15 %), organizacje pozarządowe (12 %) oraz lokalne i krajowe organy publiczne (7 %).
- W okresie od 31 marca do 3 czerwca 2021 r. przeprowadzono pięć specjalnych i ukierunkowanych warsztatów. Wydarzenia te zostały zorganizowane tematycznie w celu omówienia konkretnych obszarów wariantów strategicznych, takich jak: „Stworzenie wizji dla budynków i zdekarbonizowanych zasobów budowlanych”, „Minimalne normy charakterystyki energetycznej dla istniejących budynków”, „Udoskonalenie narzędzi informacyjnych dotyczących budynków (z naciskiem na świadectwa charakterystyki energetycznej)”, „Wspieranie transformacji ekologicznej i cyfrowej” oraz „Dostępne i przystępne cenowo finansowanie – ubóstwo energetyczne”. W każdym warsztacie uczestniczyło średnio ponad 200 uczestników.
- Dodatkowe kontakty z zainteresowanymi stronami odbywały się na zasadzie *ad hoc*.

Komisja poinformowała również delegacje i administracje krajowe oraz zebrała ich opinie na posiedzeniach Grupy Roboczej ds. Energii, Komitetu ds. Charakterystyki Energetycznej Budynków oraz na posiedzeniach plenarnych w sprawie skoordynowanego działania.

3.1. Podsumowanie opinii zainteresowanych stron

Zdecydowana większość respondentów biorących udział w konsultacjach publicznych wyraziła poparcie dla minimalnych norm charakterystyki energetycznej (75 % respondentów było za). 61 % uczestników wyraziło opinię, że należy zmienić przepisy dyrektywy EPBD dotyczące długoterminowych strategii renowacji, a 89 % poparło wariant zwiększenia monitorowania celów określonych przez państwa członkowskie w ich długoterminowych strategiach renowacji. 84 % opowiedziało się za umieszczeniem w dyrektywie EPBD definicji budynków bezemisyjnych. 73 % respondentów było zdania, że dyrektywa EPBD może przyczynić się do udostępnienia szerszego zakresu danych dotyczących charakterystyki

¹⁸ COM(2016) 765 final https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/swd-2016-408-final_en_0.pdf

energetycznej budynków. Zdaniem wyraźnej większości (65 %) świadectwa charakterystyki energetycznej muszą zostać zaktualizowane, a ich jakość poprawiona; jeszcze bardziej zdecydowana większość (76 %) poparła harmonizację świadectw charakterystyki energetycznej.

Ponad dwie trzecie respondentów (68 %) opowiedziało się za włączeniem do dyrektywy EPBD środków służących zgłaszaniu emisji dwutlenku węgla w całym cyklu życia (produkcja i budowa, użytkowanie i wycofanie z eksploatacji). Jeśli chodzi o elektromobilność, respondenci wyrazili ogólne poparcie dla zaostrzonych wymogów. Ponad trzy czwarte (77 %) opowiedziało się za powiązaniem wsparcia finansowego na renowację z gruntowną renowacją, a 68 % było zdania, że korzystne byłoby sformułowanie prawnej definicji „gruntownej renowacji”. Wreszcie, jeśli chodzi o finansowanie, ogólne stanowisko wyrażone również w trakcie warsztatów było takie, że powinno ono być bardziej dostępne dzięki połączeniu dotacji bezpośrednich, zachęt podatkowych, kredytów hipotecznych na podnoszenie efektywności energetycznej i innych rodzajów mechanizmów zachęt, oraz że powinny mu towarzyszyć przepisy dotyczące dostępu do punktów kompleksowej obsługi. Ukierunkowane wsparcie finansowe dla gospodarstw domowych o niższych i średnich dochodach uznano za najważniejszy środek polityki przeciwdziałający ubóstwu energetycznemu.

Wyniki warsztatów dotyczących wariantów strategicznych były podobne do wyników konsultacji społecznych pod względem ogólnego kierunku i dostarczyły dodatkowych użytecznych informacji.

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy eksperckiej**

Niniejszy wniosek opiera się na ocenie z 2016 r. oraz na danych i doświadczeniach z wdrażania dyrektywy EPBD. Pomocy w zakresie analizy i oceny zgodności oraz praktyk krajowych udzieliło JRC. W ramach inicjatywy dotyczącej skoordynowanego działania w ramach dyrektywy EPBD opracowano analizę krajowych doświadczeń związanych z wdrażaniem dyrektywy EPBD. Ponadto Komisja opiera się na rosnącej liczbie poddanych weryfikacji wzajemnej badań empirycznych i korzysta z szeregu istniejących lub niedawno zakończonych umów w zakresie wsparcia.

Ilościową i jakościową ocenę skutków i kosztów administracyjnych oraz analizę wkładu zainteresowanych stron poparto szczegółową umową o wsparcie techniczne¹⁹. Analizę w ramach tej umowy przeprowadzono z wykorzystaniem zestawu narzędzi modelowania w celu przedstawienia zasobów budowlanych oraz uwzględnienia szerszych skutków makroekonomicznych i społecznych. Główne wykorzystane statystyki i dane, m.in. w celu uzupełnienia zbioru danych stanowiących podstawę zastosowanych modeli, odnoszą się do wskaźników obserwatorium zasobów budowlanych i EUROSTATU. Oceniono również wyniki kilku trwających projektów w zakresie badań naukowych i innowacji finansowanych w ramach programu „Horyzont 2020” i uwzględniono je w analizie.

Niniejszy wniosek opiera się również na dowodach zgromadzonych w ocenie skutków Planu w zakresie celów klimatycznych na 2030 r. oraz na odpowiednich dowodach zebranych w ramach innych inicjatyw Zielonego Ładu. Podobnie jak inne propozycje zawarte w pakiecie „Gotowi na 55” w scenariuszu odniesienia na potrzeby oceny uwzględniono zaktualizowany unijny scenariusz odniesienia, prognozę ewolucji unijnych i krajowych systemów

¹⁹ Pomoc techniczna w zakresie opracowywania i wdrażania polityki dotyczącej budynków i renowacji – Wsparcie oceny skutków *ex ante* i przeglądu dyrektywy 2010/31/UE w sprawie charakterystyki energetycznej budynków, wniosek 2020/28 – ENER/CV/FV2020-608/07; DG ds. Działań w dziedzinie Klimatu CLIMA.A4/FRA/2019/0011.

energetycznych oraz emisji gazów cieplarnianych w obecnych ramach polityki, która to prognoza obejmuje skutki pandemii COVID-19.

- **Ocena skutków**

Analiza przeprowadzona w ramach oceny skutków potwierdziła, że ramy dyrektywy EPBD są niewystarczające do osiągnięcia celów klimatycznych na 2030 r. W szczególności nie istnieje żaden szczególny środek mający na celu usunięcie barier pozagospodarczych ograniczających renowację energetyczną budynków.

Projekt sprawozdania z oceny skutków dwukrotnie przedłożono Radzie ds. Kontroli Regulacyjnej działającej przy Komisji. Po wydaniu pierwszej negatywnej opinii Rada wydała ostateczną drugą negatywną opinię²⁰, w której podkreśliła potrzebę opracowania wytycznych politycznych dotyczących tego, czy i na jakich warunkach wniosek dotyczący przeglądu dyrektywy EPBD mógłby przejść do kolejnego etapu procedury legislacyjnej. Rada wyjaśniła, że podtrzymuje swoją negatywną opinię, ponieważ w projekcie sprawozdania z oceny skutków 1) nie określono wyraźnie dodatkowej luki, którą musiałaby wypełnić zmieniona dyrektywa EPBD w kontekście pozostałych wniosków z pakietu „Gotowi na 55”; 2) nie wykazano w przekonujący sposób potrzeby zharmonizowanych środków na poziomie UE, ze względu na różnorodność sektora budowlanego w państwach członkowskich; oraz 3) nie uzasadniono w wystarczający sposób wyboru poszczególnych elementów preferowanego pakietu wariantów strategicznych.

Metody pracy Komisji Europejskiej uprawniają wiceprzewodniczącego ds. stosunków międzyinstytucjonalnych i prognozowania do zatwierdzenia kontynuacji inicjatywy, która była przedmiotem drugiej negatywnej opinii Rady ds. Kontroli Regulacyjnej.

Ze względu na polityczne znaczenie tej inicjatywy, jej rolę w pakiecie wniosków „Gotowi na 55” z lipca 2021 r., pilny charakter działań w dziedzinie renowacji budynków oraz fakt, że potrzeba wytycznych politycznych wyrażona przez Radę ds. Kontroli Regulacyjnej mogłaby zostać w zadowalający sposób uwzględniona w dostosowanym wniosku ustawodawczym, Komisja, również w świetle porozumienia osiągniętego przez wiceprzewodniczącego ds. stosunków międzyinstytucjonalnych i prognozowania, uznała za stosowne przeprowadzenie przeglądu dyrektywy EPBD.

Komisja uważa, że ustalenia Rady dotyczące niewystarczającej jasności co do roli dyrektywy EPBD w pakiecie „Gotowi na 55” dotyczą oceny jakości projektu sprawozdania z oceny skutków, nie są zaś wyrazem zasadniczych obaw co do ogólnej kombinacji różnych dziedzin polityki w pakiecie wniosków „Gotowi na 55”. Należy również zaznaczyć, że opinie Rady ds. Kontroli Regulacyjnej stanowią ocenę jakości projektu oceny skutków, a nie ocenę powiązanych wniosków ustawodawczych. Wzajemne oddziaływanie między środkami regulacyjnymi, mechanizmami ustalania cen i celami wyjaśniono w poprzednich sekcjach niniejszego uzasadnienia. Opisano w nim proponowany przegląd dyrektywy EPBD w taki sam sposób, w jaki opisano wszystkie pozostałe wnioski w ramach pakietu „Gotowi na 55”, które zostały poparte indywidualnymi sprawozdaniami z oceny skutków pozytywnie ocenionymi przez Radę.

Komisja uważnie przeanalizowała opinię Rady, według której projekt sprawozdania z oceny skutków nie zawiera wystarczająco solidnych dowodów na poparcie preferowanego zestawu środków z zakresu polityki, w szczególności w odniesieniu do proponowanego w nim stopnia harmonizacji na poziomie UE. W tym kontekście Komisja odstąpiła od wskazanego

²⁰ <https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/>

w projekcie oceny skutków wariantu polegającego na wprowadzeniu stopniowego i ograniczonego w czasie zaostżenia minimalnych norm charakterystyki energetycznej na poziomie UE dla niektórych rodzajów budynków w połączeniu z zobowiązaniem państw członkowskich do wprowadzenia krajowych norm charakterystyki energetycznej dla wszystkich pozostałych budynków. Obecnie krajowe minimalne normy charakterystyki energetycznej są proponowane jako dobrowolne, a różnice w krajowych zasobach budowlanych są uwzględnione w większym stopniu poprzez zapewnienie państwom członkowskim większej elastyczności w opracowywaniu planów realizacji celu, jakim jest osiągnięcie bezemisyjnych zasobów budowlanych do 2050 r.

Na poziomie UE utrzymano jednak minimalne normy charakterystyki energetycznej dla budynków o najgorszej charakterystyce energetycznej, aby zapewnić wystarczające początkowe starania ze strony wszystkich państw w odniesieniu do tych budynków, w których można uzyskać największe korzyści pod względem efektywności energetycznej, redukcji emisji gazów cieplarnianych i dodatkowe korzyści społeczne. Państwom członkowskim pozostawiono swobodę ustalenia dla tych budynków szczegółowych harmonogramów osiągnięcia wyższych klas charakterystyki energetycznej do 2040 r. i 2050 r. W przypadku gdy państwa członkowskie ustanawiają krajowe minimalne normy charakterystyki energetycznej, powinny być one zaprojektowane z myślą o krajowym planie działania i krajowych celach na lata 2030, 2040 i 2050, które państwa członkowskie ustanowią w ramach swoich krajowych planów renowacji budynków, aby osiągnąć ogólny cel dekarbonizacji do 2050 r.

Przed wszystkim budynki o najgorszej charakterystyce energetycznej objęte minimalnymi normami charakterystyki energetycznej na poziomie UE są to również budynki, w przypadku których konieczne są gruntowniejsze prace renowacyjne, a zachęty wynikające z opłat za emisję gazów cieplarnianych są najprawdopodobniej niewystarczające, z uwagi na wszechobecne niedoskonałości rynku mające wpływ na ten podsektor we wszystkich państwach członkowskich. Co ważne, ponieważ segment mieszkaniowy tych budynków jest również tym, w którym mieszkają osoby znajdujące się w najtrudniejszej sytuacji, proponowany środek (i wspierające go ramy finansowe) uznaje się za kluczowy dla transformacji klimatycznej, która nikogo nie pozostawia w tyle. Ponadto wniosek przewiduje dla budynków mieszkalnych dłuższe terminy stopniowego wprowadzania i przestrzegania unijnych minimalnych norm charakterystyki energetycznej w porównaniu z budynkami będącymi własnością organów publicznych i innymi budynkami niemieszkalnymi.

Oprócz tego wniosek został również zmieniony, pod tym względem, że wiele elementów świadectw charakterystyki energetycznej jest opcjonalnych. W porównaniu z wariantem preferowanym w projekcie oceny skutków, w którym większość środków była obowiązkowa, niniejszy wniosek daje państwom członkowskim większą elastyczność. Uznano również pierwszeństwo istniejących mechanizmów w stosunku do tworzenia nowych wymogów, w szczególności poprzez zawężenie wymogów dotyczących krajowych planów renowacji budynków i pełne zintegrowanie ich z krajowymi planami w dziedzinie energii i klimatu.

Powstały w ten sposób wniosek pozostawia państwom członkowskim duży margines swobody w zakresie dostosowania ich polityki regulacyjnej i finansowej dotyczącej budynków do warunków krajowych i lokalnych z myślą o realizacji wspólnych ogólnych ambicji. Wkład przeglądu dyrektywy EPBD do ogólnego pakietu „Gotowi na 55” nie został zmniejszony, ale główna odpowiedzialność za jego realizację spoczywa w większym stopniu niż pierwotnie przewidywano na państwach członkowskich, przy należyтым poszanowaniu zasady pomocniczości. Państwa członkowskie wzywa się do opracowania i wdrożenia odpowiednio ambitnych krajowych planów renowacji budynków, z należyтым uwzględnieniem ich celów z rozporządzenia ESR oraz proponowanego pułapu emisji

pochodzących ze stosowania paliw do ogrzewania w sektorze budowlanym. W tym kontekście Komisja oceni krajowe plany renowacji budynków.

Klauzula przeglądowa zawiera wyraźne odniesienie do oceny Komisji dotyczącej tego, czy środki związane z budynkami UE, w tym ustalanie opłat za emisję gazów cieplarnianych, przyniosą wystarczającą poprawę, aby osiągnąć w pełni zdekarbonizowane i bezemisyjne zasoby budowlane do 2050 r., czy też należy, najpóźniej do końca 2027 r., wprowadzić kolejne wiążące środki na poziomie Unii, takie jak zaostrome ogólnounijne minimalne normy charakterystyki energetycznej.

Bardziej szczegółowe uwagi na temat ustaleń Rady można znaleźć w załączniku I do oceny skutków towarzyszącej niniejszemu wnioskowi. W ocenie skutków przedstawiono analizę problemu i wskazano możliwe środki mające na celu podniesienie wskaźników renowacji i zwiększenie ich gruntowności, umożliwienie dekarbonizacji nowych i istniejących budynków oraz zwiększenie modernizacji budynków możliwe dzięki cyfryzacji. Zestawiono je w ramach czterech głównych wariantów, odpowiadających stopniowemu wzrostowi poziomu ambicji: niskiemu, umiarkowanemu, wysokiemu i wyższemu. Wariant 3 określono jako wariant preferowany. W następstwie ustaleń Rady ds. Kontroli Regulacyjnej dotyczących tego ostatniego wniosku dotyczący dyrektywy EPBD został zmieniony i obecnie opiera się na połączeniu wariantu 2 (o umiarkowanym poziomie ambicji) w odniesieniu do istniejących budynków i wariantu 3 (o wysokim poziomie ambicji) w odniesieniu do narzędzi informacyjnych i nowych budynków.

- **Sprawność regulacyjna i uproszczenie**

Głównym celem przeglądu dyrektywy EPBD w 2018 r. było zmniejszenie obciążenia administracyjnego. Oszacowano, że łącznie środki w ramach preferowanego wariantu strategicznego zmniejszyłyby obciążenie administracyjne o prawie 100 mln EUR rocznie²¹.

Głównym celem tego przeglądu oraz związanych z budynkami aspektów pozostałych wniosków pakietu „Gotowi na 55” jest dostosowanie sektora budowlanego do ambitniejszych celów klimatycznych Unii. Aby zapewnić skuteczność, konieczne są nowe i zaktualizowane wymogi. Wymogi te będą miały wpływ głównie na organy administracyjne na szczeblu krajowym i lokalnym w państwach członkowskich oraz, w mniejszym stopniu, na właścicieli budynków, i będą opierać się głównie na istniejących już procedurach i strukturach. Mają one odpowiedni poziom ambicji – z jednej strony, aby osiągnąć cele Zielonego Ładu, a z drugiej – dać przedsiębiorstwom i konsumentom końcowym czas na dostosowanie się.

Jak wskazano w ocenie skutków, cyfryzacja świadectw charakterystyki energetycznej oraz nowe przepisy dotyczące wymiany danych i baz danych zmniejszają jednak koszty administracyjne i koszty przestrzegania przepisów oraz ułatwiają procedury administracyjne związane z renowacjami budynków.

- **Prawa podstawowe**

Wniosek jest zgodny z art. 37 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej²², który wymaga, aby wysoki poziom ochrony środowiska i poprawa jakości środowiska były włączane do unijnych polityk i zapewniane zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

²¹ https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:4908dc52-b7e5-11e6-9e3c-01aa75ed71a1.0023.02/DOC_1&format=PDF

²² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:12012P/TXT>

Został on opracowany z poszanowaniem prawa własności określonego w art. 17 Karty i opiera się na art. 34 Karty, który stanowi, że Unia „uznaje i szanuje prawo do pomocy [...] mieszkaniowej dla zapewnienia, zgodnie z zasadami ustanowionymi w prawie Unii oraz ustawodawstwach i praktykach krajowych, godnej egzystencji wszystkim osobom pozbawionym wystarczających środków”.

4. WPLYW NA BUDŻET

Wniosek nie ma wpływu finansowego na budżet UE. Zmienia on istniejącą dyrektywę i w dużej mierze opiera się na już istniejących strukturach i przepisach.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

• Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania

Po przyjęciu przez współprawodawców niniejszej przekształconej dyrektywy Komisja podejmie następujące działania w celu ułatwienia jej transpozycji:

- sporządzenie projektu tabeli korelacji służącej jako lista kontrolna transpozycji zarówno dla państw członkowskich, jak i dla Komisji;
- organizacja spotkań z ekspertami z państw członkowskich odpowiedzialnymi za transpozycję poszczególnych części dyrektywy w celu omówienia sposobu transpozycji i rozwiania wątpliwości w kontekście skoordynowanych działań na rzecz EPBD albo w formie komitetu;
- zapewnienie spotkań dwustronnych i rozmów telefonicznych między państwami członkowskimi w przypadku szczegółowych pytań dotyczących transpozycji dyrektywy;
- po upływie terminu transpozycji Komisja przeprowadzi kompleksową ocenę, by stwierdzić, czy państwa członkowskie dokonały pełnej i prawidłowej transpozycji dyrektywy.

Wniosek uzupełnia rozporządzenie w sprawie zarządzania unią energetyczną²³, które zapewnia wprowadzenie przejrzystego i wiarygodnego systemu planowania, sprawozdawczości i monitorowania, opartego na krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu oraz usprawnionych sprawozdaniach z postępów sporządzanych przez państwa członkowskie. Począwszy od 2023 r. państwa członkowskie zobowiązane są co dwa lata składać sprawozdania z postępów w realizacji planów, a ponadto do dnia 30 czerwca 2023 r. muszą powiadomić Komisję o swoich projektach aktualizacji planów, przy czym ostateczne aktualizacje mają być gotowe do dnia 30 czerwca 2024 r. Przedkładanie planów renowacji budynków będzie odbywać się zgodnie z cyklami krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu, z wyjątkiem pierwszego planu renowacji budynków.

• Dokumenty wyjaśniające (w przypadku dyrektyw)

Art. 32 ust. 1 stanowi, że państwa członkowskie podają informacje o środkach transpozycji wraz z tabelą korelacji. Jest to zgodne z orzeczeniem Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości (sprawa C-543/17), na podstawie którego państwa członkowskie muszą dołączyć do swoich zgłoszeń krajowych środków transpozycji wystarczająco jasne i precyzyjne informacje wskazujące, które przepisy prawa krajowego stanowią transpozycję

²³ Rozporządzenie (UE) 2018/1999 w sprawie zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu.

których przepisów dyrektywy. Informacje te muszą być podane dla każdego zobowiązania, nie tylko na „poziomie artykułu”. Jeżeli państwa członkowskie wywiążą się z tego zobowiązania, co do zasady nie będą zobowiązane do przesyłania Komisji dokumentów wyjaśniających dotyczących transpozycji.

- **Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku**

W dyrektywie 2010/31/UE wprowadza się następujące zmiany w celu dostosowania przepisów dotyczących nowych i istniejących budynków oraz narzędzi informacyjnych do Europejskiego Zielonego Ładu, aktualizacji jej treści w świetle postępu technicznego i uproszczenia jej struktury oraz zapewnienia udoskonalonych mechanizmów finansowania i egzekwowania:

- Przedmiot został zmieniony w celu podkreślenia, że wniosek dotyczący przekształcenia dyrektywy EPBD określa wizję osiągnięcia bezemisyjnych zasobów budowlanych do 2050 r. oraz odzwierciedla nowe uzupełniające wskaźniki emisji dwutlenku węgla w celu ukierunkowania wyborów na rozwiązania niskoemisyjne. Chociaż wniosek dotyczy głównie redukcji operacyjnych emisji gazów cieplarnianych, podejmuje się pierwsze kroki w celu rozwiązania problemu emisji dwutlenku węgla w całym cyklu życia budynku.
- W art. 2 wprowadzono nową definicję budynku bezemisyjnego: budynek o bardzo wysokiej charakterystyce energetycznej zgodnej z zasadą „efektywność energetyczna przede wszystkim”, w którym bardzo niska ilość nadal wymaganej energii pochodzi w pełni z energii ze źródeł odnawialnych, wytwarzanej na poziomie budynku, dzielnicy lub społeczności, jeżeli jest to technicznie wykonalne (w szczególności energii wytwarzanej na miejscu, przez społeczność energetyczną działającą w zakresie energii odnawialnej lub energii ze źródeł odnawialnych lub ciepła odpadowego z systemu ciepłowniczego i chłodniczego). Budynki bezemisyjne stają się nowym standardem dla nowych budynków, wyznaczają poziom, który ma zostać osiągnięty dzięki gruntownym renowacjom od 2030 r., oraz wizję dla zasobów budowlanych na 2050 r. W art. 2 doprecyzowano również definicję „budynku o niemal zerowym zużyciu energii”, który pozostaje normą dla nowych budynków do czasu zastosowania normy dotyczącej budynków bezemisyjnych i wyznacza poziom, który ma zostać osiągnięty dzięki gruntownym renowacjom do 2030 r. Zdefiniowano w nim ponownie „gruntowną renowację” jako złoty standard renowacji budynków, a także „stopniową gruntowną renowację”, aby ułatwić jej realizację. W art. 2 wprowadzono definicję „norm portfela hipotecznego” jako mechanizmu zachęcającego wierzycieli hipotecznych do poprawy charakterystyki energetycznej ich portfela budynków oraz zachęcającego potencjalnych klientów do podnoszenia efektywności energetycznej posiadanych nieruchomości.
- Art. 3 dotyczący **krajowych planów renowacji budynków** (wcześniej nazywanych długoterminowymi strategiami renowacji) został usprawniony. Ramy monitorowania zostały ulepszone dzięki wprowadzeniu oceny projektów krajowych planów renowacji budynków przez Komisję oraz wydawanie zaleceń w ramach procedury krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu. Aby ułatwić przedstawianie informacji i ich ocenę przez Komisję oraz zwiększyć porównywalność planów krajowych, w załączniku II przedstawiono wspólny wzór zawierający elementy obowiązkowe i opcjonalne. Obowiązkowe elementy, które należy zgłaszać, obejmują podejścia oparte na lokalnej sieci lub sąsiedztwie, w tym rolę społeczności energetycznych działających w zakresie energii odnawialnej i obywatelskich społeczności energetycznych. Plany renowacji budynków przedkłada się w ramach

krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu oraz ich aktualizacji; pierwszy projekt planu ma zostać wyjątkowo przedłożony do dnia 30 czerwca 2024 r., aby uwzględnić termin przyjęcia i wejścia w życie zmienionej dyrektywy EPBD. Postępy w osiąganiu celów krajowych i wkład planów renowacji budynków w realizację celów krajowych i unijnych będą zgłaszane w ramach dwuletnich sprawozdań na podstawie rozporządzenia w sprawie zarządzania unią energetyczną.

- Zaktualizowano art. 4 (dawny art. 3) dotyczący metodologii obliczania charakterystyki energetycznej budynków w związku z załącznikiem I w celu wyjaśnienia możliwości wykorzystania opomiarowanego zużycia energii do obliczania charakterystyki energetycznej oraz weryfikacji prawidłowości obliczonego zużycia energii. W artykule tym określono, w jaki sposób należy rozliczać wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych na miejscu, np. w punktach ładowania, oraz energii dostarczanej przez społeczności energetyczne.
- Art. 5 (dawny art. 4) dotyczący ustanowienia minimalnych wymagań dotyczących charakterystyki energetycznej zostaje zmieniony w celu dostosowania do postępu technicznego budynków chronionych, które mogły wcześniej być całkowicie wyłączone, co pozwala na poprawę charakterystyki energetycznej takich budynków bez zmiany ich technicznego charakteru i wyglądu.
- Art. 6 (dawny art. 5) dotyczący obliczania poziomów optymalnych pod względem kosztów jest dostosowany do Zielonego Ładu i precyzuje, że przy określaniu najniższych kosztów należy uwzględniać koszty uprawnień do emisji gazów cieplarnianych oraz środowiskowe i zdrowotne skutki zużycia energii. Do dnia 30 czerwca 2026 r. Komisja dokona przeglądu metodologii optymalnej pod względem kosztów.
- Art. 7 zawiera wszystkie przepisy dotyczące **nowych budynków**:
 - a) stanowi, że od 2030 r. nowe budynki muszą być budynkami bezemisyjnymi; nowe budynki publiczne muszą być bezemisyjne od 2027 r. Szczegółowe wymagania dotyczące budynków bezemisyjnych określono w załączniku III.
 - b) Współczynnik globalnego ocieplenia w cyklu życia nowych budynków będzie musiał być obliczany od 2030 r. zgodnie z ramami Level(s) i w ten sposób będzie informował o emisjach nowych budynków w całym cyklu życia. Emisje w całym cyklu życia są szczególnie istotne w przypadku dużych budynków, dlatego obowiązek ich obliczania ma już zastosowanie do dużych budynków (o powierzchni użytkowej powyżej 2 000 metrów kwadratowych) od 2027 r.
 - c) W przypadku nowych budynków państwa członkowskie muszą uwzględniać istotne aspekty wykraczające poza charakterystykę energetyczną, a mianowicie zdrowe wewnętrzne warunki klimatyczne, przystosowanie się do zmiany klimatu, bezpieczeństwo przeciwpożarowe, zagrożenia związane z intensywną aktywnością sejsmiczną i dostępność dla osób z niepełnosprawnościami. Podejmują również problem usuwania dwutlenku węgla związanego ze składowaniem dwutlenku węgla w budynkach lub na ich powierzchni.
- Art. 8–10 i art. 15 dotyczące istniejących budynków i wsparcia finansowego zawierają:
 - a) obecne przepisy dotyczące **ważniejszych renowacji**, które stanowią okazję do stosowania obowiązujących minimalnych wymagań dotyczących charakterystyki energetycznej (w celu zapewnienia minimalnej gruntowności renowacji), a także do uwzględnienia ulepszeń konstrukcyjnych,

przystosowania się do zmiany klimatu, usuwania substancji niebezpiecznych, w tym azbestu, oraz dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, **uzupełnione nowymi minimalnymi normami charakterystyki energetycznej na poziomie UE** (pobudzającymi wzrost wskaźników renowacji) dla budynków publicznych (tj. budynków i modułów budynków będących własnością instytucji publicznych) o najgorszej charakterystyce energetycznej i budynków niemieszkalnych. Wymagają one renowacji budynków o klasie charakterystyki energetycznej G i podniesienia ich klasy co najmniej do klasy F najpóźniej do 2027 r. i do klasy E najpóźniej do 2030 r. oraz budynków mieszkalnych o najgorszej charakterystyce energetycznej co najmniej do klasy F do 2030 r. i do co najmniej klasy E do 2033 r. Skupienie się na zasobach budowlanych należących do klas o najniższych parametrach efektywności energetycznej gwarantuje, że starania skoncentrują się na budynkach o największym potencjale w zakresie dekarbonizacji, ograniczaniu ubóstwa energetycznego i zwiększaniu korzyści społecznych i gospodarczych. W ramach krajowych planów renowacji budynków państwa członkowskie ustanawiają również szczegółowe harmonogramy osiągania wyższych klas charakterystyki energetycznej (w przypadku budynków objętych zakresem art. 9 ust. 1) do 2040 r. i 2050 r., zgodnie z ich ścieżką transformacji krajowych zasobów budowlanych w budynki bezemisyjne. Oprócz minimalnych norm charakterystyki energetycznej zgodnie z art. 9 ust. 1 państwa członkowskie mają możliwość wprowadzenia krajowych minimalnych norm charakterystyki energetycznej do swoich krajowych planów renowacji. Państwa członkowskie muszą wspierać przestrzeganie minimalnych norm charakterystyki energetycznej za pomocą sprzyjających ram obejmujących wsparcie finansowe, w szczególności skierowane do gospodarstw domowych znajdujących się w trudnej sytuacji i osób dotkniętych ubóstwem energetycznym lub mieszkających w lokalach socjalnych, pomoc techniczną i mechanizmy monitorowania. Proponowane przepisy umożliwiają państwom członkowskim wyłączenie kilku kategorii budynków z obowiązku przestrzegania minimalnych norm charakterystyki energetycznej.

- b) Wprowadzenie dobrowolnych paszportów renowacji dla właścicieli budynków planujących stopniową renowację swoich budynków. Państwa członkowskie będą musiały wprowadzić system paszportów renowacji oparty na wspólnych ramach, które zostaną opracowane przez Komisję do końca 2024 r., aby umożliwić obywatelom korzystanie z tego narzędzia.
- c) Bardziej rygorystyczne przepisy dotyczące usuwania przeszkód i barier dla renowacji oraz stosowania zachęt finansowych za pośrednictwem punktów kompleksowej obsługi dostępnych dla wszystkich zainteresowanych podmiotów ekosystemu budowlanego, tak aby wyeliminować wszystkie, nie tylko kosztowe bariery dla renowacji budynków, i aby państwa członkowskie wspierały odpowiednie szkolenia. Większe zachęty finansowe i środki wsparcia technicznego są przeznaczone dla projektów gruntownej renowacji oraz projektów ukierunkowanych na dużą liczbę budynków i prowadzących do znacznych ogólnych oszczędności energii. Z myślą o tym samym celu, ponieważ w oparciu o standardowe okresy eksploatacji kocioł zakupiony w połowie lat 20. może być nadal używany w 2050 r., państwa członkowskie nie powinny mieć możliwości dotowania kotłów na paliwa kopalne od 2027 r.

- d) Aby zachęcić do szybkiego wprowadzania systemów ogrzewania o zerowej emisji bezpośredniej oraz uniknąć sytuacji, w której inwestycje w nowe generacje kotłów opartych na paliwach kopalnych staną się aktywami osieroconymi, budynki bezemisyjne nie powinny generować emisji dwutlenku węgla na miejscu, a państwa członkowskie mogą zdecydować się na stosowanie współczynnika energii pierwotnej w odniesieniu do energii elektrycznej, dostosowanego do średniej UE²⁴.
- e) Ponadto państwa członkowskie są zobowiązane do kierowania wsparcia finansowego głównie na łagodzenie ubóstwa energetycznego i do wspierania mieszkalnictwa socjalnego, a także do ochrony najemców przed nieproporcjonalnymi poziomami czynszów po renowacji.

W związku z opiniami Rady ds. Kontroli Regulacyjnej przyjęty wariant dotyczący minimalnych norm charakterystyki energetycznej nie odpowiada bezpośrednio żadnemu z czterech wariantów analizowanych w projekcie oceny skutków przedłożonym Radzie. Wniosek został starannie zmieniony z uwagi na zasadę pomocniczości i proporcjonalności, z uwzględnieniem różnic między zasobami budowlanymi w poszczególnych państwach członkowskich, oraz zapewnia on państwu członkowskiemu elastyczność co do sposobu, w jaki uwzględniają one swoje szczególne okoliczności i wprowadzają niezbędne ulepszenia swoich krajowych zasobów budowlanych. We wniosku położono nacisk na 15 % budynków o najgorszej charakterystyce energetycznej w odpowiednich krajowych zasobach budowlanych w całej UE, aby zmaksymalizować oszczędności energii, efektywność kosztową i wpływ zmniejszenia ubóstwa energetycznego, a także bardziej kompleksowe korzyści społeczne i gospodarcze związane z osiąganiem celów UE w zakresie klimatu i energii.

- Przeformułowano poprzedni art. 8. W art. 11 skoncentrowano się wyłącznie na **systemach technicznych budynku** i wprowadzono jasną podstawę prawną dla krajowych zakazów dotyczących kotłów opartych na paliwach kopalnych, umożliwiając państwu członkowskiemu określenie wymogów dotyczących źródeł ciepła, opartych na emisjach gazów cieplarnianych lub rodzaju stosowanego paliwa. Kilka państw członkowskich uważa takie środki za niezbędne do osiągnięcia dekarbonizacji zasobów budowlanych oraz poprawy jakości powietrza i zdrowia. Przepis ten odnosi się do obecnej niepewności prawnej co do tego, czy takie zakazy są dozwolone na podstawie art. 6 ust. 1 dyrektywy w sprawie ekoprojektu i zasad wolnego rynku na mocy Traktatów. Uznając znaczenie dobrej jakości powietrza w pomieszczeniach dla zapewnienia zdrowych budynków, w nowych budynkach oraz, w miarę możliwości, w istniejących budynkach poddawanych ważniejszej renowacji wymagane jest zainstalowanie urządzeń pomiarowych i sterujących służących monitorowaniu i regulowaniu jakości powietrza w pomieszczeniach.
- Art. 12 dotyczący **infrastruktury na potrzeby zrównoważonej mobilności** jest dostosowany do ambitniejszych celów klimatycznych i zaostrza obecne wymogi. Wbudowane okablowanie staje się normą dla wszystkich nowych budynków i budynków poddawanych ważniejszej renowacji, a w szczególności wymaga się instalowania większej liczby punktów ładowania w nowych i poddawanych renowacji budynkach biurowych. Punkty ładowania muszą umożliwiać inteligentne ładowanie, a państwa członkowskie usuwają bariery utrudniające instalację punktów ładowania w budynkach mieszkalnych, zapewniając „prawo do podłączenia” zgodnie

²⁴

Zgodnie z dyrektywą w sprawie efektywności energetycznej.

z odpowiednimi przepisami wniosku dotyczącego rozporządzenia w sprawie infrastruktury paliw alternatywnych. Ponadto wprowadzono obowiązkowe miejsca parkingowe dla rowerów w nowych budynkach i budynkach poddawanych ważniejszym renowacjom, aby usunąć czynniki utrudniające ruch rowerowy jako główny element zrównoważonej i bezemisyjnej mobilności.

- Art.13 zwiększa znaczenie **wskaźnika gotowości do obsługi inteligentnych sieci** w przypadku dużych budynków niemieszkalnych od 2026 r. Aby ułatwić rozwój nowych usług związanych z budynkami, nowy art. 14 w sprawie **danych dotyczących budynków** zapewnia właścicielowi, najemcy i zarządcy budynku lub osobom trzecim dostęp do danych dotyczących systemów budynku. Komisja, w drodze aktu wykonawczego, ma ustanowić nowe przepisy dotyczące interoperacyjności danych i dostępu do nich.
- W art. 16–19 udoskonalono istniejące już przepisy dotyczące **świadczeń charakterystyki energetycznej**, ich wydawania i eksponowania oraz dotyczących ich baz danych:
 - a) aby zapewnić porównywalność w całej Unii, do 2025 r. wszystkie świadectwa charakterystyki energetycznej muszą opierać się na zharmonizowanej skali klas charakterystyki energetycznej i być zgodne ze wzorem określonym w załączniku V.
 - b) Klasy charakterystyki energetycznej zostaną zmienione z myślą o wspólnej wizji bezemisyjnych zasobów budowlanych do 2050 r., przy jednoczesnym uwzględnieniu różnic między poszczególnymi państwami w zakresie zasobów budowlanych: najwyższa klasa A oznacza budynek bezemisyjny, natomiast najniższa klasa G obejmuje 15 % krajowych zasobów budowlanych o najgorszej charakterystyce. Zmiana skali sprawi, że we wszystkich państwach członkowskich podejmowane będą porównywalne starania w celu spełnienia ogólnounijnych minimalnych norm charakterystyki energetycznej zgodnie z art. 9. Wskaźnik, na podstawie którego budynki mają być klasyfikowane (zużycie energii pierwotnej w kWh/(m² na rok)) pozostaje niezmienny i zostaje uzupełniony wskaźnikiem dotyczącym operacyjnych emisji gazów cieplarnianych i energii odnawialnej. Pozostałe wskaźniki pozostają dobrowolne i państwa członkowskie mogą je wybierać zgodnie z podejściem opartym na zestawie narzędzi, które można dostosować do warunków krajowych.
 - c) Ważność świadectw charakterystyki energetycznej klas od D do G skrócono do pięciu lat w celu zapewnienia, aby zawierały one aktualne informacje, które pomagają obywatelom ograniczyć ich użytkowanie. W niektórych prostych sytuacjach muszą być dostępne uproszczone procedury aktualizacji świadectw charakterystyki energetycznej, a świadectwa te muszą być wydawane w formacie cyfrowym. Wprowadzono środki w celu zwiększenia wiarygodności wydawanych świadectw (kontrola na miejscu i kontrola jakości).
 - d) Lepsze uwzględnienie zasobów budowlanych w świadectwach charakterystyki energetycznej jest warunkiem wstępnym ulepszenia tych zasobów, ale jednocześnie państwa członkowskie musiałyby zapewnić ich przystępność cenową. Obowiązek posiadania świadectwa charakterystyki energetycznej rozszerza się na budynki poddawane ważniejszym renowacjom, budynki, na które odnawiana jest umowa najmu oraz wszystkie budynki publiczne.

Budynki lub moduły budynków wystawiane na sprzedaż lub pod wynajem muszą posiadać świadectwo charakterystyki energetycznej, a klasę charakterystyki energetycznej i jej liczbowy wskaźnik należy podawać we wszystkich ogłoszeniach, co sprawi, że charakterystyka energetyczna będzie istotnym czynnikiem na rynku sprzedaży i wynajmu. Wszystkie budynki zajmowane przez organy publiczne i często odwiedzane przez ludność, niezależnie od wielkości, muszą eksponować swoje świadectwa charakterystyki energetycznej.

- e) Państwa członkowskie wprowadzają krajowe bazy danych dotyczące świadectw charakterystyki energetycznej budynków, które umożliwiają również gromadzenie danych dotyczących paszportów renowacji budynków i wskaźników gotowości budynków do obsługi inteligentnych sieci. Informacje z tych krajowych baz danych są przekazywane do obserwatorium zasobów budowlanych z wykorzystaniem szablonu opracowanego przez Komisję.
- Obecne przepisy dotyczące przeglądów zostały zgrupowane i doprecyzowane, aby ułatwić ich wdrożenie, a jednocześnie środkami dyrektywy EPBD mającymi na celu poprawę jakości powietrza w pomieszczeniach objęto systemy wentylacji. Aby zapewnić jakość i niezawodność renowacji lub nowych prac budowlanych, przewiduje się ustanowienie krajowych systemów kontroli lub alternatywnych narzędzi w celu sprawdzania, czy wykonane prace budowlane i renowacyjne są zgodne z projektowaną charakterystyką energetyczną oraz pozwalają zwiększyć zadowolenie i zaufanie obywateli. Podobnie wykonawcy zintegrowanych prac remontowych muszą mieć dostęp do systemów certyfikacji lub kwalifikacji, aby zapewnić solidną jakość tych prac. Próg dla obowiązkowej instalacji systemów automatyki i sterowania budynków powinien zostać obniżony dla budynków niemieszkalnych od 2030 r., a nowe budynki mieszkalne i budynki mieszkalne poddawane ważniejszym renowacjom muszą być wyposażone w pewne funkcje monitorowania i kontroli w celu poprawy i optymalizacji zarządzania nimi i ich eksploatacji.
- **Wdrażanie polityki dotyczącej budynków** ma kluczowe znaczenie dla zapewnienia rzeczywistych postępów w terenie. Obecne niezależne systemy kontroli zostały rozszerzone i obejmują paszporty renowacji i wskaźniki gotowości budynków do obsługi inteligentnych sieci. Monitorowanie i egzekwowanie przepisów, w tym poprzez kary, będzie dotyczyć w szczególności minimalnych norm charakterystyki energetycznej oraz ulepszania istniejących zasobów budowlanych.

Przepisy końcowe oraz klauzula przeglądowa: z myślą o przeglądzie dyrektywy EPBD w 2021 r. w kontekście realizacji Zielonego Ładu termin następnego przeglądu na podstawie art. 25 ustala się najpóźniej na koniec 2027 r. Klauzula przeglądowa zawiera wyraźne odniesienie do prowadzonej przez Komisję oceny, czy środki związane z budynkami w prawodawstwie UE, w tym ustalanie opłat za emisję gazów cieplarnianych, przyniosą wystarczającą poprawę, aby osiągnąć w pełni zdekarbonizowane i bezemisyjne zasoby budowlane do 2050 r., czy też należy wprowadzić kolejne wiążące środki na poziomie Unii, takie jak zaostrzone minimalne normy charakterystyki energetycznej. W art. 32 dotyczącym transpozycji wyjaśniono, że państwa członkowskie przedstawiają tabelę korelacji wraz ze swoimi środkami transpozycji.

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (wersja przekształcona)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 194 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego²⁵,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów²⁶,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

↓ 2010/31/UE motyw 1
(dostosowany)

- (1) Dyrektywa ~~2002/91/WE~~ ☒ 2010/31/UE ☒ Parlamentu Europejskiego i Rady²⁷ ~~z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków²⁸~~ została ☒ kilkakrotnie znacząco ☒ zmieniona²⁹. Ze względu na konieczność dalszych zmian ~~terytorycznych~~, dla zachowania przejrzystości dyrektywa ta powinna zostać przekształcona.

↓ nowy

- (2) Na podstawie porozumienia paryskiego, przyjętego w grudniu 2015 r. na podstawie Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UNFCCC), jego strony zgodziły się utrzymać wzrost średniej temperatury na świecie znacznie poniżej 2 °C w stosunku do poziomu sprzed epoki przemysłowej oraz kontynuować

²⁵ Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

²⁶ Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

²⁷ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (Dz.U. L 153 z 18.6.2010, s. 13).

²⁸ Dz.U. L 1 z 4.1.2003, s. 65.

²⁹ Zob. załącznik VIIIIV część A.

starania na rzecz ograniczenia wzrostu temperatury do 1,5 °C w stosunku do poziomu sprzed epoki przemysłowej. Osiągnięcie celów porozumienia paryskiego leży u podstaw komunikatu Komisji pt. „Europejski Zielony Ład” z dnia 11 grudnia 2019 r.³⁰ UE zobowiązała się w nim do zmniejszenia emisji netto gazów cieplarnianych w całej gospodarce Unii o co najmniej 55 % do roku 2030 w stosunku do poziomów z 1990 r. w ramach zaktualizowanego, ustalonego na poziomie krajowym wkładu, przedłożonego Sekretariatowi UNFCCC w dniu 17 grudnia 2020 r.

- (3) Jak zapowiedziano w Zielonym Ładzie, w dniu 14 października 2020 r. Komisja przedstawiła swoją inicjatywę „Fala renowacji”³¹. Zawiera ona plan działania obejmujący konkretne środki regulacyjne, finansowe i wspomagające, mające na celu co najmniej podwojenie rocznego wskaźnika renowacji energetycznej budynków do 2030 r. i wspieranie gruntownych renowacji. Przegląd dyrektywy w sprawie charakterystyki energetycznej budynków jest konieczny jako jedno z narzędzi realizacji celów inicjatywy „Fala renowacji”. Przyczyni się również do realizacji celów nowego europejskiego Bauhausu i europejskiej misji w zakresie neutralnych dla klimatu i inteligentnych miast.
- (4) W rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119³² („Europejskie prawo o klimacie”) zapisano w prawodawstwie cel osiągnięcia neutralności klimatycznej w całej gospodarce do 2050 r. oraz ustanowiono wiążące zobowiązanie Unii do ograniczenia emisji netto gazów cieplarnianych (emisje po odliczeniu pochłaniania) do roku 2030 o co najmniej 55 % w porównaniu z poziomami z 1990 r.
- (5) Pakiet legislacyjny „Gotowi na 55” zapowiedziany w programie prac Komisji Europejskiej na 2021 r. ma na celu realizację tych dążeń. Obejmuje on szereg obszarów polityki, w tym: efektywność energetyczną, energię ze źródeł odnawialnych, użytkowanie gruntów, zmianę użytkowania gruntów i leśnictwo, opodatkowanie energii, wspólny wysiłek redukcyjny, handel uprawnieniami do emisji i infrastrukturę paliw alternatywnych. Przegląd dyrektywy 2010/31/UE stanowi integralną część tego pakietu.

↓ 2010/31/UE motyw 2

~~Efektywne, ostrożne, racjonalne i zrównoważone użycie ma zastosowanie między innymi do produktów naftowych, gazu naturalnego i paliw stałych, będących zasadniczymi źródłami energii, a także głównymi źródłami emisji dwutlenku węgla.~~

↓ 2010/31/UE motyw 3
(dostosowany)
⇒ nowy

- (6) Budynki odpowiadają za 40 % ~~łącznego~~ zużycia energii ☒ końcowej ☒ w Unii ⇒ i za 36 % jej emisji gazów cieplarnianych związanych z energią ⇐. ~~Sektor ten się rozwija, co prowadzi do wzrostu zużycia energii.~~ Dlatego ograniczenie zużycia

³⁰ Europejski Zielony Ład, COM(2019) 640 final.

³¹ Fala renowacji na potrzeby Europy – ekologizacja budynków, tworzenie miejsc pracy, poprawa jakości życia, COM(2020) 662 final.

³² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119 z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie ustanowienia ram na potrzeby osiągnięcia neutralności klimatycznej i zmiany rozporządzeń (WE) nr 401/2009 i (UE) 2018/1999 (Europejskie prawo o klimacie) (Dz.U. L 243 z 9.7.2021, s. 1).

energii, ⇒ zgodnie z zasadą „efektywność energetyczna przede wszystkim” określona w art. 3 [zmienionej dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej] i zdefiniowaną w art. 2 pkt 18 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999³³ ⇐, oraz wykorzystywanie energii ze źródeł odnawialnych w sektorze budynków stanowią istotne działania konieczne do ograniczenia uzależnienia energetycznego Unii i emisji gazów cieplarnianych Unii. ~~Podjęte działania służące ograniczeniu zużycia energii w UE towarzyszące wzrostowi zużycia energii ze źródeł odnawialnych pozwoliłyby Unii na realizację postanowień protokołu z Kioto do Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UNFCCC) oraz na dotrzymanie jej długoterminowego zobowiązania do utrzymania poziomu wzrostu globalnej temperatury poniżej 2 °C oraz zobowiązania do ograniczenia do 2020 r. łącznych emisji gazów cieplarnianych o co najmniej 20 % poniżej poziomu z roku 1990 i o 30 % w razie osiągnięcia międzynarodowego porozumienia.~~ Mniejsze zużycie energii oraz zwiększone wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych mają również duże znaczenie dla ⇒ ograniczenia uzależnienia energetycznego Unii, ⇐ zwiększenia bezpieczeństwa dostaw energii; ☒ i ☒ wspierania rozwoju technicznego, a także dla tworzenia możliwości zatrudnienia i rozwoju regionalnego, zwłaszcza na ⇒ wyspach i na ⇐ obszarach wiejskich.

↓ nowy

- (7) Budynki odpowiadają za emisje gazów cieplarnianych przed okresem eksploatacji, w jego trakcie i po jego zakończeniu. Wizja na 2050 r. dotycząca zdekarbonizowanych zasobów budowlanych wykracza poza kwestię operacyjnych emisji gazów cieplarnianych, na której skupiano się do tej pory. Należy zatem stopniowo uwzględniać emisje w całym cyklu życia budynków, zaczynając od nowych budynków. Budynki są ważnym bankiem materiałów, ponieważ przez wiele dziesięcioleci deponuje się w nich zasoby, a sposób ich projektowania ma duży wpływ na emisje w całym cyklu życia zarówno w przypadku nowych budynków, jak i renowacji. Charakterystyka całego cyklu życia budynków powinna być brana pod uwagę nie tylko w przypadku nowych budynków, ale również w renowacjach dzięki włączeniu polityki redukcji emisji gazów cieplarnianych w całym cyklu życia budynków do planów renowacji budynków, sporządzanych przez państwa członkowskie.
- (8) Minimalizowanie emisji gazów cieplarnianych w całym cyklu życia budynków wymaga zasobooszczędności i obiegu zamkniętego. Można to również połączyć z przekształcaniem części zasobów budowlanych w tymczasowy pochłaniacz dwutlenku węgla.
- (9) Współczynnik globalnego ocieplenia w całym cyklu życia wskazuje na ogólny wkład budynku w emisje prowadzące do zmiany klimatu. Wyraża on zarówno emisje dwutlenku węgla wbudowane w materiały budowlane, jak i bezpośrednie i pośrednie emisje dwutlenku węgla na etapie użytkowania. Wymóg obliczania współczynnika

³³

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 663/2009 i (WE) nr 715/2009, dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 94/22/WE, 98/70/WE, 2009/31/WE, 2009/73/WE, 2010/31/UE, 2012/27/UE i 2013/30/UE, dyrektyw Rady 2009/119/WE i (UE) 2015/652 oraz uchylenia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 525/2013 (Dz.U. L 328 z 21.12.2018, s. 1).

globalnego ocieplenia w cyklu życia nowych budynków stanowi zatem pierwszy krok w kierunku lepszego uwzględnienia charakterystyki całego cyklu życia budynków i gospodarki o obiegu zamkniętym.

- (10) Budynki odpowiadają za około połowę emisji pierwotnych pyłu drobnego (PM_{2,5}) w UE, które powodują przedwczesną śmierć i choroby. Poprawa charakterystyki energetycznej budynków może i powinna jednocześnie ograniczyć emisje zanieczyszczeń zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2284³⁴.

↓ 2010/31/UE motyw 4

~~Zarządzanie popytem na energię jest ważnym narzędziem umożliwiającym Unii wywieranie wpływu na światowy rynek energii i tym samym na bezpieczeństwo dostaw energii w średnim i długim okresie.~~

↓ 2010/31/UE motyw 5
(dostosowany)

~~Na posiedzeniu Rady Europejskiej w marcu 2007 r. podkreślono konieczność poprawy efektywności energetycznej w Unii, tak aby osiągnąć cel, jakim jest obniżenie do 2020 r. zużycia energii przez Unię o 20 %, oraz wezwano do starannego i szybkiego wdrożenia priorytetów określonych w komunikacie Komisji zatytułowanym „Plan działania na rzecz racjonalizacji zużycia energii: sposoby wykorzystania potencjału”. W tym planie działania wskazano istotne możliwości zaoszczędzenia energii w sposób opłacalny ekonomicznie w sektorze budynków. W rezolucji z dnia 31 stycznia 2008 r. Parlament Europejski wezwał do wzmocnienia przepisów dyrektywy 2002/91/WE i kilkakrotnie wzywał – ostatnio w swej rezolucji z dnia 3 lutego 2009 r. w sprawie drugiego strategicznego przeglądu sytuacji energetycznej – do uznania za wiążący cel 20 % w zakresie efektywności energetycznej, który należałoby osiągnąć w 2020 r. Ponadto decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/406/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie wysiłków podjętych przez państwa członkowskie, zmierzających do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych w celu realizacji do roku 2020 zobowiązań Wspólnoty dotyczących redukcji emisji gazów cieplarnianych³⁵ określa krajowe wiążące cele w zakresie redukcji CO₂, dla których realizacji efektywność energetyczna w sektorze budowlanym będzie miała kapitalne znaczenie, natomiast dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych³⁶ stwarza warunki dla wspierania efektywności energetycznej w kontekście wiążącego celu w zakresie energii ze źródeł odnawialnych, której udział ma stanowić 20 % łącznego zużycia energii w Unii do 2020 r.~~

³⁴ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2284 z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie redukcji krajowych emisji niektórych rodzajów zanieczyszczeń atmosferycznych, zmiany dyrektywy 2003/35/WE oraz uchylenia dyrektywy 2001/81/WE (Dz.U. L 344 z 17.12.2016, s. 1).

³⁵ Dz.U. L 140 z 5.6.2009, s. 136.

³⁶ Dz.U. L 140 z 5.6.2009, s. 16.

↓ 2010/31/UE motyw 6
(dostosowany)

~~Na posiedzeniu w marcu 2007 r. Rada Europejska potwierdziła zobowiązanie Unii do wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych na terenie całej Unii, zatwierdzając obowiązkowy cel 20 % udziału energii ze źródeł odnawialnych do 2020 r. Dyrektywa 2009/28/WE stwarza wspólne ramy promowania energii ze źródeł odnawialnych.~~

↓ 2010/31/UE motyw 7
(dostosowany)

~~Konieczne jest ustanowienie bardziej konkretnych działań w celu wykorzystania dużego niezrealizowanego potencjału oszczędności energii w budynkach i zredukowania dużych różnic pomiędzy wynikami państw członkowskich w tym sektorze.~~

↓ 2010/31/UE motyw 8
(dostosowany)
⇒ nowy

- (11) Środki służące dalszej poprawie charakterystyki energetycznej budynków powinny uwzględniać warunki klimatyczne, ⇒ w tym przystosowanie się do zmiany klimatu, ⇐ i ☒ uwarunkowania ☒ lokalne oraz wewnętrzne środowisko klimatyczne, a także opłacalność ekonomiczną. Środki te nie powinny mieć wpływu na inne wymagania dotyczące budynków, takie jak dostępność, bezpieczeństwo ⇒ przeciwpożarowe i sejsmiczne ⇐ i zamierzone przeznaczenie budynku.

↓ 2010/31/UE motyw 9
⇒ nowy

- (12) Charakterystyka energetyczna budynków powinna być obliczana na podstawie metodologii, która może być zróżnicowana na poziomie krajowym i regionalnym. Oprócz charakterystyki cieplnej metodologia ta obejmuje inne czynniki odgrywające coraz ważniejszą rolę, takie jak rodzaj stosowanych instalacji grzewczych i klimatyzacyjnych, stosowanie energii ze źródeł odnawialnych, ⇒ systemy automatyki i sterowania budynków, inteligentne rozwiązania, ⇐ elementy pasywnego ogrzewania i chłodzenia, zacienienie, jakość powietrza wewnątrz budynku, odpowiednie światło naturalne oraz projekt budynku. Podstawą metodologii stosowanej do obliczenia charakterystyki energetycznej powinien być nie tylko sezon grzewczy ⇒ lub klimatyzacyjny ⇐, lecz powinna ona obejmować całoroczną charakterystykę energetyczną budynku. Metodologia ta powinna uwzględniać aktualne normy europejskie. ⇒ Powinna również odzwierciedlać rzeczywiste warunki eksploatacji i umożliwiać wykorzystanie energii pomiarowej do weryfikacji poprawności i do celów porównywalności, a także powinna opierać się na godzinowych lub krótszych krokach czasowych. Aby zachęcić do korzystania z energii ze źródeł odnawialnych na miejscu oraz w uzupełnieniu wspólnych ram ogólnych, państwa członkowskie powinny wprowadzić niezbędne środki, aby korzyści płynące z maksymalizacji wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych na miejscu, w tym do innych zastosowań (takich jak punkty ładowania pojazdów elektrycznych), były uznawane i uwzględniane w metodologii obliczeniowej. ⇐

↓ 2010/31/UE motyw 10
(dostosowany)
⇒ nowy

- (13) Państwa członkowskie ~~są wyłącznie odpowiedzialne za~~ ⇒ powinny ⇐ ~~określenie minimalnych wymagań dotyczących~~ określać minimalne wymagania dotyczące charakterystyki energetycznej budynków i elementów budynków. ~~Wymagania te powinny zostać określone~~ w sposób zapewniający osiągnięcie optymalnej pod względem kosztów równowagi między wymaganymi nakładami i kosztami energii zaoszczędzonymi podczas cyklu życia budynku, bez uszczerbku dla prawa państw członkowskich do określenia minimalnych wymagań, które byłyby efektywniejsze energetycznie niż optymalne pod względem kosztów poziomu efektywności energetycznej. Powinna być zapewniona możliwość dokonywania przez państwa członkowskie regularnego przeglądu minimalnych wymagań dotyczących charakterystyki energetycznej budynków w świetle postępu technicznego.

↓ 2010/31/UE motyw 11

~~Cel, jakim jest osiągnięcie poziomów efektywności energetycznej, które byłyby opłacalne ekonomicznie lub optymalne pod względem kosztów, może w niektórych okolicznościach np. w świetle różnic klimatycznych uzasadniać określenie przez państwa członkowskie wymagań opłacalności ekonomicznej lub optymalności pod względem kosztów dla elementów budynków; wymagania te w praktyce ograniczyłyby stosowanie produktów budowlanych zgodnych z normami określonymi w prawodawstwie unijnym, pod warunkiem że wymagania te nie stanowią nieuzasadnionej bariery rynkowej.~~

↓ nowy

- (14) Dwie trzecie energii zużywanej do ogrzewania i chłodzenia budynków nadal pochodzą z paliw kopalnych. Aby obniżyć emisyjność sektora budowlanego, szczególnie ważne jest stopniowe wycofywanie paliw kopalnych w ogrzewaniu i chłodzeniu. Państwa członkowskie powinny zatem określić w planach renowacji budynków swoje krajowe polityki i środki mające na celu stopniowe wycofywanie paliw kopalnych z ogrzewania i chłodzenia, a w kolejnych wieloletnich ramach finansowych od 2027 r. nie należy przyznawać zachęt finansowych w przypadku instalacji kotłów na paliwa kopalne, z wyjątkiem tych, które zostały wybrane do inwestycji przed 2027 r. w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności. Krajowe strategie i środki wycofywania powinny być poparte jasną podstawą prawną zakazu stosowania określonych źródeł ciepła w oparciu o ich emisje gazów cieplarnianych lub rodzaj stosowanego paliwa.

↓ 2010/31/UE motyw 12
⇒ nowy

- (15) ⇒ Wymagania dotyczące charakterystyki energetycznej systemów technicznych budynku powinny mieć zastosowanie do całych systemów zainstalowanych w budynkach, a nie do charakterystyki pojedynczych komponentów, które wchodzi w zakres rozporządzeń dotyczących poszczególnych produktów na podstawie dyrektywy 2009/125/WE. ⇐ Określając wymagania charakterystyki energetycznej dla

systemów technicznych budynku, państwa członkowskie powinny stosować w miarę możliwości i potrzeby zharmonizowane instrumenty, zwłaszcza metody testowania i obliczeniowe oraz klasy efektywności energetycznej opracowane w ramach środków wdrażających dyrektywę 2009/125/WE³⁷ ~~z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającą ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią~~ oraz ~~dyrektywę 2010/30/UE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie wskazania poprzez etykietowanie oraz standardowe informacje o produkcji, zużycia energii oraz innych zasobów przez produkty związane z energią~~³⁸ rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369³⁹ z myślą o zapewnieniu spójności z pokrewnymi inicjatywami i o jak najdalej idącym zminimalizowaniu potencjalnej fragmentaryzacji rynku.

↓ 2010/31/UE motyw 13

- (16) Niniejsza dyrektywa nie narusza postanowień art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE). Dlatego pojęcia „zachęty” stosowanego w niniejszej dyrektywie nie należy interpretować jako stanowiącego pomoc państwa.

↓ 2010/31/UE motyw 14
(dostosowany)
⇒ nowy

- (17) Komisja powinna ustalić ramy metodologii porównawczej do celów obliczania optymalnego pod względem kosztów poziomu ~~wymagań~~ minimalnych ☒ wymagań ☐ dotyczących charakterystyki energetycznej. ⇒ Przegląd tych ram powinien umożliwić obliczanie zarówno efektywności energetycznej, jak i wyników w zakresie emisji oraz powinien być przeprowadzony z uwzględnieniem skutków środowiskowych i zdrowotnych, a także rozszerzenia systemu handlu uprawnieniami do emisji i opłat za emisję gazów cieplarnianych. ⇐ Państwa członkowskie powinny stosować te ramy do porównywania wyników z minimalnymi wymaganiami dotyczącymi charakterystyki energetycznej, które przyjęły. Jeżeli miałyby zachodzić istotne rozbieżności, tj. przekroczenie o 15 %, między wyliczonymi optymalnymi pod względem kosztów poziomami minimalnych wymagań dotyczących charakterystyki energetycznej oraz minimalnymi obowiązującymi wymaganiami dotyczącymi charakterystyki energetycznej, państwa członkowskie powinny uzasadnić tę różnicę lub zaplanować odpowiednie działania służące ograniczeniu tych rozbieżności. Państwa członkowskie powinny określić szacunkowy ekonomiczny cykl życia budynku lub elementu budynku, uwzględniając aktualne praktyki oraz doświadczenie w określaniu typowych ekonomicznych cykli życia. Wyniki tego porównania i dane użyte do osiągnięcia takich wyników należy regularnie przekazywać Komisji. Sprawozdania te powinny umożliwić Komisji dokonanie oceny i ~~sporządzenia~~ ☒ sporządzenie ☐ sprawozdania na temat postępów państw członkowskich na

³⁷ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiająca ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią (Dz.U. L 285 z 31.10.2009, s. 10).

³⁸ ~~Zob. s. 1 niniejszego Dziennika Urzędowego.~~

³⁹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369 z dnia 4 lipca 2017 r. ustanawiające ramy etykietowania energetycznego i uchylające dyrektywę 2010/30/UE (Dz.U. L 198 z 28.7.2017, s. 1).

drodze do ustalenia minimalnych wymagań dotyczących charakterystyki energetycznej na poziomie optymalnym pod względem kosztów.

↓ 2010/31/UE motyw 15

~~Budynki mają wpływ na długoterminowe zużycie energii. Zakładając długi cykl renowacji istniejących budynków, nowe i istniejące budynki poddawane ważniejszej renowacji powinny dlatego spełniać minimalne wymagania dotyczące charakterystyki energetycznej dostosowane do lokalnego klimatu. Ponieważ zastosowanie alternatywnych systemów dostaw energii nie jest na ogół wykorzystywane w pełnym zakresie, w przypadku nowych budynków i niezależnie od ich wielkości należy rozważyć możliwość realizacji alternatywnych systemów zaopatrzenia w energię, zgodnie z zasadą uprzedniego zapewnienia ograniczenia potrzeb energii na ogrzewanie i chłodzenie do poziomów optymalnych pod względem kosztów.~~

↓ 2010/31/UE motyw 16

- (18) Ważniejsze renowacje budynków istniejących, niezależnie od ich wielkości, są okazją do podejmowania opłacalnych ekonomicznie działań dla poprawy charakterystyki energetycznej. Ze względu na opłacalność ekonomiczną powinno być możliwe ograniczenie minimalnych wymagań dotyczących charakterystyki energetycznej do odnowionych części, które są najistotniejsze dla charakterystyki energetycznej budynku. Państwa członkowskie powinny mieć możliwość zdefiniowania pojęcia „ważniejszej renowacji” albo jako odsetka powierzchni przegród zewnętrznych budynku, albo pod względem wartości budynku. Jeżeli państwo członkowskie zdecyduje się na zdefiniowanie ważniejszej renowacji pod względem wartości budynku, można zastosować takie wartości, jak wartość aktuarialna lub aktualna wartość opierająca się na kosztach odtworzenia – z wyłączeniem wartości działki, na której znajduje się budynek.

↓ 2010/31/UE motyw 17

~~Konieczne są środki prowadzące do zwiększenia liczby budynków, które nie tylko spełniają minimalne wymagania dotyczące charakterystyki energetycznej, ale są zarazem jeszcze bardziej efektywne energetycznie i ograniczają przy tym zarówno zużycie energii, jak i emisje dwutlenku węgla. W tym celu państwa członkowskie powinny opracować plany krajowe mające na celu zwiększenie liczby budynków o niemal zerowym zużyciu energii oraz regularnie przedstawiać te plany Komisji.~~

↓ nowy

- (19) Ambitniejsze cele Unii w zakresie klimatu i energii wymagają nowej wizji: budynków bezemisyjnych, których bardzo niskie zapotrzebowanie na energię jest w pełni pokrywane przez energię ze źródeł odnawialnych, w przypadkach gdy jest to technicznie wykonalne. Wszystkie nowe budynki powinny być budynkami bezemisyjnymi, a wszystkie istniejące budynki powinny zostać przekształcone w budynki bezemisyjne do 2050 r.
- (20) Istnieją różne opcje pokrycia potrzeb energetycznych w energooszczędnym budynku z wykorzystaniem energii ze źródeł odnawialnych: odnawialne źródła energii na

miejsu, takie jak energia słoneczna termiczna, fotowoltaika, pompy ciepła i biomasa, energia odnawialna dostarczana przez społeczności energetyczne działające w zakresie energii odnawialnej lub obywatelskie społeczności energetyczne oraz systemy ciepłownicze i chłodnicze oparte na odnawialnych źródłach energii lub ciepłe odpadowym.

- (21) Niezbędna dekarbonizacja unijnych zasobów budowlanych wymaga renowacji energetycznej na dużą skalę: zgodnie z obowiązującymi normami budowlanymi prawie 75 % tych zasobów jest nieefektywnych energetycznie, a 85–95 % istniejących obecnie budynków będzie nadal stało w 2050 r. Ważony roczny wskaźnik renowacji energetycznej jest jednak stale niski i wynosi około 1 %. Przy obecnym tempie dekarbonizacja sektora budowlanego musiałaby trwać kilkaset lat. Inicjowanie i wspieranie renowacji budynków, w tym przechodzenie na bezemisyjne systemy grzewcze, jest zatem kluczowym celem niniejszej dyrektywy.
- (22) Minimalne normy charakterystyki energetycznej są podstawowym narzędziem regulacyjnym dającym bodziec do renowacji istniejących budynków na dużą skalę, ponieważ eliminują one główne bariery dla renowacji – takie jak rozdział zachęt oraz struktury współwłasności – których nie można przezwyciężyć za pomocą zachęt gospodarczych. Wprowadzenie minimalnych norm charakterystyki energetycznej powinno doprowadzić do stopniowego wycofywania budynków o najgorszej charakterystyce energetycznej oraz do ciągłej poprawy krajowych zasobów budowlanych, a jednocześnie przyczynić się do osiągnięcia długoterminowego celu, jakim jest dekarbonizacja zasobów budowlanych do 2050 r.
- (23) Minimalne normy charakterystyki energetycznej określone na szczeblu Unii powinny koncentrować się na renowacji budynków o największym potencjale pod względem dekarbonizacji, zmniejszenia ubóstwa energetycznego oraz rozszerzonych korzyści społecznych i gospodarczych, w szczególności na budynkach o najgorszej charakterystyce, których renowacja jest priorytetowa.
- (24) Jeśli chodzi o pozostałe krajowe zasoby budowlane, państwa członkowskie mają swobodę decydowania, czy chcą wprowadzić minimalne normy charakterystyki energetycznej, opracowane na szczeblu krajowym i dostosowane do warunków krajowych. Dokonując przeglądu niniejszej dyrektywy, Komisja powinna ocenić, czy należy wprowadzić dalsze wiążące minimalne normy charakterystyki energetycznej w celu osiągnięcia dekarbonizacji zasobów budowlanych do 2050 r.
- (25) Wprowadzeniu minimalnych norm charakterystyki energetycznej powinny towarzyszyć ramy wspomagające obejmujące pomoc techniczną i środki finansowe. Minimalne normy charakterystyki energetycznej określone na szczeblu krajowym nie stanowią „norm unijnych” w rozumieniu zasad pomocy państwa, natomiast ogólnounijne minimalne normy charakterystyki energetycznej można uznać za takie „normy unijne”. Zgodnie ze zmienionymi zasadami pomocy państwa państwa członkowskie mogą przyznawać pomoc państwa na renowację budynków w celu zapewnienia zgodności z ogólnounijnymi normami charakterystyki energetycznej, czyli w celu osiągnięcia określonej klasy charakterystyki energetycznej, dopóki te ogólnounijne normy nie staną się obowiązkowe. Po wprowadzeniu obowiązkowych norm państwa członkowskie mogą nadal przyznawać pomoc państwa na renowację budynków i modułów budynków objętych ogólnounijnymi normami charakterystyki energetycznej, o ile ta renowacja budynków ma na celu osiągnięcie normy wyższej niż określona minimalna klasa charakterystyki energetycznej.

- (26) W unijnej systematyce zrównoważonego rozwoju klasyfikuje się zrównoważoną środowiskowo działalność gospodarczą w całej gospodarce, w tym w sektorze budowlanym. Zgodnie z aktem delegowanym w sprawie unijnej systematyki dotyczącej zmiany klimatu renowacja budynków jest uznawana za zrównoważoną działalność, jeżeli osiąga co najmniej 30 % oszczędności energii, spełnia minimalne wymagania dotyczące charakterystyki energetycznej w odniesieniu do ważniejszej renowacji istniejących budynków lub obejmuje indywidualne środki związane z charakterystyką energetyczną budynków, takie jak instalacja, konserwacja lub naprawa urządzeń zwiększających efektywność energetyczną lub przyrządów i urządzeń do pomiaru, regulacji i kontroli charakterystyki energetycznej budynków, jeżeli takie indywidualne środki spełniają określone kryteria. Renowacja budynków w celu zapewnienia zgodności z ogólnounijnymi minimalnymi normami charakterystyki energetycznej jest zazwyczaj zgodna z kryteriami unijnej systematyki dotyczącej zrównoważonego rozwoju związanymi z działaniami w zakresie renowacji budynków.
- (27) Ogólnounijne minimalne normy charakterystyki energetycznej powinny opierać się na zharmonizowanych klasach charakterystyki energetycznej. Dzięki zdefiniowaniu najniższej klasy charakterystyki energetycznej G jako 15 % krajowych zasobów budowlanych każdego państwa członkowskiego, mających najgorszą charakterystykę energetyczną, harmonizacja klas charakterystyki energetycznej prowadzi do podejmowania podobnych starań przez wszystkie państwa członkowskie, natomiast definicja najlepszej klasy charakterystyki energetycznej A zapewnia zbieżność zharmonizowanej skali klas charakterystyki energetycznej ze wspólną wizją budynków bezemisyjnych.
- (28) Minimalne wymagania dotyczące charakterystyki energetycznej istniejących budynków i elementów budynków były już zawarte w aktach poprzedzających niniejszą dyrektywę i powinny być nadal stosowane. Chociaż nowo wprowadzone minimalne normy charakterystyki energetycznej stanowią podstawę dla minimalnej charakterystyki energetycznej istniejących budynków i zapewniają renowację nieefektywnych budynków, minimalne wymagania dotyczące charakterystyki energetycznej istniejących budynków i elementów budynków sprawiają, że przeprowadzona renowacja będzie gruntowna.
- (29) Aby osiągnąć wysoką efektywność energetyczną i dekarbonizację zasobów budowlanych oraz przekształcić istniejące budynki w budynki bezemisyjne do 2050 r., państwa członkowskie powinny ustanowić krajowe plany renowacji budynków, które zastąpią długoterminowe strategie renowacji i staną się jeszcze skuteczniejszym i w pełni operacyjnym narzędziem planowania dla państw członkowskich, kładąc większy nacisk na finansowanie i zapewniając dostępność pracowników odpowiednio wykwalifikowanych do przeprowadzania renowacji budynków. W swoich planach renowacji budynków państwa członkowskie powinny określić własne krajowe cele w zakresie renowacji budynków. Zgodnie z art. 21 lit. b) pkt 7 rozporządzenia (UE) 2018/1999 oraz warunkami podstawowymi określonymi w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/60⁴⁰ państwa członkowskie powinny przedstawić

⁴⁰

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu

opis środków finansowania, a także opis potrzeb inwestycyjnych i zasobów administracyjnych na potrzeby realizacji swoich planów renowacji budynków.

- (30) Krajowe plany renowacji budynków powinny opierać się na zharmonizowanym szablonie umożliwiającym porównywanie planów. Aby zapewnić wymagany poziom ambicji, Komisja powinna ocenić projekty planów i wydać zalecenia dla państw członkowskich.
- (31) Krajowe plany renowacji budynków powinny być ściśle powiązane z zintegrowanymi krajowymi planami w dziedzinie energii i klimatu na podstawie rozporządzenia (UE) 2018/1999, a postępy w osiąganiu krajowych celów i wkład planów renowacji budynków w realizację celów krajowych i unijnych należy zgłaszać w dwuletnich sprawozdaniach na podstawie rozporządzenia (UE) 2018/1999. Z uwagi na pilną potrzebę zwiększenia skali renowacji w oparciu o solidne plany krajowe, termin przedłożenia pierwszego krajowego planu renowacji budynków powinien zostać ustalony jak najwcześniej.
- (32) Renowacja etapowa może być rozwiązaniem problemu wysokich kosztów początkowych i niedogodności dla mieszkańców, które mogą się pojawić podczas renowacji „za jednym zamachem”. Taka etapowa renowacja musi być jednak starannie zaplanowana, aby uniknąć sytuacji, w której jeden etap uniemożliwia przeprowadzenie niezbędnych kolejnych etapów renowacji. Jasny plan działania na potrzeby etapowej renowacji określają paszporty renowacji, które pomagają właścicielom i inwestorom w zaplanowaniu najlepszego harmonogramu i zakresu interwencji. Dlatego też paszporty renowacji powinny być udostępniane właścicielom budynków we wszystkich państwach członkowskich jako dobrowolne narzędzie.
- (33) Pojęcie „gruntownej renowacji” nie zostało jeszcze zdefiniowane w prawodawstwie Unii. Aby zrealizować długoterminową wizję dotyczącą budynków, gruntowną renowację należy zdefiniować jako renowację, która przekształca je w budynki bezemisyjne; pierwszym jej krokiem jest renowacja, która przekształca budynki w budynki o niemal zerowym zużyciu energii. Definicja ta ma na celu poprawę charakterystyki energetycznej budynków. Gruntowna renowacja do celów efektywności energetycznej stanowi doskonałą okazję do podjęcia innych kwestii, takich jak warunki życia gospodarstw domowych znajdujących się w trudnej sytuacji, zwiększenie odporności na zmianę klimatu, odporność na ryzyko związane z klęskami żywiołowymi, w tym trzęsieniami ziemi, bezpieczeństwo przeciwpożarowe, usuwanie niebezpiecznych substancji, w tym azbestu, oraz dostępność dla osób z niepełnosprawnościami.
- (34) Aby sprzyjać gruntownej renowacji, co jest jednym z celów inicjatywy „Fala renowacji”, państwa członkowskie powinny zapewnić większe wsparcie finansowe i administracyjne na rzecz gruntownej renowacji.
- (35) Państwa członkowskie powinny wspierać te modernizacje poprawiające charakterystykę energetyczną istniejących budynków, które przyczyniają się do tworzenia zdrowego środowiska w pomieszczeniach, m.in. przez usuwanie azbestu i innych szkodliwych substancji, zapobieganie usuwaniu w sposób nielegalny substancji szkodliwych oraz ułatwianie przestrzegania obowiązujących aktów

ustawodawczych, np. dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/148/WE⁴¹ i (UE) 2016/2284⁴².

- (36) Oczekuje się, że pojazdy elektryczne odegrają kluczową rolę w obniżeniu emisyjności i zwiększaniu efektywności systemu elektroenergetycznego, w szczególności dzięki usługom w zakresie elastyczności, bilansowania i magazynowania, zwłaszcza poprzez agregację. Należy w pełni wykorzystać potencjał pojazdów elektrycznych pod względem integracji z systemem elektroenergetycznym oraz przyczynienia się do efektywności systemu i większego wykorzystania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych. Szczególnie ważne jest ładowanie w kontekście budynków, ponieważ to tam regularnie i przez długi czas parkuje się pojazdy elektryczne. Powolne ładowanie jest opłacalne, a instalacja punktów ładowania w przestrzeniach prywatnych może pozwolić na magazynowanie energii w powiązonym budynku oraz integrację inteligentnych usług ładowania i ogólnie usług integracji systemu.
- (37) Pojazdy elektryczne w połączeniu ze zwiększonym udziałem produkcji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych powodują mniejszą emisję gazów cieplarnianych. Pojazdy elektryczne stanowią istotny element przejścia na czystą energię w oparciu o środki w zakresie efektywności energetycznej, paliw alternatywnych, energii ze źródeł odnawialnych i innowacyjnych rozwiązań w zakresie zarządzania elastycznością energetyczną. Można skutecznie wykorzystywać kodeksy budowlane, aby wprowadzać konkretne wymagania, które będą sprzyjać instalowaniu infrastruktury do ładowania na parkingach należących do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych. Państwa członkowskie powinny usuwać bariery, takie jak rozdział zachęt i komplikacje administracyjne, jakie indywidualni właściciele napotykają podczas prób instalowania punktu ładowania na swoim miejscu parkingowym.
- (38) Dzięki wbudowanemu okablowaniu można w razie konieczności szybko instalować punkty ładowania tam, gdzie są potrzebne. Łatwo dostępna infrastruktura zmniejszy koszty instalacji punktów ładowania ponoszone przez indywidualnych właścicieli, a także zapewni użytkownikom pojazdów elektrycznych dostęp do punktów ładowania. Ustanowienie wymagań dotyczących elektromobilności na poziomie Unii w zakresie wstępnego wyposażania miejsc parkingowych oraz instalowania punktów ładowania jest skutecznym sposobem promowania pojazdów elektrycznych w niedalekiej przyszłości, przy jednoczesnym uwzględnieniu późniejszego rozwoju sytuacji wynikającego z obniżenia kosztów w perspektywie średnio- i długoterminowej. Tam, gdzie jest to technicznie wykonalne, państwa członkowskie powinny zapewnić dostępność punktów ładowania dla osób z niepełnosprawnościami.
- (39) Inteligentne ładowanie i ładowanie dwukierunkowe umożliwiają integrację systemów energetycznych budynków. Punkty ładowania, przy których pojazdy elektryczne parkują zazwyczaj przez dłuższe okresy, takie jak miejsca, w których postój związany jest z miejscem zamieszkania lub zatrudnienia, są bardzo istotne dla integracji systemu energetycznego, należy zatem zapewnić tam funkcje inteligentnego ładowania. W sytuacjach, w których ładowanie dwukierunkowe pomogłoby w dalszym rozpowszechnianiu energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych przez floty pojazdów

⁴¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/148/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie azbestu w miejscu pracy (Dz.U. L 330 z 16.12.2009, s. 28).

⁴² Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2284 z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie redukcji krajowych emisji niektórych rodzajów zanieczyszczeń atmosferycznych, zmiany dyrektywy 2003/35/WE oraz uchylecia dyrektywy 2001/81/WE (Dz.U. L 344 z 17.12.2016, s. 1).

elektrycznych w transporcie i ogólnie w systemie elektroenergetycznym, należy również udostępnić taką funkcję.

- (40) Promowanie ekologicznej mobilności jest kluczowym elementem Europejskiego Zielonego Ładu, a budynki mogą odgrywać ważną rolę w zapewnianiu niezbędnej infrastruktury nie tylko do ładowania pojazdów elektrycznych, ale również dla rowerów. Przejście na miękką mobilność, taką jak jazda na rowerze, może znacznie zmniejszyć emisje gazów cieplarnianych z transportu. Jak określono w Planie w zakresie celów klimatycznych na 2030 r., zwiększenie udziału czystego i wydajnego transportu prywatnego i publicznego, takiego jak transport rowerowy, radykalnie zmniejszy zanieczyszczenie powodowane przez transport i przyniesie znaczne korzyści obywatelom i społecznościom. Brak miejsc parkingowych dla rowerów, zarówno w budynkach mieszkalnych, jak i niemieszkalnych, jest poważną barierą dla upowszechnienia ruchu rowerowego. Kodeksy budowlane mogą skutecznie pomagać w przejściu na czystsza mobilność, dzięki zawartym w nich wymogom dotyczącym minimalnej liczby miejsc parkingowych dla rowerów.
- (41) Programy dotyczące jednolitego rynku cyfrowego i unii energetycznej powinny zostać do siebie dopasowane i powinny służyć wspólnym celom. Cyfryzacja systemu energetycznego zmienia w szybkim tempie uwarunkowania energetyczne, począwszy od integracji energii ze źródeł odnawialnych poprzez inteligentne sieci, aż po budynki przygotowane do obsługi inteligentnych sieci. W kontekście przeprowadzenia cyfryzacji sektora budynków duże znaczenie dla inteligentnych domów i wspólnot korzystających z dobrej łączności mają unijne cele w dziedzinie łączności i ambicje dotyczące tworzenia sieci łączności o wysokiej przepustowości. Należy zapewnić ukierunkowane zachęty, aby wspierać systemy przygotowane do obsługi inteligentnych sieci i rozwiązania cyfrowe w środowisku zbudowanym. Przyniosłoby to nowe możliwości oszczędzania energii, dając konsumentom dokładniejsze informacje o ich modelu konsumpcji i umożliwiając operatorom systemów wydajniejsze zarządzanie siecią.
- (42) Aby ułatwić rozwój konkurencyjnego i innowacyjnego rynku inteligentnych usług budowlanych, który przyczynia się do efektywnego wykorzystania energii i integracji energii ze źródeł odnawialnych w budynkach, a także wspierać inwestycje w renowację, państwa członkowskie powinny zapewnić zainteresowanym stronom bezpośredni dostęp do danych dotyczących systemów budowlanych. Aby uniknąć nadmiernych kosztów administracyjnych dla osób trzecich, państwa członkowskie ułatwiają pełną interoperacyjność usług i wymianę danych w Unii.
- (43) Wskaźnika gotowości budynków do obsługi inteligentnych sieci należy używać w celu zmierzenia zdolności budynków do wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych i systemów elektronicznych w celu dostosowania funkcjonowania budynków do potrzeb użytkowników i sieci oraz w celu poprawy efektywności energetycznej i ogólnej charakterystyki budynków. Wskaźnik gotowości budynków do obsługi inteligentnych sieci powinien zwiększyć wiedzę właścicieli budynków i ich użytkowników na temat wartości związanej z automatyką budynku i elektronicznym monitorowaniem systemów technicznych budynku, a także powinien dać użytkownikom pewność co do faktycznych oszczędności z tytułu tych nowych ulepszonych funkcjonalności. Wskaźnik gotowości budynków do obsługi inteligentnych sieci jest szczególnie korzystny dla dużych budynków o wysokim zapotrzebowaniu na energię. W przypadku innych budynków program oceny gotowości budynków do obsługi inteligentnych sieci powinien być dla państw członkowskich opcjonalny.

↓ 2010/31/UE motyw 18
(dostosowany)
⇒ nowy

(44) ⇒ Dostęp do wystarczającego finansowania ma kluczowe znaczenie dla osiągnięcia celów w zakresie efektywności energetycznej na lata 2030 i 2050. ⇐ Instrumenty finansowe Unii i inne środki są ~~zostały~~ wykorzystywane lub dostosowywane w celu ⇒ wspierania efektywności energetycznej budynków ⇐ ~~stymulowania działań związanych z efektywnością energetyczną~~. ⇒ Najnowsze inicjatywy mające na celu zwiększenie dostępności finansowania na poziomie Unii obejmują między innymi element przewodni „Renowacja” Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241⁴³ oraz Społeczny Fundusz Klimatyczny ustanowiony rozporządzeniem (UE).../.... W wieloletnich ramach finansowych na lata 2021–2027 renowację energetyczną może wspierać kilka innych kluczowych programów UE, w tym fundusze polityki spójności i Fundusz InvestEU ustanowiony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/523⁴⁴. Za pośrednictwem programów ramowych w zakresie badań naukowych i innowacji Unia inwestuje w dotacje lub pożyczki w celu upowszechniania najlepszych technologii i poprawy charakterystyki energetycznej budynków, m.in. w drodze partnerstw z przemysłem i państwami członkowskimi, takich jak europejskie partnerstwa na rzecz przejścia na czystą energię i „Built4People”. ⇐ ~~Takie instrumenty finansowe na szczeblu Unii obejmują m.in. rozporządzenie (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego⁴⁵ zmienione tak, by umożliwić zwiększone inwestycje w efektywność energetyczną w mieszkalnictwie; partnerstwa publiczno-prywatne w sprawie inicjatywy „Europejskie budynki efektywne energetycznie” w celu promowania zielonych technologii oraz opracowywania efektywnych energetycznie systemów i materiałów w nowych i poddawanych renowacji budynkach; inicjatywę KE i Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI) pt. „Inicjatywa UE na rzecz finansowania zrównoważonej energii”, której celem jest umożliwienie m.in. inwestycji na rzecz efektywności energetycznej oraz zarządzany przez EBI fundusz Marguerite; europejski fundusz na rzecz energii, zmiany klimatu i infrastruktury 2020; dyrektywę Rady 2009/47/WE z dnia 5 maja 2009 r. zmieniającą dyrektywę 2006/112/WE w zakresie stawek obniżonych podatku od wartości dodanej⁴⁶; instrumenty funduszy strukturalnych i spójności Jeremie (wspólne europejskie zasoby dla mikroprzedsiębiorstw, małych i średnich przedsiębiorstw); program finansowania efektywności energetycznej; program ramowy na rzecz konkurencyjności i innowacji obejmujący program Inteligentna Energia dla Europy II, który koncentruje się na usuwaniu barier rynkowych związanych z efektywnością energetyczną oraz energią ze źródeł odnawialnych poprzez np. instrument pomocy technicznej ELENA (europejska pomoc na rzecz energetyki lokalnej); Porozumienie Burmistrzów; program na rzecz~~

⁴³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, (Dz.U. L 57 z 18.2.2021).

⁴⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/523 z dnia 24 marca 2021 r. ustanawiające Program InvestEU i zmieniające rozporządzenie (UE) 2015/1017 (Dz.U. L 107 z 26.3.2021, s. 30).

⁴⁵ Dz.U. L 210 z 31.7.2006, s. 1.

⁴⁶ Dz.U. L 116 z 9.5.2009, s. 18.

~~przedsiębiorczości i innowacji; program na rzecz wspierania polityki w zakresie technologii informacyjnych i komunikacyjnych (TIK) 2010 oraz Siódmy program ramowy w dziedzinie badań. Także Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju udostępnia środki na stymulowanie działań związanych z efektywnością energetyczną.~~

↓ 2010/31/UE motyw 19

⇒ nowy

- (45) Instrumenty finansowe Unii należy stosować, aby cele niniejszej dyrektywy przyniosły praktyczne efekty, nie powinny one jednak zastępować środków krajowych. ⇒ Ze względu na skalę koniecznych renowacji i starań, ⇐ powinny one być zwłaszcza stosowane do zapewnienia odpowiednich oraz innowacyjnych środków finansowania, aby pobudzać inwestycje w ~~działania na rzecz efektywności energetycznej~~ ⇒ efektywność energetyczną budynków ⇐. Mogłyby one odgrywać ważną rolę w tworzeniu krajowych, regionalnych i lokalnych funduszy, instrumentów lub mechanizmów efektywności energetycznej, które z kolei oferowałyby takie możliwości finansowania prywatnym właścicielom, małym i średnim przedsiębiorstwom oraz spółkom oferującym usługi w zakresie efektywności energetycznej.

↓ nowy

- (46) Mechanizmy i zachęty finansowe oraz mobilizowanie instytucji finansowych na rzecz renowacji energetycznych budynków powinny odgrywać centralną rolę w krajowych długoterminowych planach renowacji, a państwa członkowskie powinny je aktywnie promować. Środki takie powinny obejmować wspieranie energooszczędnych kredytów hipotecznych na potrzeby certyfikowanych energooszczędnych renowacji budynków, promowanie inwestycji organów publicznych w energooszczędne zasoby budowlane, na przykład poprzez partnerstwa publiczno-prywatne lub umowy o poprawę efektywności energetycznej, lub zmniejszanie postrzeganego ryzyka inwestycji.
- (47) Samo finansowanie nie zaspokoi potrzeb w zakresie renowacji. Aby zapewnić odpowiednie ramy wspomagające i przełamać bariery utrudniające renowację, oprócz finansowania niezbędne jest stworzenie dostępnych i przejrzystych narzędzi doradczych i instrumentów pomocy, takich jak punkty kompleksowej obsługi świadczące zintegrowane usługi w zakresie renowacji energetycznej lub punkty pośrednictwa, a także wdrożenie innych środków i inicjatyw, takich jak te, o których mowa w inicjatywie Komisji na rzecz inteligentnego finansowania inteligentnych budynków.
- (48) Nieefektywne budynki często wiążą się z ubóstwem energetycznym i problemami społecznymi. Gospodarstwa domowe znajdujące się w trudnej sytuacji są szczególnie narażone na rosnące ceny energii, ponieważ wydają większą niż inne część swojego budżetu na produkty energetyczne. Dzięki obniżeniu nadmiernych rachunków za energię renowacja budynków może wydzwignąć ludzi z ubóstwa energetycznego, a także zapobiec temu ubóstwu. Jednocześnie renowacja budynków nie jest nieodpłatna i należy zadbać o to, by społeczne skutki kosztów renowacji budynków, zwłaszcza dla gospodarstw domowych znajdujących się w trudnej sytuacji, był kontrolowany. Fala renowacji nie powinna pozostawiać nikogo w tyle i należy ją wykorzystać jako szansę na poprawę sytuacji gospodarstw domowych znajdujących

się w trudnej sytuacji, a także zapewnić sprawiedliwą transformację w kierunku neutralności klimatycznej. Zachęty finansowe i inne środki z zakresu polityki powinny być zatem w pierwszej kolejności skierowane do gospodarstw domowych znajdujących się w trudnej sytuacji, osób dotkniętych ubóstwem energetycznym i osób mieszkających w mieszkaniach socjalnych, a państwa członkowskie powinny wprowadzić środki zapobiegające eksmisjom z powodu renowacji. Wniosek Komisji dotyczący zalecenia Rady w sprawie zapewnienia sprawiedliwej transformacji w kierunku neutralności klimatycznej przedstawia wspólne ramy i wspólne rozumienie kompleksowych polityk i inwestycji niezbędnych do zapewnienia sprawiedliwej transformacji.

↓ 2010/31/UE motyw 20

~~Aby udostępnić Komisji odpowiednie informacje, państwa członkowskie powinny sporządzić wykazy aktualnych i planowanych działań, w tym środków natury finansowej, innych niż wymagane w niniejszej dyrektywie, które wspierają cele niniejszej dyrektywy. Aktualne i planowane działania znajdujące się w wykazach państw członkowskich mogą w szczególności zawierać środki, których celem jest zmniejszenie istniejących barier prawnych i rynkowych oraz zachęcanie do inwestycji lub innych działań zwiększających efektywność energetyczną nowych i istniejących budynków, a więc potencjalnie przyczyniając się do ograniczania ubóstwa energetycznego. Środki takie mogłyby obejmować: darmową lub dotowaną poradę i pomoc techniczną, bezpośrednie dotacje, dotowane programy kredytowe lub niskoprocentowane kredyty, programy grantów oraz gwarancji kredytowych, ale nie powinny się do nich ograniczać. Organy publiczne lub inne instytucje udostępniające te środki natury finansowej mogłyby powiązać zastosowanie takich środków z określoną charakterystyką energetyczną oraz z zaleceniami ze świadectw charakterystyki energetycznej.~~

↓ 2010/31/UE motyw 21

~~Aby ograniczyć obowiązki państw członkowskich w zakresie sprawozdawczości, powinno być możliwe włączenie sprawozdań wymaganych na mocy niniejszej dyrektywy do planów działań dotyczących efektywności energetycznej, o których mowa w art. 14 ust. 2 dyrektywy 2006/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 kwietnia 2006 r. w sprawie efektywności końcowego wykorzystania energii i usług energetycznych⁴⁷. Sektor publiczny w każdym państwie członkowskim powinien odgrywać wiodącą rolę w zakresie efektywności energetycznej budynków, w związku z czym w planach krajowych należy wyznaczyć ambitniejsze cele dla budynków zajmowanych przez władze publiczne.~~

↓ 2010/31/UE motyw 22
(dostosowany)
⇒ nowy

(49) ⇒ W celu zapewnienia, aby potencjalni nabywcy lub najemcy mogli uwzględnić charakterystykę energetyczną budynków na wczesnym etapie procesu, budynki lub moduły budynków, które są oferowane na sprzedaż lub na wynajem, powinny posiadać świadectwo charakterystyki energetycznej, a klasę charakterystyki

⁴⁷

Dz.U. L 114 z 27.4.2006, s. 64.

energetycznej i wskaźnik należy podawać we wszystkich ogłoszeniach. ⇐ Potencjalni nabywcy ☒ lub ☒ i najemcy budynku lub modułu budynku powinni otrzymywać – na świadectwie charakterystyki energetycznej – właściwe informacje dotyczące charakterystyki energetycznej budynku i praktyczne rady na temat poprawy tej charakterystyki. ~~Kampanie informacyjne mogą służyć dalszemu zachęcaniu właścicieli i najemców do poprawy charakterystyki energetycznej ich budynku lub modułu budynku. Właścicieli i najemców budynków komercyjnych należy także zachęcać do wymiany informacji dotyczących rzeczywistego zużycia energii, aby udostępnione dane umożliwiły podjęcie rozważnych decyzji co do koniecznych ulepszeń.~~ Świadectwo charakterystyki energetycznej ☒ budynku ☒ powinno również dostarczać informacji ~~na temat faktycznego wpływu ogrzewania i chłodzenia na potrzeby energetyczne budynku,~~ na ☒ temat ☒ jego ~~zużycie~~ zużycia energii pierwotnej, ⇨ wytwarzania energii odnawialnej ⇨ i ⇨ operacyjnych emisji gazów cieplarnianych ⇨ ~~emisję dwutlenku węgla.~~

⇩ nowy

- (50) Dostępność danych gromadzonych za pomocą narzędzi cyfrowych stanowi ułatwienie dla monitorowania zasobów budowlanych i zmniejsza koszty administracyjne. W związku z tym należy utworzyć krajowe bazy danych dotyczących charakterystyki energetycznej budynków, a zawarte w nich informacje należy przekazać do obserwatorium zasobów budowlanych UE.

↓ 2010/31/UE motyw 23

~~Władze publiczne powinny dawać przykład i dążyć do realizacji zaleceń zawartych w świadectwie charakterystyki energetycznej. Państwa członkowskie powinny uwzględnić w swoich krajowych planach środki służące wspieraniu władz publicznych, aby te mogły jako jedne z pierwszych wdrażać ulepszenia w zakresie efektywności energetycznej i gdy tylko będzie to możliwe, realizować zalecenia zawarte w świadectwie charakterystyki energetycznej.~~

↓ 2010/31/UE motyw 24
(dostosowany)
⇨ nowy

- (51) Budynki zajmowane przez władze publiczne i budynki często odwiedzane przez ludność powinny dawać dobry przykład poprzez uwzględnianie ☒ kwestii ☒ ~~rozważań~~ środowiskowych i energetycznych i z tego powodu budynki te powinny być regularnie poddawane certyfikacji energetycznej. Publiczne rozpowszechnienie informacji dotyczącej charakterystyki energetycznej powinno być wzmocnione umieszczeniem świadectw ~~dotyczących~~ charakterystyki energetycznej w widocznym miejscu, zwłaszcza w budynkach określonej wielkości zajmowanych przez władze publiczne lub często odwiedzanych przez ludność, takich jak ⇨ urzędy miejskie, szkoły, ⇨ sklepy, centra handlowe, supermarkety, restauracje, teatry, banki i hotele.

↓ 2010/31/UE motyw 25

- (52) W ostatnich latach wzrosła liczba systemów klimatyzacji w krajach europejskich. Stwarza to istotne problemy w okresach szczytowego obciążenia energetycznego,

zwiększając koszty elektryczności i naruszając bilans energetyczny. Należy udzielać pierwszeństwa strategiom służącym poprawie charakterystyki cieplnej budynków w okresie letnim. W tym celu należy skoncentrować się na środkach pozwalających uniknąć przegrzania, takich jak zacienianie oraz dostateczna pojemność cieplna konstrukcji budynku, a także na dalszym opracowywaniu i stosowaniu technologii pasywnego chłodzenia, szczególnie takich, które poprawiają warunki klimatyczne wewnątrz oraz mikroklimat wokół budynków.

↓ 2010/31/UE motyw 26

⇒ nowy

- (53) Regularne utrzymanie i przeglądy systemów ogrzewania ⇒, wentylacji ⇐ i klimatyzacji przez wykwalifikowany personel przyczyniają się do utrzymania ich poprawnej regulacji, zgodnie ze specyfikacją wyrobu, i w ten sposób zapewniają ich optymalne funkcjonowanie z punktu widzenia środowiska, bezpieczeństwa i energii. Niezależna ocena całego systemu ogrzewania ⇒, wentylacji ⇐ i klimatyzacji powinna być przeprowadzana w regularnych odstępach czasu podczas jego cyklu życia, zwłaszcza przed jego wymianą lub modernizacją. Aby zminimalizować obciążenia administracyjne wobec właścicieli i najemców budynków, państwa członkowskie powinny dążyć, na ile to możliwe, do łączenia przeglądów z certyfikacjami.

↓ 2010/31/UE motyw 27

(dostosowany)

⇒ nowy

- (54) Wspólne podejście do certyfikacji energetycznej budynków ⇒, paszportów renowacji, wskaźników gotowości budynków do obsługi inteligentnych sieci ⇐ oraz ~~de~~ przeglądów systemów ogrzewania i klimatyzacji, przeprowadzanych przez wykwalifikowanych lub ⇒ certyfikowanych ⇐ ~~akredytowanych~~ ekspertów o niezależności gwarantowanej na podstawie obiektywnych kryteriów, ~~przyczynia przyczyni~~ się do wyrównania reguł w zakresie wysiłków czynionych przez państwa członkowskie w celu oszczędności energii w sektorze budowlanym i wprowadzi przejrzystość dla przyszłych właścicieli lub użytkowników w zakresie charakterystyki energetycznej na wspólnotowym rynku nieruchomości. Celem zapewnienia wysokiej jakości świadectw charakterystyki energetycznej ⇒, paszportów renowacji, wskaźników gotowości budynków do obsługi inteligentnych sieci ⇐ oraz przeglądów systemów ogrzewania i klimatyzacji w Unii w każdym państwie członkowskim powinien zostać ustanowiony niezależny mechanizm kontroli.

↓ 2010/31/UE motyw 28

- (55) Ponieważ skuteczne wdrożenie tej dyrektywy uzależnione jest od władz lokalnych i regionalnych, należy konsultować się z nimi i angażować je w działania – jeśli zajdzie taka potrzeba i w zgodzie z mającym zastosowanie ustawodawstwem krajowym – w sprawach dotyczących planowania, opracowywania programów służących udostępnianiu informacji, szkolenia i podnoszenia świadomości oraz w sprawie wdrażania niniejszej dyrektywy na szczeblu krajowym lub regionalnym. Takie konsultacje mogą także służyć promowaniu udzielania odpowiednich wskazówek lokalnym planistom i inspektorom budowlanym, by mogli wykonywać konieczne zadania. Państwa członkowskie powinny ponadto umożliwiać architektom

i planistom rzetelne rozważenie zastosowania optymalnej kombinacji i ulepszeń w zakresie efektywności energetycznej, wykorzystywania energii ze źródeł odnawialnych oraz systemów ciepłowniczych i chłodniczych na etapie planowania, projektowania, wznoszenia i renowacji stref przemysłowych lub osiedli mieszkaniowych, a także zachęcać ich do takich działań.

↓ 2010/31/UE motyw 29

- (56) Skuteczne wdrożenie niniejszej dyrektywy uzależnione jest od przedstawicieli sektora instalacyjno-budowlanego. W związku z tym odpowiednia liczba przedstawicieli tego sektora powinna – dzięki szkoleniu i innym działaniom – posiadać odpowiedni poziom fachowości w zakresie instalacji i integracji wymaganych technologii efektywnych energetycznie i technologii z zakresu energii odnawialnej.

↓ 2010/31/UE motyw 30

~~Państwa członkowskie powinny uwzględnić dyrektywę 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych⁴⁸ w odniesieniu do wzajemnego uznawania zawodowych ekspertów objętych niniejszą dyrektywą, natomiast Komisja powinna kontynuować swoje działania w ramach „Programu dla Europy – inteligentna energia” w zakresie wytycznych i zaleceń dotyczących standardów szkoleń dla takich zawodowych ekspertów.~~

↓ 2010/31/UE motyw 31
(dostosowany)

~~W celu zwiększenia przejrzystości dotyczącej charakterystyki energetycznej na rynku nieruchomości niemieszkalnych w Unii, należy ustanowić jednolite warunki dla dobrowolnych wspólnych systemów certyfikacji dotyczących charakterystyki energetycznej budynków niemieszkalnych. Zgodnie z art. 291 TFUE przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję są ustanowione z wyprzedzeniem w rozporządzeniu przyjętym zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą. Do czasu przyjęcia tego nowego rozporządzenia zastosowanie ma decyzja Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiająca warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji⁴⁹, z wyjątkiem procedury regulacyjnej połączonej z kontrolą, która nie ma zastosowania.~~

↓ 2010/31/UE motyw 32
(dostosowany)
⇒ nowy

- (57) ☒ Aby poczynić postępy w realizacji celu poprawy charakterystyki energetycznej budynków, uprawnienia ☒ ~~Należy przyznać Komisji uprawnienia~~ do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej ☒ należy przekazać Komisji ☒ w odniesieniu do dostosowywania do postępu technicznego niektórych części wspólnych ram ogólnych określonych w załączniku I,

⁴⁸ ~~Dz.U. L 255 z 30.9.2005, s. 22.~~

⁴⁹ ~~Dz.U. L 184 z 17.7.1999, s. 23.~~

~~oraz~~ w odniesieniu do określania ram metodologii porównawczej dla obliczania optymalnego pod względem kosztów poziomu ~~wymagań~~ minimalnych ~~wymagań~~ dotyczących charakterystyki energetycznej⁵⁰, w odniesieniu do dostosowywania progów dla budynków bezemisyjnych i metodologii obliczania współczynnika globalnego ocieplenia w cyklu życia, w odniesieniu do ustanowienia wspólnych europejskich ram dla paszportów renowacji oraz w odniesieniu do unijnego systemu oceny gotowości budynków do obsługi inteligentnych sieci. ⁵¹ Szczególnie ważne jest, aby Komisja przeprowadziła odpowiednie konsultacje podczas swoich prac przygotowawczych, w tym na poziomie ekspertów ~~wymagań~~ oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa ⁵⁰. ~~W szczególności, aby zapewnić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie udział na równych zasadach w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.~~

↓ nowy

- (58) Aby zapewnić skuteczne wdrożenie przepisów określonych w niniejszej dyrektywie, Komisja wspiera państwa członkowskie za pomocą różnych narzędzi, takich jak Instrument Wsparcia Technicznego⁵¹, zapewniający dostosowaną do potrzeb wiedzę techniczną w celu opracowania i wdrożenia reform, w tym reform mających na celu zwiększenie do 2030 r. rocznego wskaźnika renowacji energetycznej budynków mieszkalnych i niemieskalnych oraz wspieranie gruntownych renowacji energetycznych. Wsparcie techniczne odnosi się na przykład do podniesienia zdolności administracyjnych, wsparcia w opracowywaniu i wdrażaniu polityki oraz wymiany odpowiednich najlepszych praktyk.

↓ 2010/31/UE motyw 33
(dostosowany)
⇒ nowy

- (59) Ponieważ ~~cel~~ ~~cel~~ cele ~~cel~~ niniejszej dyrektywy, ~~czyli~~ ~~jakim jest~~ poprawienie charakterystyki energetycznej budynków ⁵¹ i zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych z budynków ⁵¹, nie ~~może~~ ~~można~~ mogą ~~zostać~~ w stopniu wystarczającym ~~osiągnięte~~ ~~osiągnięte~~ osiągnięte ⁵¹ przez państwa członkowskie ze względu na złożoność sektora budynków oraz niemożność sprostania wyzwaniom związanym z efektywnością energetyczną w ramach krajowych rynków mieszkaniowych, natomiast ~~może~~ ~~można~~ mogą ⁵¹ ze względu na skalę i skutki działań zostać lepiej ~~osiągnięte~~ ~~osiągnięte~~ osiągnięte ⁵¹ na szczeblu Unii, Unia może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym ~~samym~~ artykule zasadą proporcjonalności niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia ~~tego celu~~ ⁵¹ tych celów ⁵¹.

⁵⁰ Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

⁵¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/240 z dnia 10 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument Wsparcia Technicznego (Dz.U. L 57 z 18.2.2021, s. 1).

↓ nowy

- (60) Podstawą prawną niniejszej inicjatywy jest art. 194 ust. 2 TFUE, który upoważnia Unię do ustanowienia środków niezbędnych do osiągnięcia celów Unii w odniesieniu do polityki energetycznej. Wniosek przyczynia się do realizacji celów unijnej polityki energetycznej określonych w art. 194 ust. 1 TFUE, w szczególności poprawy charakterystyki energetycznej budynków i zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych, co z kolei przyczynia się do ochrony i poprawy stanu środowiska.

↓ 2010/31/UE motyw 36
(dostosowany)
⇒ nowy

- (61) Zgodnie z pkt 4434 pPorozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie lepszego stanowienia prawa⁵² ~~zachęca się~~ państwa członkowskie ☒ powinny sporządzać ☒ do sporządzania – do własnych celów i w interesie Unii – i publikowania własnych tabel ☒ publikować własne tabele ☒ jak najdokładniej ~~ilustrujących~~ ☒ ilustrujące ☒ korelacje między niniejszą dyrektywą a środkami transpozycji.
⇒ Zgodnie ze wspólną deklaracją polityczną państw członkowskich i Komisji z dnia 28 września 2011 r. dotyczącą dokumentów wyjaśniających państwa członkowskie zobowiązały się do złożenia, w uzasadnionych przypadkach, wraz z powiadomieniem o transpozycji, co najmniej jednego dokumentu wyjaśniającego związku między elementami dyrektywy a odpowiadającymi im częściami krajowych instrumentów transpozycyjnych. W odniesieniu do niniejszej dyrektywy ustawodawca uznaje, że przekazanie takich dokumentów jest uzasadnione, w szczególności w następstwie wyroku Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości w sprawie Komisja/Belgia (sprawa C-543/17). ⇐

↓ 2010/31/UE motyw 34
(dostosowany)

- (62) Zobowiązanie do transpozycji niniejszej dyrektywy do prawa krajowego powinno ograniczać się do tych przepisów, które stanowią merytoryczną zmianę w porównaniu z ☒ wcześniejszą ☒ dyrektywą ~~2002/91/WE~~. Zobowiązanie do transpozycji przepisów, które nie uległy zmianie, wynika z ~~wcześniejszych dyrektyw~~ ☒ wcześniejszej dyrektywy ☒.

↓ 2010/31/UE motyw 35
(dostosowany)

- (63) Niniejsza dyrektywa nie powinna naruszać zobowiązań państw członkowskich dotyczących terminów transpozycji do prawa krajowego i ☒ dat ☒ zastosowania ~~dyrektywy 2002/91/WE~~. ☒ dyrektyw określonych w załączniku VIII część B, ☒

⁵² Dz.U. C 321 z 31.12.2003, s. 1.

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Przedmiot

1. Niniejsza dyrektywa promuje poprawę charakterystyki energetycznej budynków ⇒ i redukcję emisji gazów cieplarnianych z budynków ⇐ w Unii, ⇒ celem osiągnięcia bezemisyjnych zasobów budowlanych do 2050 r. ⇐ z uwzględnieniem panujących na zewnątrz warunków klimatycznych i warunków lokalnych oraz wymagań dotyczących klimatu wewnętrznego i opłacalności ekonomicznej.

2. Niniejsza dyrektywa ustanawia wymagania w zakresie:

- a) wspólnych ram ogólnych dla metodologii obliczania zintegrowanej charakterystyki energetycznej budynków i modułów budynków;
- b) zastosowania minimalnych wymagań dotyczących charakterystyki energetycznej wobec nowych budynków i nowych modułów budynków;
- c) zastosowania minimalnych wymagań dotyczących charakterystyki energetycznej ~~wobec:~~
 - (i) podlegających ważniejszej renowacji budynków istniejących, ⊗ i ⊗ modułów budynków ~~oraz elementów budynków~~;
 - (ii) wobec elementów budynków stanowiących część przegród zewnętrznych i mających istotny wpływ na charakterystykę energetyczną przegród zewnętrznych budynku, w sytuacji gdy elementy te są modernizowane lub wymieniane; ~~oraz~~
 - (iii) wobec systemów technicznych budynku, jeżeli są one instalowane, wymieniane lub modernizowane;

- d) stosowania minimalnych norm charakterystyki energetycznej do istniejących budynków i istniejących modułów budynków;
- e) paszportów renowacji;
- f) krajowych planów renowacji budynków;
- g) infrastruktury mobilności zgodnej z zasadami zrównoważonego rozwoju w budynkach i w ich sąsiedztwie; oraz
- h) inteligentnych budynków;

- ~~d) krajowych planów mających na celu zwiększenie liczby budynków o niemal zerowym zużyciu energii;~~

- ie) certyfikacji ☒ charakterystyki ☒ energetycznej budynków lub modułów budynków;
- if) regularnych przeglądów systemów ogrzewania ☒, wentylacji ☒ i klimatyzacji w budynkach; ~~oraz~~
- ke) niezależnych systemów kontroli świadectw charakterystyki energetycznej ☒, paszportów renowacji, wskaźników gotowości budynków do obsługi inteligentnych sieci ☒ i sprawozdań z przeglądu.

3. Wymagania zawarte w niniejszej dyrektywie są wymaganiami minimalnymi i nie powinny powstrzymywać państw członkowskich od utrzymywania lub wprowadzania bardziej surowych środków. Takie środki są zgodne z ☒ TFUE ☒ ~~Traktatem o funkcjonowaniu Unii Europejskiej~~. Są one notyfikowane Komisji.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

1. „budynek” oznacza konstrukcję zadaszoną, posiadającą ściany, w której do utrzymania klimatu wewnętrznego stosowana jest energia;

☒ nowy

2. „budynek bezemisyjny” oznacza budynek o bardzo wysokiej charakterystyce energetycznej określonej zgodnie z załącznikiem I, w którym to budynku bardzo niska ilość nadal wymaganej energii pochodzi w pełni z energii ze źródeł odnawialnych wytwarzanej na miejscu, od społeczności energetycznej działającej w zakresie energii odnawialnej w rozumieniu dyrektywy (UE) 2018/2001 [zmienionej dyrektywy w sprawie odnawialnych źródeł energii] lub z systemu ciepłowniczego i chłodniczego, zgodnie z wymogami określonymi w załączniku III;

☒ 2010/31/UE (dostosowany)
☒ nowy

- ~~32.~~ „budynek o niemal zerowym zużyciu energii” oznacza budynek o bardzo wysokiej charakterystyce energetycznej określonej zgodnie z załącznikiem I ☒, która nie może być niższa niż poziom optymalny pod względem kosztów na 2023 r. zgłoszony przez państwa członkowskie zgodnie z art. 6 ust. 2, i w którym ☒ ~~N~~niemal zerowa lub bardzo niska ilość wymaganej energii ~~powinna pochodzić~~ ☒ pochodzi ☒ w bardzo wysokim stopniu z energii ze źródeł odnawialnych, w tym energii ze źródeł odnawialnych wytwarzanej na miejscu lub w pobliżu;

☒ nowy

4. „minimalne normy charakterystyki energetycznej” oznaczają zasady, zgodnie z którymi istniejące budynki muszą spełniać wymagania dotyczące charakterystyki energetycznej w ramach szeroko zakrojonego planu renowacji zasobów budowlanych lub w „punkcie aktywacji” na rynku (w momencie sprzedaży lub wynajmu), w określonym okresie lub przed upływem określonego terminu; dają one impuls do renowacji istniejących budynków;

5. „organy publiczne” oznaczają „instytucje zamawiające” w rozumieniu art. 2 pkt 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE⁵³;

↓ 2018/844 art. 1 pkt 1 lit. a)
⇒ nowy

63. „system techniczny budynku” oznacza urządzenia techniczne do ogrzewania pomieszczeń, chłodzenia, wentylacji, ciepłej wody użytkowej, wbudowanego oświetlenia, systemów automatyki i sterowania w budynku, wytwarzania ⇒ i magazynowania energii ze źródeł odnawialnych ⇐ ~~elektrycznej~~ na miejscu lub kombinację takich systemów, w tym systemy wykorzystujące energię ze źródeł odnawialnych, w budynku lub module budynku;

↓ 2018/844 art. 1 pkt 1 lit. b)

73a. „system automatyki i sterowania budynku” oznacza system obejmujący wszystkie produkty, oprogramowanie oraz usługi inżynierskie, które ułatwiają efektywne energetycznie, oszczędne i bezpieczne działanie systemów technicznych budynku poprzez automatyczne sterowanie i dzięki umożliwianiu manualnego zarządzania tymi systemami technicznymi budynku;

↓ 2010/31/UE (dostosowany)

84. „charakterystyka energetyczna budynku” oznacza obliczoną lub ☒ opomiarowaną ☒ ~~zmierzoną~~ ilość energii potrzebnej do zaspokojenia zapotrzebowania na energię związanego z typowym użytkowaniem budynku, która obejmuje m.in. energię ☒ zużyta ☒ na potrzeby ogrzewania, chłodzenia, wentylacji, ciepłej wody i oświetlenia;

95. „energia pierwotna” oznacza energię pochodzącą z odnawialnych i nieodnawialnych źródeł, która nie została poddana żadnemu procesowi przemiany lub transformacji;

↓ nowy

10. „współczynnik nieodnawialnej energii pierwotnej” oznacza nieodnawialną energię pierwotną dla danego nośnika energii, w tym energię dostarczoną i obliczone koszty ogólne dostaw energii do punktów poboru, podzieloną przez energię dostarczoną;

11. „współczynnik odnawialnej energii pierwotnej” oznacza odnawialną energię pierwotną pochodzącą z miejscowego, pobliskiego lub oddalonego źródła energii, dostarczaną za pośrednictwem danego nośnika energii, w tym energię dostarczoną i obliczone koszty ogólne dostaw energii do punktów poboru, podzieloną przez energię dostarczoną;

12. „całkowity współczynnik energii pierwotnej” oznacza ważoną sumę współczynników odnawialnej i nieodnawialnej energii pierwotnej dla danego nośnika energii;

⁵³ Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 65.

↓ 2010/31/UE (dostosowany)
⇒ nowy

136. „energia ze źródeł odnawialnych” oznacza energię pochodzącą z niekopalnych źródeł odnawialnych, a mianowicie energię wiatru, energię promieniowania słonecznego ⇒ (energię słoneczną termiczną i energię fotowoltaiczną), ⇐ ☒ oraz ☒ energię ~~aerothermalną~~, geothermalną⇒, energię otoczenia, energię pływów, fal ⇐ i ~~hydrothermalną i~~ ☒ inne rodzaje niebieskiej energii ☒ ~~energię oceanów~~, ☒ energię wodną ☒ ~~hydroenergię~~, ~~energię pozyskiwaną z biomasy~~ ☒ energię z biomasy ☒, ~~gazu pochodzącego z wysypisk śmieci~~ ☒ gazu składowiskowego ☒, ☒ gazu z ☒ oczyszczalni ścieków i ~~ze źródeł biologicznych (biogazu)~~;
147. „przegrody zewnętrzne” oznaczają zintegrowane elementy budynku, które oddzielają jego wnętrze od środowiska zewnętrznego;
158. „moduł budynku” oznacza sekcję, piętro lub mieszkanie w budynku zaprojektowane lub przerobione do odrębnego użycia;
169. „element budynku” oznacza system techniczny budynku lub element przegród zewnętrznych budynku;

↓ nowy

17. „lokal mieszkalny” oznacza pomieszczenie lub zestaw pomieszczeń w stałym budynku lub w jego architektonicznie wydzielonej części, przeznaczone do zamieszkania przez jedno prywatne gospodarstwo domowe przez cały rok;
18. „paszport renowacji” oznacza dokument zawierający dostosowany do potrzeb plan działania dotyczący kilkuetapowej renowacji danego budynku, która znacząco poprawi jego charakterystykę energetyczną;
19. „gruntowna renowacja” oznacza renowację, w wyniku której budynek lub moduł budynku staje się
- a) przed dniem 1 stycznia 2030 r. – budynkiem o niemal zerowym zużyciu energii;
 - b) od dnia 1 stycznia 2030 r. – budynkiem bezemisyjnym;
20. „stopniowa gruntowna renowacja” oznacza gruntowną renowację przeprowadzaną w kilku etapach, które określono w paszporcie renowacji zgodnie z art. 10;

↓ 2010/31/UE

2140. „ważniejsza renowacja” oznacza renowację budynku, w której:
- a) całkowity koszt prac renowacyjnych związanych z przegrodami zewnętrznymi lub systemami technicznymi budynku przekracza 25 % wartości budynku, nie wliczając wartości gruntu, na którym usytuowany jest budynek; lub
 - b) renowacji podlega ponad 25 % powierzchni przegród zewnętrznych.

Państwa członkowskie mogą wybrać zastosowanie opcji a) lub b);

↓ nowy

22. „operacyjne emisje gazów cieplarnianych” oznaczają emisje gazów cieplarnianych związane z zużyciem energii przez systemy techniczne budynku podczas użytkowania i eksploatacji budynku;
23. „emisje gazów cieplarnianych w całym cyklu życia” oznaczają łączne emisje gazów cieplarnianych związane z budynkiem na wszystkich etapach jego cyklu życia, od „kołyski” (wydobycie surowców wykorzystywanych do budowy budynku) poprzez etap produkcji i przetwarzania materiałów oraz etap eksploatacji budynku, aż po „grób” (rozbiórka budynku oraz ponowne użycie, recykling, inne rodzaje odzysku i unieszkodliwianie materiałów);
24. „współczynnik globalnego ocieplenia w cyklu życia” oznacza wskaźnik ilościowo określający współczynnik globalnego ocieplenia w całym cyklu życia budynku;
25. „rozdział zachęt” oznacza rozdział zachęt w rozumieniu art. 2 pkt 52 [przekształconej dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej];
26. „ubóstwo energetyczne” oznacza ubóstwo energetyczne w rozumieniu art. 2 pkt 49 [przekształconej dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej];
27. „gospodarstwa domowe znajdujące się w trudnej sytuacji” oznaczają gospodarstwa domowe dotknięte ubóstwem energetycznym lub gospodarstwa domowe, w tym gospodarstwa o niższym średnim dochodzie, które są szczególnie narażone na wysokie koszty energii i nie dysponują środkami na renowację zajmowanego przez nie budynku;

↓ 2010/31/UE

- ~~2811~~. „norma europejska” oznacza normę przyjętą przez Europejski Komitet Normalizacyjny, Europejski Komitet Normalizacyjny Elektrotechniki lub Europejski Instytut Norm Telekomunikacyjnych i udostępnioną do użytku publicznego;
- ~~2912~~. „świadczenie charakterystyki energetycznej” oznacza świadectwo uznawane przez państwo członkowskie lub osobę prawną wyznaczoną przez to państwo, zawierające informację o charakterystyce energetycznej budynku lub modułu budynku, obliczonej zgodnie z metodologią przyjętą zgodnie z art. ~~43~~;
- ~~3013~~. „kogeneracja” oznacza jednoczesne wytwarzanie w jednym procesie energii cieplnej i elektrycznej lub energii mechanicznej;
- ~~3114~~. „poziom optymalny pod względem kosztów” oznacza poziom charakterystyki energetycznej skutkujący najniższym kosztem w trakcie szacunkowego ekonomicznego cyklu życia, przy czym:
- a) najniższy koszt jest określany z uwzględnieniem;

↓ nowy

(i) kategorii i sposobu użytkowania danego budynku;

↓ 2010/31/UE
⇒ nowy

- (ii) związanych z energią kosztów inwestycyjnych ⇒ opartych na oficjalnych prognozach ⇐;
- (iii) kosztów utrzymania i eksploatacji, w tym kosztów energii i oszczędności, ⇒ z uwzględnieniem kosztu uprawnień do emisji gazów cieplarnianych; ⇐

↓ nowy

- (iv) środowiskowych i zdrowotnych skutków zużycia energii;

↓ 2010/31/UE (dostosowany)
⇒ nowy

- (v) ~~kategori~~ ~~odnośnego budynku~~, zysków z wytworzonej energii – w stosownych przypadkach; ⇒ na miejscu ⇐
- (vi) ~~oraz~~ – w stosownych przypadkach – kosztów ~~usunięcia~~ ⇒ gospodarowania odpadami ⇐; oraz
- b) szacunkowy ekonomiczny cykl życia określany jest przez każde państwo członkowskie. ☒ i ☒ Odnosi się do pozostałego szacunkowego ekonomicznego cyklu życia budynku, jeżeli wymagania charakterystyki energetycznej określono dla budynku jako całości, lub do szacunkowego ekonomicznego cyklu życia elementu budynku, jeżeli wymagania charakterystyki energetycznej określono dla elementów budynku.

Poziom optymalny pod względem kosztów leży w granicach poziomów charakterystyki energetycznej, jeżeli analiza kosztów i korzyści przeprowadzona dla szacunkowego ekonomicznego cyklu życia daje pozytywny wynik;

↓ nowy

32. „punkt ładowania” oznacza punkt ładowania w rozumieniu art. 2 pkt 41 [AFIR];
33. „mikrosystem wydzielony” oznacza każdy system, który w 2022 r. osiągnął zużycie mniejsze niż 500 GWh i który nie ma połączenia z innymi systemami;
34. „inteligentne ładowanie” oznacza inteligentne ładowanie w rozumieniu art. 2 pkt 14i dyrektywy (UE) 2018/2001 [zmienionej dyrektywy w sprawie odnawialnych źródeł energii];
35. „ładowanie dwukierunkowe” oznacza ładowanie dwukierunkowe w rozumieniu art. 2 pkt 14n dyrektywy (UE) 2018/2001 [zmienionej dyrektywy w sprawie odnawialnych źródeł energii];
36. „normy portfela hipotecznego” oznaczają mechanizmy motywujące wierzycieli hipotecznych do zwiększania mediany charakterystyki energetycznej portfela budynków objętych hipotekami oraz do zachęcania potencjalnych klientów do zwiększania efektywności energetycznej ich nieruchomości zgodnie z ambicjami Unii w zakresie dekarbonizacji i odpowiednimi celami energetycznymi w obszarze

zużycia energii w budynkach, w oparciu o definicję zrównoważonej działalności gospodarczej w unijnej systematyce zrównoważonego rozwoju;

37. „cyfrowy dziennik budynku” oznacza wspólne repozytorium wszystkich istotnych danych dotyczących budynków, w tym danych dotyczących charakterystyki energetycznej, takich jak świadectwa charakterystyki energetycznej, paszporty renowacji i wskaźniki gotowości budynków do obsługi inteligentnych sieci, które ułatwia podejmowanie świadomych decyzji i wymianę informacji w sektorze budowlanym między właścicielami i użytkownikami budynków, instytucjami finansowymi i organami publicznymi;

↓ 2010/31/UE (dostosowany)

- ~~3815.~~ „system klimatyzacji” oznacza połączenie ☒ kombinację ☒ elementów wymaganych dla zapewnienia formy obróbki powietrza w pomieszczeniach, za pomocą które~~ych~~ temperatura jest kontrolowana lub może być obniżana;

↓ 2018/844 art. 1 pkt 1 lit. c)
⇒ nowy

- ~~3915a.~~ „system ogrzewania” oznacza kombinację elementów wymaganych dla zapewnienia formy obróbki powietrza w pomieszczeniach, za pomocą które~~ych~~ temperatura jest podwyższana;

- ~~4015b.~~ „źródło ciepła” oznacza część systemu ogrzewania, która wytwarza ciepło użytkowe ⇒ do zastosowań określonych w załączniku I ⇐, wykorzystując w tym celu jeden z następujących procesów:

- a) spalanie paliw, na przykład w kotle;
- b) efekt Joule’a zachodzący w elementach grzewczych systemu elektrycznego ogrzewania oporowego;
- c) wychwytywanie ciepła z powietrza atmosferycznego, powietrza wylotowego systemu wentylacji lub wody lub źródła ciepła w gruncie za pomocą pomp ciepła;

- ~~4115e.~~ „umowa o poprawę efektywności energetycznej” oznacza umowę o poprawę efektywności energetycznej zdefiniowaną w art. 2 ~~pkt 27~~ pkt 29 dyrektywy (UE) .../... [przekształcona dyrektywa w sprawie efektywności energetycznej]~~dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE⁵⁴~~;

↓ 2010/31/UE (dostosowany)

- ~~4216.~~ „kocioł” oznacza połączenie kotła z palnikiem przeznaczone do przekazywania cieczom ciepła uwalnianego w procesie spalania;

54

~~Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylecia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE (Dz.U. L 315 z 14.11.2012, s. 1).~~

4347. „znamionowa moc użyteczna” oznacza maksymalną moc cieplną, wyrażoną w kW, określoną i gwarantowaną przez producenta jako możliwą do dostarczenia podczas ciągłej pracy przy zachowaniu sprawności użytkowej podanej przez producenta;
18. ~~„pompa ciepła” oznacza maszynę, urządzenie lub instalację, która przenosi ciepło z naturalnego otoczenia, takiego jak powietrze, woda lub grunt, do budynków lub zastosowań przemysłowych poprzez odwrócenie naturalnego przepływu ciepła, tak że przepływa ono z niższej do wyższej temperatury. W przypadku odwracalnych pomp ciepła mogą one także odprowadzać ciepło z budynków do naturalnego otoczenia;~~
4449. „system ☒ ciepłowniczy ☒ ogrzewania lokalnego” lub „☒ system chłodniczy ☒ chłodzenia lokalnego” oznacza dystrybucję energii termicznej w postaci pary, gorącej wody lub schłodzonych płynów z centralnego źródła produkcji przez sieć do wielu budynków lub punktów w celu wykorzystania jej do ogrzewania lub chłodzenia pomieszczeń lub procesów;

⇩ nowy

45. „powierzchnia użytkowa” oznacza powierzchnię podłogi budynku potrzebną jako parametr do ilościowego określania szczegółowych warunków użytkowania, które są wyrażane na jednostkę powierzchni oraz do celów stosowania uproszczeń oraz zasad podziału na strefy i zmian tego podziału;
46. „powierzchnia referencyjna” oznacza powierzchnię podłogi wykorzystywaną jako wielkość odniesienia do oceny charakterystyki energetycznej budynku, obliczoną jako sumę powierzchni użytkowych pomieszczeń w obrębie przegród zewnętrznych budynku, określoną do celów oceny charakterystyki energetycznej;
47. „granica oceny” oznacza granicę, w obrębie której mierzy się lub oblicza dostarczoną i eksportowaną energię;
48. „na miejscu” oznacza działkę, na której znajduje się budynek, oraz sam budynek;
49. „energia ze źródeł odnawialnych wytwarzana w pobliżu” oznacza energię ze źródeł odnawialnych wytwarzaną miejscowo lub lokalnie w stosunku do ocenianego budynku, spełniającą wszystkie następujące warunki:
- a) może być dystrybuowana i wykorzystywana wyłącznie miejscowo lub lokalnie za pośrednictwem specjalnego systemu dystrybucyjnego;
 - b) umożliwia obliczenie szczegółowego współczynnika energii pierwotnej obowiązującego wyłącznie w odniesieniu do energii ze źródeł odnawialnych wytwarzanej miejscowo lub lokalnie; oraz
 - c) może być wykorzystywana na miejscu ocenianego budynku za pośrednictwem specjalnego podłączenia do źródła produkcji energii, które to podłączenie wymaga specjalnego sprzętu do bezpiecznego dostarczania i pomiaru energii na własny użytek ocenianego budynku;
50. „usługi związane z charakterystyką energetyczną budynków” oznaczają usługi polegające na zapewnieniu ogrzewania, chłodzenia, wentylacji, ciepłej wody użytkowej i oświetlenia oraz inne usługi, w przypadku których zużycie energii jest uwzględniane w charakterystyce energetycznej budynków;
51. „potrzeba energetyczna” oznacza energię, która ma być dostarczana do klimatyzowanej przestrzeni lub z niej odprowadzana w celu utrzymania pożądanych

warunków w danym okresie, z pominięciem wszelkich przypadków niewydolności systemów technicznych budynku;

52. „zużycie energii” oznacza energię wprowadzoną do systemu technicznego budynku, dostarczającego usługę związaną z charakterystyką energetyczną budynków, mającą zaspokoić potrzebę energetyczną;
53. „użyta na potrzeby własne” oznacza część energii ze źródeł odnawialnych wytworzonej na miejscu lub w pobliżu, wykorzystywaną przez systemy techniczne na miejscu na potrzeby usług związanych z charakterystyką energetyczną budynków;
54. „inne zastosowania na miejscu” oznaczają energię zużytą na miejscu do zastosowań innych niż usługi związane z charakterystyką energetyczną budynków i mogą obejmować urządzenia, obciążenia różne i pomocnicze lub punkty ładowania na potrzeby elektromobilności;
55. „przedział obliczeniowy” oznacza wyodrębniony przedział czasowy stosowany do obliczania charakterystyki energetycznej;
56. „energia dostarczona” oznacza energię, wyrażoną według nośników energii, dostarczoną do systemów technicznych budynku przez granicę oceny do celów uwzględnianych zastosowań lub w celu wyprodukowania energii eksportowanej;
57. „energia eksportowana”, wyrażona według nośników energii i według współczynnika energii pierwotnej, oznacza udział energii ze źródeł odnawialnych, która jest eksportowana do sieci energetycznej, a nie wykorzystywana na miejscu na potrzeby własne lub do innych zastosowań na miejscu.

↓ 2018/844 art. 1 pkt 1 lit. d)

- ~~20. »mikrosystem wydzielony« oznacza mikrosystem wydzielony w rozumieniu art. 2 pkt 27 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/72/WE⁵⁵.~~

↓ 2018/844 art. 1 pkt 2
(dostosowany)

Artykuł ~~32a~~

☒ Krajowy plan renowacji budynków ☒ ~~Długoterminowa strategia renowacji~~

↓ 2018/1999 art. 53 pkt 1 lit a)
(dostosowany)
⇒ nowy

1. Każde państwo członkowskie ustanawia ~~długoterminową strategię renowacji~~ ⇒ krajowy plan renowacji budynków ⇐ służący ~~wspieraniu~~ ⇒ zapewnieniu ⇐ renowacji krajowych zasobów budynków mieszkalnych i niemieskalnych, zarówno publicznych, jak i prywatnych, aby zapewnić do 2050 r. wysoką efektywność energetyczną i niskoemisyjność zasobów ~~budynków~~ ☒ budowlanych ☒, ~~przez umożliwienie racjonalnego pod względem~~

⁵⁵ ~~Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/72/WE z dnia 13 lipca 2009 r. dotycząca wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej i uchylająca dyrektywę 2003/54/WE (Dz.U. L 211 z 14.8.2009, s. 55).~~

~~kosztów przekształcenia~~ ⇒ celem przekształcenia ⇐ istniejących budynków w budynki o niemal zerowym zużyciu energii ⇒ bezemisyjne ⇐.

Każdy ~~Każda~~ długoterminowa strategia renowacji ⇒ plan renowacji budynków ⇐ obejmuje:

↓ 2018/844 art. 1 pkt 2
⇒ nowy

- a) przegląd krajowych zasobów budowlanych ⇒ w podziale na różne rodzaje budynków, okresy budowy i strefy klimatyczne ⇐ oparty, w stosownych przypadkach, na próbkach statystycznych i przewidywanym udziale w 2020 r. ~~budynków poddanych renowacji,~~ ⇒ krajowej bazie danych świadectw charakterystyki energetycznej na podstawie art. 19, przegląd barier rynkowych i niedoskonałości rynku oraz przegląd zdolności w sektorach budownictwa, efektywności energetycznej i energii ze źródeł odnawialnych ⇐;
- ~~b) określenie opłacalnych podejść do renowacji właściwych dla danego typu budynków i strefy klimatycznej, z uwzględnieniem, w stosownych przypadkach, ewentualnych właściwych punktów aktywacji w cyklu życia budynku;~~
- ~~c) politykę i działania stymulujące opłacalne ważniejsze renowacje budynków, w tym etapowe ważniejsze renowacje, i wspierające efektywne pod względem kosztów ukierunkowane środki i renowacje, np. przez wprowadzenie opcjonalnego systemu paszportów renowacji budynku;~~
- ~~d) przegląd polityk i działań ukierunkowanych na te segmenty krajowych zasobów budowlanych, które wykazują najgorszą charakterystykę energetyczną, na gospodarstwa domowe, w których występuje problem sprzeczności bodźców oraz na niedoskonałości rynku oraz zarys właściwych działań krajowych, które przyczyniają się do złagodzenia ubóstwa energetycznego;~~
- ~~e) politykę i działania ukierunkowane na wszystkie budynki publiczne;~~
- ~~f) przegląd krajowych inicjatyw służących wspieraniu inteligentnych technologii oraz budynków i społeczności korzystających z dobrej łączności, a także umiejętności i kształcenie w sektorze budownictwa i efektywności energetycznej; oraz~~
- ~~g) oparte na faktach szacunki spodziewanych oszczędności energii i szersze korzyści, dotyczące np. zdrowia, bezpieczeństwa i jakości powietrza.~~

↓ nowy

- b) plan działania z ustalonymi na poziomie krajowym celami i mierzalnymi wskaźnikami postępów, z myślą o realizacji celu osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r., aby zapewnić wysoce energooszczędne i niskoemisyjne krajowe zasoby budowlane oraz przekształcenie istniejących budynków w budynki bezemisyjne do 2050 r.;
- c) przegląd wdrożonych i planowanych strategii politycznych i środków, wspierających realizację planu działania na podstawie lit. b); oraz
- d) zarys potrzeb inwestycyjnych do celów realizacji planu renowacji budynków, źródeł finansowania i środków finansowych oraz zasobów administracyjnych na potrzeby renowacji budynków.

Plan działania, o którym mowa w lit. b), obejmuje krajowe cele na lata 2030, 2040 i 2050 dotyczące rocznego wskaźnika renowacji energetycznej, zużycia energii pierwotnej i końcowej przez krajowe zasoby budowlane oraz redukcji ich operacyjnych emisji gazów cieplarnianych; szczegółowe harmonogramy osiągnięcia przez budynki wyższych klas charakterystyki energetycznej niż te określone w art. 9 ust. 1 do 2040 r. i 2050 r., zgodnie ze ścieżką transformacji krajowych zasobów budowlanych w budynki bezemisyjne; oparte na faktach szacunki oczekiwanej oszczędności energii i szerszych korzyści; oraz szacunkowy wkład planu renowacji budynków w osiąganie: wiążącego krajowego celu danego państwa członkowskiego w zakresie emisji gazów cieplarnianych na podstawie rozporządzenia (UE) .../... [zmienione rozporządzenie w sprawie wspólnego wysiłku redukcyjnego], unijnych celów w zakresie efektywności energetycznej zgodnie z dyrektywą (UE) .../... [wersja przekształcona dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej], unijnych celów w zakresie energii odnawialnej, w tym orientacyjnego celu w zakresie udziału energii ze źródeł odnawialnych w sektorze budowlanym zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001 [zmieniona dyrektywa w sprawie odnawialnych źródeł energii] oraz unijnego celu klimatycznego na 2030 r. i celu osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r. zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2021/1119.

2. Co pięć lat każde państwo członkowskie przygotowuje i przedkłada Komisji projekt swojego planu renowacji budynków, korzystając ze wzoru przedstawionego w załączniku II. Każde państwo członkowskie przedkłada swój projekt planu renowacji budynków w ramach projektu zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu, o którym mowa w art. 9 rozporządzenia (UE) 2018/1999, oraz – w przypadkach gdy państwa członkowskie przedstawią projekty aktualizacji – swój projekt aktualizacji, o którym mowa w art. 14 tego rozporządzenia. Na zasadzie odstępstwa od art. 9 ust. 1 i art. 14 ust. 1 tego rozporządzenia państwa członkowskie przedkładają Komisji pierwszy projekt planu renowacji budynków do dnia 30 czerwca 2024 r.

↓ 2018/844 art. 1 pkt 2

⇒ nowy

~~2. W swoich długoterminowych strategiach renowacji każde państwo członkowskie ustala plan działania zawierający działania i określone na poziomie krajowym wymierne wskaźniki postępów służące osiągnięciu długoterminowego celu na 2050 r. zakładającego zredukowanie emisji gazów cieplarnianych w Unii o 80-95 % w porównaniu z 1990 r., celem zapewnienia wysokiej efektywności energetycznej i dekarbonizacji krajowych zasobów budowlanych oraz celem umożliwienia opłacalnego przekształcenia istniejących budynków w budynki o niemal zerowym zużyciu energii. Plan działania zawiera orientacyjne cele pośrednie na lata 2030, 2040 i 2050 oraz określa, jak przyczyniają się one do osiągnięcia celów Unii w zakresie efektywności energetycznej zgodnie z dyrektywą 2012/27/UE.~~

~~3. Aby wesprzeć mobilizację inwestycji w renowację konieczną do osiągnięcia celów, o których mowa w ust. 1, państwa członkowskie ułatwiają dostęp do odpowiednich mechanizmów:~~

~~a) agregacji projektów, w tym przez platformy lub grupy inwestycyjne oraz poprzez konsoreja małych i średnich przedsiębiorstw, aby ułatwić inwestorom dostęp oraz zapewnić potencjalnym klientom rozwiązania pakietowe;~~

~~b) zmniejszania postrzeganego ryzyka dotyczącego działań w zakresie efektywności energetycznej dla inwestorów i sektora prywatnego;~~

- e) wykorzystania funduszy publicznych do lewarowania dodatkowych inwestycji w sektorze prywatnym oraz zaradzenia konkretnym niedoskonałościom rynku;
- d) wspierania inwestycji w zasoby energooszczędnych budynków użytku publicznego, zgodnie z wytycznymi Eurostatu; oraz
- e) łatwo dostępnych i przejrzystych narzędzi doradczych, takich jak punkty kompleksowej obsługi dla konsumentów czy usługi doradcze w zakresie energii, dotyczące właściwych renowacji zwiększających efektywność energetyczną i instrumentów finansowania.

4. Komisja gromadzi i rozpowszechnia, co najmniej wśród organów publicznych, najlepsze praktyki dotyczące skutecznych publicznych i prywatnych systemów finansowania renowacji pod kątem efektywności energetycznej, a także informacje na temat możliwości łączenia małych projektów w zakresie renowacji zwiększających efektywność energetyczną. Komisja określa i rozpowszechnia najlepsze praktyki dotyczące zachęt finansowych mających motywować konsumentów do przeprowadzenia renowacji i uwzględnia przy tym różnice w oszczędności kosztowej występujące między państwami członkowskimi.

35. Aby wspierać rozwijanie swoich długoterminowych strategii renowacji ⇒ planów renowacji budynków ⇐, każde państwo członkowskie przeprowadza konsultacje społeczne w sprawie ⇒ projektu planu renowacji budynków ⇐ długoterminowych strategii renowacji, zanim przedstawi je Komisji. ⇒ W konsultacjach społecznych udział biorą w szczególności władze lokalne i regionalne oraz inni partnerzy społeczno-gospodarczy, w tym społeczeństwo obywatelskie i podmioty zajmujące się gospodarstwami domowymi znajdującymi się w trudnej sytuacji. ⇐ Każde państwo członkowskie załącza streszczenie wyników konsultacji społecznych do swojego ⇒ projektu planu renowacji budynków ⇐ swojej długoterminowej strategii renowacji.

~~W trakcie realizacji ich długoterminowych strategii renowacji każde państwo członkowskie określa procedurę konsultacji w sposób sprzyjający włączeniu społecznemu.~~

↓ nowy

4. Komisja ocenia krajowe projekty planów renowacji budynków, w szczególności sprawdzając, czy:

- a) poziom ambicji ustalonych na szczeblu krajowym celów jest wystarczający i zgodny z krajowymi zobowiązaniami w zakresie klimatu i energii określonymi w zintegrowanych krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu;
- b) polityki i środki są wystarczające do osiągnięcia celów ustalonych na poziomie krajowym;
- c) przydział zasobów budżetowych i administracyjnych jest wystarczający do realizacji planu;
- d) konsultacje społeczne, o których mowa w ust. 3, były wystarczająco inkluzywne; oraz
- e) plany są zgodne z wymogami określonymi w ust. 1 oraz ze wzorem przedstawionym w załączniku II.

Po konsultacji z komitetem ustanowionym na mocy art. 30 Komisja może wydawać zalecenia dla poszczególnych państw członkowskich zgodnie z art. 9 ust. 2 i art. 34 rozporządzenia (UE) 2018/1999.

W odniesieniu do pierwszego projektu planu renowacji budynków Komisja może wydać zalecenia dla poszczególnych państw członkowskich nie później niż sześć miesięcy po przedłożeniu tego planu przez dane państwo członkowskie.

5. W ostatecznym krajowym planie renowacji budynków każde państwo członkowskie należycie uwzględni wszystkie zalecenia Komisji. Jeżeli dane państwo członkowskie nie bierze pod uwagę zalecenia w całości lub w znacznej mierze, przedstawia Komisji uzasadnienie tego faktu i podaje je do wiadomości publicznej.

6. Co pięć lat każde państwo członkowskie przedkłada Komisji swój plan renowacji budynków, korzystając ze wzoru przedstawionego w załączniku II. Każde państwo członkowskie przedkłada plan renowacji budynków w ramach swojego zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu, o którym mowa w art. 3 rozporządzenia (UE) 2018/1999, oraz – w przypadkach gdy państwo członkowskie przedstawia aktualizację – jego aktualizację, o której mowa w art. 14 tego rozporządzenia. Na zasadzie odstępstwa od art. 3 ust. 1 i art. 14 ust. 2 tego rozporządzenia państwa członkowskie przedkładają Komisji pierwszy plan renowacji budynków do dnia 30 czerwca 2025 r.

↓ 2018/844 art. 1 pkt 2
⇒ nowy

~~76. Każde państwo członkowskie załącza szczegółowe informacje na temat realizacji swoich najnowszych długoterminowych strategii renowacji lub ⇒ planu renowacji budynków ⇐ do ~~swoich~~ swojego ⇒ kolejnego planu renowacji budynków ⇐ długoterminowych strategii renowacji, w tym również informacje na temat planowanej polityki i planowanych działań. ⇒ Każde państwo członkowskie określa, czy jego cele krajowe zostały osiągnięte. ⇐~~

↓ nowy

8. Każde państwo członkowskie zamieszcza w swoich zintegrowanych sprawozdaniach w dziedzinie energii i klimatu dotyczących postępów, zgodnie z art. 17 i 21 rozporządzenia (UE) 2018/1999, informacje na temat realizacji celów krajowych, o których mowa w ust. 1 lit. b) niniejszego artykułu, oraz wkładu planu renowacji budynków w osiągnięcie wiążącego krajowego celu państwa członkowskiego w zakresie emisji gazów cieplarnianych na podstawie rozporządzenia (UE) .../... [zmienione rozporządzenie w sprawie wspólnego wysiłku redukcyjnego], unijnych celów w zakresie efektywności energetycznej zgodnie z dyrektywą (UE) .../...[wersja przekształcona dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej], unijnych celów w zakresie energii odnawialnej, w tym orientacyjnego celu w zakresie udziału energii ze źródeł odnawialnych w sektorze budowlanym zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001 [zmieniona dyrektywa w sprawie odnawialnych źródeł energii] oraz unijnego celu klimatycznego na 2030 r. i celu osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r. zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2021/1119.

↓ 2018/844 art. 1 pkt 2

~~7. Każde państwo członkowskie może wykorzystywać swoją długoterminową strategię renowacji, aby zająć się bezpieczeństwem przeciwpożarowym oraz ryzykiem związanym z intensywną aktywnością sejsmiczną mającym wpływ na renowacje zwiększające efektywność energetyczną i na okres eksploatacji budynków.~~

↓ 2018/1999 art. 53 pkt 1 lit. b)

~~8. Każde państwo członkowskie przedkłada Komisji długoterminową strategię renowacji w ostatecznym zintegrowanym krajowym planie w dziedzinie energii i klimatu, o którym mowa w art. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999⁵⁶. W drodze odstępstwa od art. 3 ust. 1 tego rozporządzenia pierwszą długoterminową strategię renowacji zgodnie z ust. 1 niniejszego go artykułu przedkłada się Komisji do dnia 10 marca 2020 r.~~

↓ 2010/31/UE (dostosowany)
⇒ nowy

Artykuł ~~43~~

Przyjęcie metodologii obliczania charakterystyki energetycznej budynków

Państwa członkowskie stosują metodologię obliczania charakterystyki energetycznej budynków zgodnie ze wspólnymi ramami ogólnymi podanymi w załączniku I.

Metodologia ta jest przyjmowana na poziomie krajowym lub regionalnym.

Artykuł ~~54~~

Ustalanie minimalnych wymagań dotyczących charakterystyki energetycznej

1. Państwa członkowskie ~~podejmują~~ ☒ stosują ☒ niezbędne środki celem zapewnienia, aby ustalone zostały minimalne wymagania dotyczące charakterystyki energetycznej budynków lub modułów budynków w celu osiągnięcia ☒ co najmniej ☒ poziomów optymalnych pod względem kosztów. Charakterystykę energetyczną oblicza się zgodnie z metodologią, o której mowa w art. ~~43~~. Obliczanie poziomów optymalnych pod względem kosztów następuje zgodnie z ramami metodologii porównawczej, o której mowa w art. ~~65~~, ~~w momencie gdy ramy te zostaną opracowane.~~

Państwa członkowskie podejmują konieczne działania, aby zapewnić określenie minimalnych wymagań ☒ dotyczących ☒ charakterystyki energetycznej dla elementów budynków wchodzących w skład przegród zewnętrznych budynku i mających istotny wpływ na charakterystykę energetyczną przegród zewnętrznych w razie ich wymiany lub modernizacji w celu osiągnięcia ☒ co najmniej ☒ poziomów optymalnych pod względem kosztów.

Ustalając wymagania, państwa członkowskie mogą dokonać zróżnicowania pomiędzy budynkami nowymi i istniejącymi oraz pomiędzy różnymi kategoriami budynków.

Wymagania te uwzględniają ogólne wewnętrzne warunki klimatyczne – aby uniknąć w ten sposób ewentualnych negatywnych efektów, takich jak nieodpowiednia wentylacja – a także warunki lokalne i projektowaną funkcję oraz wiek budynku.

56

~~Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 663/2009 i (WE) nr 715/2009, dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 94/22/WE, 98/70/WE, 2009/31/WE, 2009/73/WE, 2010/31/UE, 2012/27/UE i 2013/30/UE, dyrektyw Rady 2009/119/WE i (EU) 2015/652 oraz uchylenia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 525/2013 (Dz.U. L 328 z 21.12.2018, s. 1).~~

~~Państwo członkowskie nie ma obowiązku określania minimalnych wymagań charakterystyki energetycznej, które nie są opłacalne ekonomicznie w trakcie szacunkowego ekonomicznego cyklu życia.~~

☒ Państwa członkowskie dokonują przeglądu swoich ~~☒ m~~~~Minimalnych~~ wymagań ~~nie~~ dotyczących charakterystyki energetycznej ~~podlegają przeglądowi~~ w regularnych odstępach czasu, nie dłuższych niż pięć lat, oraz, w razie potrzeby, są ~~aktualizowane~~ ☒ aktualizują je ☒ w celu uwzględnienia postępu technicznego w sektorze budowlanym ⇒, wyników obliczenia kosztów optymalnych, podanych w art. 6 oraz zaktualizowanych krajowych celów i polityk energetycznych i klimatycznych ⇐.

↓ nowy

2. Państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o dostosowaniu wymogów, o których mowa w ust. 1, do budynków urzędowo chronionych jako część wyznaczonego środowiska lub z powodu ich szczególnych wartości architektonicznych lub historycznych, o ile zgodność z pewnymi minimalnymi wymaganiami dotyczącymi charakterystyki energetycznej zmieniłaby w sposób niedopuszczalny ich charakter lub wygląd.

↓ 2010/31/UE (dostosowany)
⇒ nowy

32. Państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o nieokreślanu lub niestosowaniu wymagań, o których mowa w ust. 1, do następujących kategorii budynków:

- ~~a)~~ ~~urzędowo chronionych jako część wyznaczonego środowiska lub z powodu ich szczególnych wartości architektonicznych lub historycznych, o ile zgodność z pewnymi minimalnymi wymaganiami dotyczącymi charakterystyki energetycznej zmieniłaby w sposób niedopuszczalny ich charakter lub wygląd;~~
- a) używanych jako miejsca kultu i do działalności religijnej;
- b) tymczasowych o okresie użytkowania dwóch lat lub krótszym, obiektów przemysłowych, warsztatów i rolniczych budynków niemieszkalnych o niskim zapotrzebowaniu na energię oraz rolniczych budynków niemieszkalnych używanych przez sektor objęty krajowym porozumieniem sektorowym w sprawie charakterystyki energetycznej;
- c) mieszkalnych użytkowanych lub przeznaczonych do użytkowania przez mniej niż cztery miesiące w roku albo, alternatywnie, w ograniczonym czasie w trakcie roku przy spodziewanym zużyciu energii poniżej 25 % prognozowanego rocznego zużycia;
- d) wolno stojących o całkowitej powierzchni użytkowej mniejszej niż 50 m².

Artykuł ~~65~~

Obliczanie optymalnego pod względem kosztów poziomu ~~wymagań~~ minimalnych ☒ wymagań ☒ dotyczących charakterystyki energetycznej

1. ~~Do dnia 30 czerwca 2011 r. Komisja określi w drodze~~ ☒ jest uprawniona do przyjmowania ☒ aktów delegowanych, zgodnie z art. ~~2923, 24 i 25~~, ☒ dotyczących ☒ ramy metodologii porównawczej obliczania optymalnego pod względem kosztów poziomu ~~wymagań~~ minimalnych ☒ wymagań ☒ dotyczących charakterystyki energetycznej

budynków i elementów budynków. ⇒ Do dnia 30 czerwca 2026 r. Komisja dokona przeglądu ram metodologii porównawczej do celów obliczania optymalnego pod względem kosztów poziomu minimalnych wymagań dotyczących charakterystyki energetycznej w istniejących budynkach poddawanych ważniejszej renowacji oraz w odniesieniu do poszczególnych elementów budynków. ⇐

Ramy metodologii porównawczej określa się zgodnie z załącznikiem VII ~~III~~ i wprowadzają one rozróżnienie pomiędzy budynkami nowymi i istniejącymi oraz różnymi kategoriami budynków.

2. Państwa członkowskie obliczają optymalny pod względem kosztów poziom wymagań minimalnych dotyczących charakterystyki energetycznej przy użyciu ram metodologii porównawczej określonych zgodnie z ust. 1 i odpowiednich parametrów, takich jak warunki klimatyczne i praktyczna dostępność infrastruktury energetycznej, oraz porównują wyniki tego obliczenia z obowiązującymi minimalnymi wymaganiami dotyczącymi charakterystyki energetycznej.

Państwa członkowskie składają Komisji sprawozdania ze wszystkich danych wejściowych i założeń użytych do celów tych obliczeń oraz z wyników tych obliczeń. Państwa członkowskie ⇒ aktualizują i ⇐ przedkładają Komisji te sprawozdania w regularnych odstępach nieprzekraczających pięciu lat. ~~Pierwsze sprawozdanie należy złożyć najpóźniej do dnia 30 czerwca 2012 r.~~ ⇒ Pierwsze sprawozdanie oparte na zmienionych ramach metodologii na podstawie ust. 1 przedkłada się do dnia 30 czerwca 2028 r. ⇐

3. Jeżeli wynik przeprowadzonego zgodnie z ust. 2 porównania wskazuje, że minimalne obowiązujące wymagania dotyczące charakterystyki energetycznej są ~~zdecydowanie~~ ⇒ o ponad 15 % ⇐ mniej efektywne energetycznie niż optymalny pod względem kosztów poziom ~~wymagań~~ minimalnych ☒ wymagań ☒ dotyczących charakterystyki energetycznej, zainteresowane państwo członkowskie ⇒ włącza do sprawozdania do ⇐ przedstawia Komisji ~~w pisemnym sprawozdaniu~~, o którym mowa w ust. 2, ~~uzasadnienie tej różnicy, któremu towarzyszy, w stopniu, w jakim różnica nie jest uzasadniona~~, plan wskazujący odpowiednie kroki mające na celu ~~znaczne zmniejszenie różnicy przed kolejnym~~ ~~przeoglądem~~ wymagań dotyczących charakterystyki energetycznej, o którym mowa w art. ~~54~~ ust. 1.

4. Komisja publikuje sprawozdanie na temat postępów państw członkowskich na drodze do osiągnięcia optymalnych pod względem kosztów poziomów ~~wymagań~~ minimalnych ☒ wymagań ☒ dotyczących charakterystyki energetycznej.

↓ 2018/844 art. 1 pkt 3

Artykuł ~~76~~

Nowe budynki

↓ nowy

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby nowe budynki były budynkami bezemisyjnymi zgodnie z załącznikiem III według następującego harmonogramu:

- a) od dnia 1 stycznia 2027 r. – nowe budynki zajmowane lub będące własnością organów publicznych; oraz
- b) od dnia 1 stycznia 2030 r. – wszystkie nowe budynki;

↓ 2018/844 art. 1 pkt 3
(dostosowany)
⇒ nowy

~~1.~~ ⇒ Do momentu zastosowania wymogów na podstawie akapitu pierwszego ~~Państwa członkowskie przyjmują niezbędne środki w celu zapewnienia~~ zapewniają, aby ~~wszystkie nowe budynki~~ były co najmniej budynkami o niemal zerowym zużyciu energii i ~~spełniały minimalne wymagania dotyczące charakterystyki energetycznej określone zgodnie z art. 54~~

↓ nowy

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby współczynnik globalnego ocieplenia w cyklu życia był obliczany zgodnie z załącznikiem III i ujawniany w świadectwie charakterystyki energetycznej budynku:

- a) od dnia 1 stycznia 2027 r. w przypadku wszystkich nowych budynków o powierzchni użytkowej większej niż 2 000 metrów kwadratowych; oraz
- b) od dnia 1 stycznia 2030 r. w przypadku wszystkich nowych budynków.

3. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 29 jako uzupełnienia niniejszej dyrektywy w celu dostosowania załącznika III do postępu technologicznego i innowacji, do ustanawiania w załączniku III dostosowanych maksymalnych progów charakterystyki energetycznej budynków poddawanych renowacji oraz do dostosowania maksymalnych progów charakterystyki energetycznej budynków bezemisyjnych.

4. W przypadku nowych budynków państwa członkowskie zajmują się kwestiami zdrowych warunków klimatycznych w pomieszczeniach, przystosowania się do zmiany klimatu, bezpieczeństwa przeciwpożarowego, zagrożeń związanych z intensywną aktywnością sejsmiczną i dostępnością dla osób z niepełnosprawnościami. Państwa członkowskie zajmują się również problemem usuwania dwutlenku węgla w związku ze składowaniem dwutlenku węgla w budynkach lub na ich powierzchni.

↓ 2018/844 art. 1 pkt 3

~~2. Państwa członkowskie zapewniają, aby przed rozpoczęciem budowy nowych budynków uwzględnione zostały techniczne, środowiskowe i ekonomiczne możliwości realizacji wysoce wydajnych systemów.~~

↓ 2010/31/UE (dostosowany)

Artykuł ~~87~~

Budynki istniejące

~~1.~~ Państwa członkowskie ~~podejmują~~ stosują ~~niezbędne środki~~ celem zapewnienia, aby przy wykonywaniu ważniejszej renowacji budynków charakterystyka energetyczna tego budynku lub jego części poddawanej renowacji została poprawiona tak, aby spełniała minimalne wymagania dotyczące charakterystyki energetycznej określone zgodnie z art. ~~54~~, na ile jest to możliwe pod względem technicznym, funkcjonalnym i ekonomicznym.

Wymagania te stosuje się zarówno wobec budynku, jak i modułu budynku poddawanego renowacji jako całość. Dodatkowo lub alternatywnie wymagania można stosować do elementów budynków poddawanych renowacji.

2. Państwa członkowskie podejmują ponadto konieczne działania, aby zapewnić spełnienie minimalnych wymagań ☒ dotyczących ☒ charakterystyki energetycznej elementu budynku – na ile jest to możliwe z technicznego, funkcjonalnego i ekonomicznego punktu widzenia – w przypadku gdy element budynku wchodzący w skład przegród zewnętrznych budynku i mający istotny wpływ na charakterystykę energetyczną przegród zewnętrznych jest wymieniany lub modernizowany.

~~Państwa członkowskie określają minimalne wymagania dotyczące charakterystyki energetycznej zgodnie z art. 4.~~

2018/844 art. 1 pkt 4
(dostosowany)
⇒ nowy

3. W odniesieniu do budynków poddawanych ważniejszym renowacjom państwa członkowskie zachęcają, aby uwzględnić zastosowanie wysokoefektywnych systemów alternatywnych, o ile jest to możliwe z technicznego, funkcjonalnego i ekonomicznego punktu widzenia. Państwa członkowskie – ☒ w odniesieniu do budynków poddawanych ważniejszym remontom ☒ – ~~oraz aby zapewnić~~ ☒ zajmują się kwestiami ☒ zdrowych wewnętrznych warunków klimatycznych, bezpieczeństwem przeciwpożarowym, ~~e i zajęcie~~ ☒ się ryzykiem związanym z intensywną aktywnością sejsmiczną ⇒, usuwaniem substancji niebezpiecznych, w tym azbestu, oraz dostępnością dla osób z niepełnosprawnościami ⇐.

↓ nowy

Artykuł 9

Minimalne normy charakterystyki energetycznej

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby:

- a) budynki i moduły budynków, będące własnością instytucji publicznych, osiągnęły najpóźniej
 - (i) po dniu 1 stycznia 2027 r. – co najmniej klasę charakterystyki energetycznej F; oraz
 - (ii) po dniu 1 stycznia 2030 r. – co najmniej klasę charakterystyki energetycznej E;
- b) budynki niemieszkalne i moduły budynków, inne niż będące własnością instytucji publicznych, osiągnęły najpóźniej
 - (i) po dniu 1 stycznia 2027 r. – co najmniej klasę charakterystyki energetycznej F; oraz
 - (ii) po dniu 1 stycznia 2030 r. – co najmniej klasę charakterystyki energetycznej E;
- c) budynki mieszkalne i moduły budynków osiągnęły najpóźniej

- (i) po dniu 1 stycznia 2030 r. – co najmniej klasę charakterystyki energetycznej F; oraz
- (ii) po dniu 1 stycznia 2033 r. – co najmniej klasę charakterystyki energetycznej E.

W planie działania, o którym mowa w art. 3 ust. 1 lit. b), państwa członkowskie określają szczegółowe harmonogramy dla budynków, o których mowa w niniejszym ustępie, w celu osiągnięcia wyższych klas charakterystyki energetycznej do 2040 r. i 2050 r., zgodnie ze ścieżką transformacji krajowych zasobów budowlanych w budynki bezemisyjne.

2. Oprócz minimalnych norm charakterystyki energetycznej ustanowionych na podstawie ust. 1 każde państwo członkowskie może ustanowić minimalne normy charakterystyki energetycznej na potrzeby renowacji wszystkich innych istniejących budynków.

Minimalne normy charakterystyki energetycznej, o ile zostaną ustanowione, opracowuje się z myślą o krajowym planie działania i celach na lata 2030, 2040 i 2050 zawartych w planie renowacji budynków państwa członkowskiego oraz o transformacji krajowych zasobów budowlanych w budynki bezemisyjne do 2050 r.

3. Zgodnie z art. 15 państwa członkowskie działają na rzecz przestrzegania minimalnych norm charakterystyki energetycznej z zastosowaniem wszystkich następujących środków:

- a) zapewnienie odpowiednich środków finansowych, w szczególności skierowanych do gospodarstw domowych znajdujących się w trudnej sytuacji, osób dotkniętych ubóstwem energetycznym lub mieszkających w lokalach socjalnych, zgodnie z art. 22 dyrektywy (UE).../... [wersja przekształcona dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej];
- b) udzielanie pomocy technicznej, m.in. za pośrednictwem punktów kompleksowej obsługi;
- c) opracowywanie zintegrowanych planów finansowania;
- d) usuwanie barier pozagospodarczych, w tym rozdziału zachęt; oraz
- e) monitorowanie skutków społecznych, w szczególności w przypadku osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji.

4. Jeżeli budynek jest poddawany renowacji w celu spełnienia minimalnej normy charakterystyki energetycznej, państwa członkowskie zapewniają zgodność z wymaganiami minimalnymi dotyczącymi charakterystyki energetycznej elementów budynków na podstawie art. 5 oraz, w przypadku ważniejszej renowacji, z minimalnymi wymaganiami dotyczącymi charakterystyki energetycznej istniejących budynków na podstawie art. 8.

5. Państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o niestosowaniu minimalnych norm charakterystyki energetycznej, o których mowa w ust. 1 i 2, do następujących kategorii budynków:

- a) urzędowo chronionych jako część wyznaczonego środowiska lub z powodu ich szczególnych wartości architektonicznych lub historycznych, o ile zgodność z tymi normami zmieniałaby w sposób niedopuszczalny ich charakter lub wygląd;
- b) używanych jako miejsca kultu i do działalności religijnej;
- c) tymczasowych o okresie użytkowania dwóch lat lub krótszym, obiektów przemysłowych, warsztatów i rolniczych budynków niemieszkalnych o niskim

zapotrzebowaniu na energię oraz rolniczych budynków niemieszkalnych używanych przez sektor objęty krajowym porozumieniem sektorowym w sprawie charakterystyki energetycznej;

- d) mieszkalnych użytkowanych lub przeznaczonych do użytkowania przez mniej niż cztery miesiące w roku albo, alternatywnie, w ograniczonym czasie w trakcie roku przy spodziewanym zużyciu energii poniżej 25 % prognozowanego rocznego zużycia;
- e) wolnostojących o całkowitej powierzchni użytkowej mniejszej niż 50 m².

6. Państwa członkowskie stosują środki niezbędne do wprowadzenia minimalnych norm charakterystyki energetycznej, o których mowa w ust. 1 i 2, w tym odpowiednie mechanizmy monitorowania i kary zgodnie z art. 31.

Artykuł 10

Paszport renowacji

1. Do dnia 31 grudnia 2023 r. Komisja przyjmuje akty delegowane zgodnie z art. 29 uzupełniające niniejszą dyrektywę poprzez ustanowienie wspólnych europejskich ram dla paszportów renowacji, na podstawie kryteriów określonych w ust. 2.
2. Do dnia 31 grudnia 2024 r. państwa członkowskie wprowadzają system paszportów renowacji oparty na wspólnych ramach ustanowionych zgodnie z ust. 1.
3. Paszport renowacji spełnia następujące wymagania:
 - a) jest wystawiany przez wykwalifikowanego i certyfikowanego eksperta po przeprowadzeniu kontroli na miejscu;
 - b) zawiera plan renowacji wskazujący kolejność etapów renowacji opartych na sobie nawzajem, których celem jest transformacja budynku w budynek bezemisyjny najpóźniej do 2050 r.;
 - c) określa oczekiwane korzyści pod względem oszczędności energii, oszczędności na rachunkach za energię i redukcji operacyjnych emisji gazów cieplarnianych, a także szersze korzyści związane ze zdrowiem i komfortem oraz zwiększeniem zdolności przystosowawczych budynku do zmiany klimatu; oraz
 - d) zawiera informacje na temat możliwości wsparcia finansowego i technicznego.

↓ 2018/844 art. 1 pkt 5
(dostosowany)
⇒ nowy

Artykuł ~~11~~⁸

Systemy techniczne budynku, ~~elektrobiebilność oraz wskaźnik gotowości budynków~~

1. Do celów optymalizacji zużycia energii w systemach technicznych budynku państwa członkowskie określają wymagania dotyczące ogólnej charakterystyki energetycznej systemów, odpowiedniej instalacji i właściwego zwymiarowania, regulacji i kontroli systemów technicznych zainstalowanych w ⇒ nowych lub ⇐ istniejących budynkach. ~~Państwa członkowskie mogą stosować te wymagania systemowe także wobec nowych~~

budynków. ⇒ Ustanawiając wymagania, państwa członkowskie uwzględniają warunki projektowe oraz typowe lub przeciętne warunki eksploatacji. ⇐

Ustala się wymagania systemowe dla nowych, wymienianych i modernizowanych systemów technicznych budynku; wymagania te stosuje się, jeśli jest to możliwe z technicznego, funkcjonalnego i ekonomicznego punktu widzenia.

↓ nowy

Państwa członkowskie mogą ustanawiać wymagania dotyczące emisji gazów cieplarnianych lub rodzaju paliwa wykorzystywanego przez źródła ciepła, pod warunkiem że takie wymagania nie stanowią nieuzasadnionej bariery rynkowej.

Państwa członkowskie zapewniają, aby wymagania, które ustanawiają dla systemów technicznych budynku, osiągnęły co najmniej aktualny poziom optymalny pod względem kosztów.

↓ 2018/844 art. 1 pkt 5

2. Państwa członkowskie wymagają, aby nowe budynki, jeżeli jest to możliwe z technicznego i ekonomicznego punktu widzenia, były wyposażone w samoregulujące się urządzenia, które regulują temperaturę oddzielnie w poszczególnych pomieszczeniach, lub, w uzasadnionych przypadkach, w wyznaczonej strefie ogrzewanej modułu budynku. W istniejących budynkach instalacja takich urządzeń samoregulujących wymagana jest w przypadku wymiany źródeł ciepła, jeżeli jest to możliwe z technicznego i ekonomicznego punktu widzenia.

↓ nowy

3. Państwa członkowskie wymagają, aby budynki bezemisyjne były wyposażone w urządzenia pomiarowe i sterujące do monitorowania i regulacji jakości powietrza w pomieszczeniach. W istniejących budynkach instalacja takich urządzeń jest wymagana, jeżeli jest to wykonalne z technicznego i ekonomicznego punktu widzenia, w przypadku gdy budynek jest poddawany ważniejszej renowacji.

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku gdy system techniczny budynku jest instalowany, ocenie została poddana ogólna charakterystyka energetyczna zmienionej części i – w stosownym przypadku – całego zmienionego systemu. Wyniki oceny są dokumentowane i przekazywane właścicielowi budynku, tak aby ocena była dostępna i mogła zostać wykorzystana na potrzeby weryfikacji zgodności z minimalnymi wymaganiami określonymi na podstawie ust. 1 oraz na potrzeby wydawania świadectw charakterystyki energetycznej.

↓ 2018/844 art. 1 pkt 5
(dostosowany)
⇒ nowy

Artykuł 12

⊗ **Infrastruktura na potrzeby mobilności zgodnej z zasadami zrównoważonego rozwoju** ⊗

12. W odniesieniu do nowych budynków niemieszkalnych i budynków niemieszkalnych poddawanych ważniejszym renowacjom, mających więcej niż ~~dziesięć~~ ⇒ pięć ⇐ miejsc parkingowych, państwa członkowskie zapewniają:

- a) instalację co najmniej jednego punktu ładowania ~~w rozumieniu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/94/UE⁵⁷.~~

↓ nowy

- b) instalację wbudowanego okablowania dla każdego miejsca parkingowego, aby umożliwić na późniejszym etapie instalację punktów ładowania pojazdów elektrycznych; oraz
- c) co najmniej jedno miejsce parkingowe dla rowerów na każde miejsce parkingowe dla samochodów;

↓ 2018/844 art. 1 pkt 5
(dostosowany)

~~wraz z infrastrukturą kanałową, mianowicie kanałami na przewody elektryczne, na co najmniej jednym na pięć miejsc parkingowych, aby umożliwić zainstalowanie na późniejszym etapie punktów ładowania przeznaczonych dla pojazdów elektrycznych, jeżeli: a) parking znajduje się wewnątrz budynku, a – w przypadku ważniejszych renowacji – działania renowacyjne obejmują parking lub infrastrukturę elektryczną budynku; lub b) parking przylega fizycznie do budynku, a – w przypadku ważniejszych renowacji – działania renowacyjne obejmują parking lub infrastrukturę elektryczną parkingu.~~

↓ nowy

Państwa członkowskie zapewniają, aby wbudowane okablowanie było zwymiarowane w taki sposób, aby umożliwić jednoczesne korzystanie z przewidywanej liczby punktów ładowania.

Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego lit. a) w przypadku nowych budynków biurowych i budynków biurowych poddawanych ważniejszym renowacjom, mających więcej niż pięć miejsc parkingowych, państwa członkowskie zapewniają instalację co najmniej jednego punktu ładowania na każde dwa miejsca parkingowe.

↓ 2018/844 art. 1 pkt 5
(dostosowany)
⇒ nowy

~~Do dnia 1 stycznia 2023 r. Komisja złoży Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie w sprawie możliwości przyczynienia się unijnej polityki dotyczącej budynków do propagowania elektromobilności oraz, w stosownych przypadkach, zaproponuje właściwe środki w tym względzie.~~

23. ~~Do dnia 1 stycznia 2025 r. ☒ Jeśli chodzi o ☒ państwa członkowskie ustanawiają wymagania dotyczące instalowania minimalnej liczby punktów ładowania we wszystkich~~

⁵⁷ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/94/UE z dnia 22 października 2014 r. w sprawie rozwoju infrastruktury paliw alternatywnych (Dz.U. L 307 z 28.10.2014, s. 1).

~~budynkach niemieszkalnych~~, w których jest więcej niż 20 miejsc parkingowych ⇒, do dnia 1 stycznia 2027 r. państwa członkowskie zapewniają instalację co najmniej jednego punktu ładowania na każde dziesięć miejsc parkingowych i co najmniej jednego miejsca parkingowego dla rowerów na każde miejsce parkingowe. W przypadku budynków będących własnością organów publicznych lub przez nie zajmowanych, do dnia 1 stycznia 2033 r. państwa członkowskie zapewniają wbudowane okablowanie dla co najmniej jednego na dwa miejsca parkingowe. ⇐

↓ nowy

3. Państwa członkowskie mogą dostosować wymagania dotyczące liczby miejsc parkingowych dla rowerów zgodnie z ust. 1 i 2 dla określonych kategorii budynków niemieszkalnych, w których rowery są zazwyczaj w mniejszym stopniu wykorzystywane jako środek transportu.

↓ 2018/844 art. 1 pkt 5
⇒ nowy

~~4. Państwa członkowskie mogą zdecydować o nieustanowieniu lub niestosowaniu wymagań, o których mowa w ust. 2 i 3, do budynków będących własnością małych i średnich przedsiębiorstw i zajmowanych przez takie przedsiębiorstwa określone w tytule I załącznika do zalecenia Komisji 2003/361/WF⁵⁸.~~

~~45.~~ W odniesieniu do nowych budynków mieszkalnych i budynków mieszkalnych poddawanych ważniejszej renowacji, mających więcej niż ~~dziesięć~~ ⇒ trzy ⇐ miejsc parkingowych, państwa członkowskie zapewniają:

- a) instalację ~~infrastruktury kanałowej, mianowicie kanałów na przewody elektryczne~~ ⇒ wbudowanego okablowania ⇐ na wszystkich miejscach parkingowych, aby umożliwić zainstalowanie na późniejszym etapie punktów ładowania przeznaczonych dla pojazdów elektrycznych₃₃ ⇒ oraz ⇐

↓ nowy

- b) co najmniej dwa miejsca parkingowe dla rowerów na każdy lokal mieszkalny,

↓ 2018/844 art. 1 pkt 5
(dostosowany)

gdzie: a) parking znajduje się wewnątrz budynku, a – w przypadku ważniejszej renowacji – działania renowacyjne obejmują parking lub infrastrukturę elektryczną budynku; lub b) parking przylega fizycznie do budynku, a – w przypadku ważniejszej renowacji – działania renowacyjne obejmują parking lub infrastrukturę elektryczną parkingu.

⁵⁸

~~Zalecenie Komisji z dnia 6 maja 2003 r. dotyczące definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (Dz.U. L 124 z 20.5.2003, s. 36).~~

↓ nowy

Państwa członkowskie zapewniają, aby wbudowane okablowanie było zwymiarowane w taki sposób, aby umożliwić jednocześnie korzystanie z punktów ładowania na wszystkich miejscach parkingowych. Jeżeli w przypadku ważniejszej renowacji zapewnienie dwóch miejsc parkingowych dla rowerów na każdy lokal mieszkalny nie jest wykonalne, państwa członkowskie zapewniają maksymalną odpowiednią liczbę miejsc parkingowych dla rowerów.

↓ 2018/844 art. 1 pkt 5

⇒ nowy

~~56.~~ Państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o niestosowaniu ust. ~~12, 23 i 45~~ do konkretnych kategorii budynków, jeżeli: ~~a) w odniesieniu do ust. 2 i 5 wnioski o pozwolenia na budowę lub równoważne wnioski zostały złożone przed dniem 10 marca 2021 r.;~~ ~~b) wymagane~~ ⇒ wbudowane okablowanie ⇐ ~~infrastruktura kanałowa~~ opierałoby się na mikrosystemach wydzielonych lub budynki są położone w regionach najbardziej oddalonych w rozumieniu art. 349 TFUE, jeżeli miałyby to prowadzić do znacznych problemów w funkcjonowaniu lokalnego systemu energetycznego i zagrazić stabilności sieci lokalnej.

~~e) koszty instalacji ładowania i infrastruktury kanałowej przekraczają 7 % całkowitego kosztu ważniejszych renowacji budynku;~~

~~d) budynek publiczny jest już objęty podobnymi wymaganiami zgodnie z transpozycją dyrektywy 2014/94/UE.~~

↓ nowy

6. Państwa członkowskie zapewniają, aby punkty ładowania, o których mowa w ust. 1, 2 i 4, umożliwiały inteligentne ładowanie i, w stosownych przypadkach, ładowanie dwukierunkowe oraz aby były eksploatowane w oparciu o niezastrzeżone i niedyskryminujące protokoły i normy komunikacyjne, w sposób interoperacyjny i zgodny z wszelkimi normami i protokołami prawnymi zawartymi w aktach delegowanych przyjętych na podstawie art. 19 ust. 6 i art. 19 ust. 7 rozporządzenia (UE).../... [AFIR].

7. W stosownych przypadkach państwa członkowskie zachęcają operatorów niedostępnych publicznie punktów ładowania do eksploataowania ich zgodnie z art. 5 ust. 4 rozporządzenia (UE).../... [AFIR].

↓ 2018/844 art. 1 pkt 5

(dostosowany)

⇒ nowy

~~87.~~ Państwa członkowskie zapewniają środki upraszczające instalowanie punktów ładowania w nowych i istniejących budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych oraz usuwają ~~ewentualne~~ bariery regulacyjne, w tym dotyczące procedur udzielania pozwoleń i zatwierdzania, bez uszczerbku dla przepisów regulujących własność i najem w państwach członkowskich. ⇒ Państwa członkowskie usuwają bariery utrudniające instalację punktów ładowania w budynkach mieszkalnych z miejscami parkingowymi, w szczególności konieczność uzyskania zgody właściciela lub współwłaściciela na prywatny punkt ładowania na własny użytek. ⇐

↓ nowy

Państwa członkowskie zapewniają dostępność pomocy technicznej właścicielom i najemcom budynków pragnącym zainstalować punkty ładowania.

↓ 2018/844 art. 1 pkt 5
(dostosowany)
⇒ nowy

98. Państwa członkowskie ~~biorą pod uwagę potrzebę posiadania spójnej~~ ⇒ zapewniają spójność ⇐ polityki w zakresie budynków, ekologicznych sposobów przemieszczania się i planowania przestrzeni miejskiej.

~~9. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku gdy system techniczny budynku jest instalowany, wymieniany lub modernizowany, ocenie została poddana ogólna charakterystyka energetyczna zmienionej części i – w stosownym przypadku – całego zmienionego systemu. Wyniki oceny są dokumentowane i przekazywane właścicielowi budynku, tak aby ocena była dostępna i mogła zostać wykorzystana na potrzeby weryfikacji zgodności z minimalnymi wymaganiami określonymi na podstawie ust. 1 niniejszego artykułu oraz na potrzeby wydawania świadectw charakterystyki energetycznej. Bez uszczerbku dla art. 12 państwa członkowskie decydują, czy należy wymagać wydania nowego świadectwa charakterystyki energetycznej.~~

Artykuł 13

⊠ Gotowość budynków do obsługi inteligentnych sieci ⊠

~~140. Do dnia 31 grudnia 2019 r. Komisja przyjmie zgodnie z art. 29 ~~22~~ akt~~ ⊠ akty ⊠ delegowane, uzupełniające niniejszą dyrektywę poprzez ustanowienie ⊠ dotyczące ⊠ opcjonalnego wspólnego programu Unii w zakresie oceny gotowości budynków do obsługi inteligentnych sieci. Ocena ta jest oparta na określeniu zdolności budynku lub modułu budynku do dostosowania jego funkcjonowania do potrzeb użytkownika i sieci oraz do poprawy jego efektywności energetycznej i ogólnej charakterystyki.

Zgodnie z załącznikiem IV ~~1a~~ opcjonalny wspólny program Unii w zakresie oceny gotowości budynków do obsługi inteligentnych sieci ⊠ zawiera ⊠:

- ~~ustanawia~~ definicję wskaźnika gotowości budynków do obsługi inteligentnych sieci; oraz
- ~~ustanawia~~ metodologię obliczania tego wskaźnika.

↓ nowy

2. Do dnia 31 grudnia 2025 r. Komisja przyjmie akt delegowany zgodnie z art. 29, zobowiązujący do stosowania wspólnego unijnego systemu oceny gotowości budynków do obsługi inteligentnych sieci, zgodnie z załącznikiem IV, w odniesieniu do budynków niemieszkalnych, w których systemy ogrzewania lub połączone systemy ogrzewania i wentylacji pomieszczeń mają znamionową moc użyteczną powyżej 290 kW.

~~311. Do dnia 31 grudnia 2019 r.~~ Komisja przyjmie – po przeprowadzeniu konsultacji z właściwymi zainteresowanymi stronami – akt wykonawczy określający warunki techniczne skutecznego wdrożenia programu, o którym mowa w ust. ~~14 niniejszego artykułu~~, w tym harmonogram niezobowiązującej fazy testowej na szczeblu krajowym, oraz wyjaśniający uzupełniający charakter programu wobec świadectw charakterystyki energetycznej, o których mowa w art. ~~1611~~.

Ten akt wykonawczy przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. ~~3026~~ ust. 3.

4. Do dnia 31 grudnia 2025 r. i po przeprowadzeniu konsultacji z odpowiednimi zainteresowanymi stronami Komisja przyjmie akt wykonawczy określający warunki techniczne skutecznego wdrożenia programu, o którym mowa w ust. 2, w odniesieniu do budynków niemieszkalnych, w których systemy ogrzewania lub połączone systemy ogrzewania i wentylacji pomieszczeń mają znamionową moc użyteczną powyżej 290 kW.

Ten akt wykonawczy przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 30 ust. 3.

Artykuł 14

Wymiana danych

1. Państwa członkowskie zapewniają właścicielom, najemcom i zarządcom budynków możliwość bezpośredniego dostępu do danych dotyczących systemów ich budynków. Na ich wniosek dostęp lub dane są udostępniane stronie trzeciej. Państwa członkowskie ułatwiają pełną interoperacyjność usług i wymianę danych w Unii zgodnie z ust. 5.

Do celów niniejszej dyrektywy dane dotyczące systemów budynków obejmują co najmniej wszystkie dane związane z charakterystyką energetyczną elementów budynku, usługami związanymi z charakterystyką energetyczną budynków, systemami automatyki i sterowania budynków, licznikami i punktami ładowania na potrzeby elektromobilności.

2. Ustanawiając przepisy w zakresie zarządzania danymi i ich wymiany, państwa członkowskie lub – w przypadku gdy państwo członkowskie tak postanowiło – wyznaczone właściwe organy określają zasady dostępu uprawnionych stron do danych dotyczących systemów budynków zgodnie z niniejszym artykułem i mającymi zastosowanie unijnymi ramami prawnymi.

3. Właściciel, najemca lub zarządca budynku nie ponoszą żadnych dodatkowych kosztów związanych z dostępem do ich danych lub z wnioskiem o udostępnienie ich osobom trzecim. Państwa członkowskie są odpowiedzialne za ustalanie odpowiednich opłat za dostęp do danych dla innych uprawnionych stron, takich jak instytucje finansowe, koncentratorzy, dostawcy energii, dostawcy usług energetycznych i krajowe urzędy statystyczne lub inne organy krajowe odpowiedzialne za opracowywanie, tworzenie i rozpowszechnianie europejskich statystyk. Państwa członkowskie lub, w stosownych przypadkach, wyznaczone właściwe organy zapewniają, by wszelkie opłaty nałożone przez podmioty regulowane świadczące usługi w zakresie danych były racjonalne i należycie uzasadnione.

4. Na potrzeby niniejszej dyrektywy zasady dostępu do danych i przechowywania danych muszą być zgodne z odpowiednim prawem Unii. Przetwarzanie danych osobowych w ramach niniejszej dyrektywy odbywa się zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679⁵⁹.

5. Komisja przyjmuje akty wykonawcze określające wymagania w zakresie interoperacyjności oraz niedyskryminacyjne i przejrzyste procedury dostępu do danych. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 30 ust. 2.

↓ 2010/31/UE

~~Artykuł 9~~

~~Budynki o niemal zerowym zużyciu energii~~

~~1. Państwa członkowskie zapewniają, aby:~~

- ~~a) do dnia 31 grudnia 2020 r. wszystkie nowe budynki były budynkami o niemal zerowym zużyciu energii; oraz~~
- ~~b) po dniu 31 grudnia 2018 r. nowe budynki zajmowane przez władze publiczne oraz będące ich własnością były budynkami o niemal zerowym zużyciu energii.~~

~~Państwa członkowskie opracowują krajowe plany mające na celu zwiększenie liczby budynków o niemal zerowym zużyciu energii. Te krajowe plany mogą zawierać założenia zróżnicowane w zależności od kategorii budynku.~~

~~2. Państwa członkowskie – idąc za przykładem sektora publicznego – opracowują polityki i podejmują działania, takie jak opracowywanie założeń służących pobudzaniu do przekształcania budynków poddawanych renowacji w budynki o niemal zerowym zużyciu energii, i informują o tym Komisję w swoich krajowych planach, o których mowa w ust. 1.~~

~~3. Plany krajowe zawierają między innymi następujące elementy:~~

- ~~a) szczegółowo stosowaną w praktyce przez dane państwo członkowskie definicję budynków o niemal zerowym zużyciu energii odzwierciedlającą ich krajowe, regionalne lub lokalne warunki i obejmującą liczbowy wskaźnik zużycia energii pierwotnej wyrażony w kWh/m² na rok. Wskaźniki energii pierwotnej stosowane do określenia pierwotnego zużycia energii mogą opierać się na krajowych lub regionalnych uśrednionych wartościach rocznych i mogą uwzględniać odpowiednie normy europejskie;~~
- ~~b) pośrednie cele służące poprawie charakterystyki energetycznej nowych budynków na rok 2015, z myślą o przygotowaniu realizacji ust. 1;~~
- ~~c) informacje na temat polityk i środków finansowych lub innych środków przyjętych w kontekście ust. 1 i 2 w celu promowania budynków o niemal zerowym zużyciu energii, w tym szczegóły na temat krajowych wymagań i środków dotyczących zużycia energii ze źródeł odnawialnych w nowych budynkach oraz~~

⁵⁹

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).

~~istniejących budynkach poddanych ważniejszej renowacji w kontekście art. 13 ust. 4 dyrektywy 2009/28/WE oraz art. 6 i 7 niniejszej dyrektywy.~~

~~4. Komisja ocenia krajowe plany, o których mowa w ust. 1, zwłaszcza adekwatność środków planowanych przez państwa członkowskie w związku z celami niniejszej dyrektywy. Uwzględniając należyte zasady pomocniczości, Komisja może wystąpić z wnioskiem o dalsze konkretne informacje dotyczące wymagań określonych w ust. 1, 2 i 3. W takim przypadku zainteresowane państwo członkowskie przedstawia informację, której dotyczy wniosek, lub proponuje zmiany w ciągu dziewięciu miesięcy od wystosowania wniosku przez Komisję. Po ocenie tych zmian Komisja może wydać zalecenie.~~

↓ 2018/1999 art. 53 pkt 3

~~5. W sprawozdaniu na temat stanu unii energetycznej, o którym mowa w art. 35 rozporządzenia (UE) 2018/1999, Komisja co cztery lata przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z postępów państw członkowskich w zwiększaniu liczby budynków o niemal zerowym zużyciu energii. Na podstawie przekazanych informacji Komisja w stosownych przypadkach opracowuje plan działania i proponuje zalecenia i środki zgodnie z art. 34 rozporządzenia (UE) 2018/1999 w celu zwiększenia liczby takich budynków oraz zachęcenia do opracowywania najlepszych praktyk w odniesieniu do racjonalnego pod względem kosztów przekształcania istniejących budynków w budynki o niemal zerowym zużyciu energii.~~

↓ 2010/31/UE

~~6. Państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o niestosowaniu wymagań określonych w ust. 1 lit. a) i b) w konkretnych i usprawiedliwionych przypadkach, jeżeli wynik analizy kosztów i korzyści ekonomicznego cyklu życia danego budynku jest negatywny. Państwa członkowskie informują Komisję o zasadach odpowiednich systemów prawnych.~~

Artykuł 1540

Zachęty finansowe i bariery rynkowe

~~1. Biorąc pod uwagę, jak ważne jest zapewnienie odpowiedniego finansowania i innych instrumentów pełniących funkcję katalizatorów działań na rzecz zwiększania charakterystyki energetycznej budynków oraz ich przekształcania w budynki o niemal zerowym zużyciu energii, państwa członkowskie podejmują odpowiednie działania, by rozważyć, które z tych instrumentów są najodpowiedniejsze w świetle warunków krajowych.~~

↓ nowy

1. Państwa członkowskie zapewniają odpowiednie finansowanie, środki wsparcia i inne instrumenty mogące wyeliminować bariery rynkowe i stymulować niezbędne inwestycje w renowację energetyczną zgodnie ze swoimi krajowymi planami renowacji budynków oraz z myślą o transformacji zasobów budowlanych w budynki bezemisyjne do 2050 r.

2. Państwa członkowskie stosują odpowiednie środki regulacyjne w celu usunięcia barier pozagospodarczych utrudniających renowację budynków. W odniesieniu do budynków mających więcej niż jeden moduł budynku takie środki mogą obejmować zniesienie wymogów jednomyślności w strukturach współwłasności lub umożliwienie strukturalnej współwłasności bezpośredniego otrzymywania wsparcia finansowego.

3. Państwa członkowskie w sposób gospodarny wykorzystują dostępne finansowanie krajowe i finansowanie ustanowione na poziomie unijnym, w szczególności Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, Społeczny Fundusz Klimatyczny, fundusze polityki spójności, InvestEU, dochody z aukcji w handlu uprawnieniami do emisji na podstawie dyrektywy 2003/87/WE [zmieniony system handlu uprawnieniami do emisji] oraz inne publiczne źródła finansowania.

4. Aby wspierać mobilizację inwestycji, państwa członkowskie promują wprowadzanie sprzyjających im funduszy i instrumentów finansowych, takich jak kredyty na poprawę efektywności energetycznej i kredyty hipoteczne na renowację budynków, umowy o poprawę efektywności energetycznej, zachęty podatkowe, systemy finansowania podatkowego i rachunkowego, fundusze gwarancyjne, fundusze ukierunkowane na gruntowne renowacje, fundusze ukierunkowane na renowacje o znacznym minimalnym progu ukierunkowanych oszczędności energii i normy portfela hipotecznego. Kierują one inwestycjami w energooszczędne zasoby budynków publicznych zgodnie z wytycznymi Eurostatu dotyczącymi rejestrowania umów o poprawę efektywności energetycznej w rachunkach sektora instytucji rządowych i samorządowych.

5. Państwa członkowskie ułatwiają agregację projektów, aby dać inwestorom dostęp do rozwiązań pakietowych dla potencjalnych klientów.

Państwa członkowskie przyjmują środki zapewniające, aby instytucje finansowe powszechnie i w sposób niedyskryminacyjny oferowały produkty kredytowe na rzecz efektywności energetycznej na potrzeby renowacji budynków oraz aby produkty te były widoczne i dostępne dla konsumentów. Państwa członkowskie dopilnowują, aby banki i inne instytucje finansowe oraz inwestorzy otrzymywali informacje na temat możliwości udziału w finansowaniu poprawy charakterystyki energetycznej budynków.

6. Państwa członkowskie zapewniają ustanowienie infrastruktury pomocy technicznej, w tym za pośrednictwem punktów kompleksowej obsługi, skierowanej do wszystkich podmiotów zaangażowanych w renowację budynków, w tym właścicieli nieruchomości mieszkalnych oraz podmiotów administracyjnych, finansowych i gospodarczych, również małych i średnich przedsiębiorstw.

7. Państwa członkowskie wprowadzają środki i finansowanie w celu wspierania kształcenia i szkoleń, aby zapewnić wystarczającą liczbę pracowników o odpowiednim poziomie umiejętności odpowiadającym potrzebom sektora budowlanego.

↓ 2010/31/UE (dostosowany)
⇒ nowy

84. W razie potrzeby Komisja pomaga na wniosek państw członkowskich w sporządzaniu krajowych lub regionalnych programów wsparcia finansowego służących ☒ poprawie ☒ zwiększeniu efektywności ☒ charakterystyki ☒ energetycznej w – zwłaszcza istniejących – budynkach, wspierając wymianę najlepszych praktyk pomiędzy odpowiedzialnymi krajowymi lub regionalnymi władzami lub organami.

~~Komisja gromadzi i rozpowszechnia najlepsze praktyki w zakresie udanych publicznych i prywatnych systemów finansowania oraz zachęt do renowacji i innych polityk i środków, a także informacje na temat systemów łączenia projektów renowacji energetycznych na małą skalę. Komisja określa i rozpowszechnia najlepsze praktyki dotyczące zachęt finansowych mających motywować konsumentów do przeprowadzenia renowacji i uwzględnia przy tym różnice w oszczędności kosztowej występujące między państwami członkowskimi.~~

~~5. Aby poprawić finansowanie wspierające wykonanie niniejszej dyrektywy i z należyтым uwzględnieniem zasady pomocniczości, Komisja najpóźniej do 2011 r. przedstawi analizę dotyczącą w szczególności:~~

- ~~a) skuteczności, odpowiedniości szczebla oraz rzeczywistej wykorzystanej kwoty funduszy strukturalnych i programów ramowych wykorzystanych w celu zwiększenia efektywności energetycznej w budynkach, zwłaszcza mieszkaniowych;~~
- ~~b) efektywności wykorzystania funduszy EBI i innych publicznych instytucji finansowych;~~
- ~~e) koordynacji finansowania unijnego i krajowego oraz innych form wsparcia, mogących służyć pobudzaniu inwestycji w efektywność energetyczną, a także adekwatności takiego finansowania na rzecz osiągnięcia unijnych celów.~~

~~Na podstawie tej analizy i zgodnie z wieloletnimi ramami finansowymi Komisja, jeśli uzna to za stosowne, może następnie przedstawić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie wnioski dotyczące instrumentów unijnych.~~

↓ 2018/844 art. 1 pkt 6
(dostosowany)
⇒ nowy

96. Państwa członkowskie uzależniają środki finansowe dotyczące poprawy ⇒ charakterystyki ⇐ ~~efektywności~~ energetycznej przy renowacji budynków od planowanej lub osiągniętej oszczędności energii, zgodnie z jednym lub większą liczbą następujących kryteriów:

- a) efektywność energetyczna urządzeń lub materiałów zastosowanych w renowacji, ~~w przypadku gdy~~ ☒ w którym to przypadku ☒ urządzenia lub materiały zastosowane w renowacji mają być instalowane przez instalatora z odpowiednim poziomem certyfikacji lub kwalifikacji ⇒ i muszą spełniać minimalne wymagania dotyczące charakterystyki energetycznej elementów budynku ⇐;
- b) standardowe wartości do obliczania oszczędności energii w budynkach;
- c) poprawa osiągnięta wskutek takich renowacji przez porównanie świadectw charakterystyki energetycznej wydanych przed renowacją i po niej;
- d) wyniki audytu energetycznego;
- e) wyniki uzyskane przez zastosowanie innej odpowiedniej, przejrzystej i proporcjonalnej metody, która wskazuje na poprawę charakterystyki energetycznej.

↓ nowy

10. Najpóźniej od dnia 1 stycznia 2027 r. państwa członkowskie nie stosują żadnych zachęt finansowych do instalacji kotłów na paliwa kopalne, z wyjątkiem kotłów wybranych do inwestycji przed 2027 r., zgodnie z art. 7 ust. 1 lit. h) ppkt (i) tiret trzecie rozporządzenia

Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1058⁶⁰ w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności oraz art. 73 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115⁶¹ w sprawie planów strategicznych WPR.

11. Państwa członkowskie stosują zachęty do przeprowadzania gruntownych renowacji i realizacji dużych programów dotyczących znacznej liczby budynków i skutkujących ogólnym zmniejszeniem zapotrzebowania na energię pierwotną o co najmniej 30 % przy większym wsparciu finansowym, fiskalnym, administracyjnym i technicznym.

Państwa członkowskie zapewniają, aby stopniowe gruntowne renowacje, które otrzymują publiczne zachęty finansowe, były prowadzone zgodnie z etapami określonymi w paszportach renowacji.

12. Zachęty finansowe są skierowane przede wszystkim do gospodarstw domowych znajdujących się w trudnej sytuacji, osób dotkniętych ubóstwem energetycznym oraz osób mieszkających w lokalach socjalnych, zgodnie z art. 22 dyrektywy (UE).../.... [wersja przekształcona dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej].

13. Dając zachęty finansowe właścicielom budynków lub modułów budynków do celów renowacji wynajmowanych budynków lub modułów budynków, państwa członkowskie zapewniają, aby te zachęty finansowe przynosiły korzyści zarówno właścicielom, jak i najemcom, w szczególności poprzez udzielanie wsparcia na płatności czynszowe lub wprowadzenie pułapów podwyżek czynszu.

↓ 2018/844 art. 1 pkt 6

~~6a. Bazy danych dotyczących świadectw charakterystyki energetycznej umożliwiają gromadzenie danych na temat zmierzonego lub obliczonego zużycia energii w przypadku danych budynków, w tym co najmniej budynków publicznych, dla których wydano zgodnie z art. 12 świadectwo charakterystyki energetycznej, o którym mowa w art. 13.~~

~~6b. Do celów statystycznych i badawczych, a także właścicielowi budynku, udostępnia się na wniosek co najmniej zagregowane zanonimizowane dane zgodne z unijnymi i krajowymi wymaganiami dotyczącymi ochrony danych.~~

↓ 2010/31/UE

⇒ nowy

~~7. Przepisy niniejszej dyrektywy nie stanowią przeszkody dla państw członkowskich, by oferowały zachęty w związku z nowymi budynkami, renowacjami lub elementami budynków wykraczające poza poziomy optymalne pod względem kosztów.~~

⁶⁰ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1058 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności (Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 60).

⁶¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia na podstawie planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (Dz.U. L 435 z 6.12.2021, s. 1).

Świadectwa charakterystyki energetycznej

1. Państwa członkowskie ustanawiają środki konieczne do utworzenia systemu certyfikacji w odniesieniu do charakterystyki energetycznej budynków.

Świadectwo charakterystyki energetycznej zawiera charakterystykę energetyczną budynku ⇨, wyrażoną jako liczbowy wskaźnik zużycia energii pierwotnej w kWh/(m² na rok), ⇨ oraz wartości referencyjne, takie jak minimalne wymagania dotyczące charakterystyki energetycznej ⇨, minimalne normy charakterystyki energetycznej, wymagania dotyczące budynków o niemal zerowym zużyciu energii oraz wymagania dotyczące budynków bezemisyjnych ⇨, aby umożliwić właścicielom lub najemcom budynku lub modułu budynku dokonanie porównania i oceny jego charakterystyki energetycznej. ~~Świadectwo charakterystyki energetycznej może zawierać dodatkowe informacje, takie jak roczne zużycie energii dla budynków niemieszkalnych oraz odsetek energii ze źródeł odnawialnych w łącznym zużyciu energii.~~

⇩ nowy

2. Najpóźniej do dnia 31 grudnia 2025 r. świadectwo charakterystyki energetycznej musi być zgodne ze wzorem przedstawionym w załączniku V. W świadectwie tym określa się klasę charakterystyki energetycznej budynku w skali zamkniętej, używając wyłącznie liter od A do G. Litera A odpowiada budynkom bezemisyjnym zdefiniowanym w art. 2 pkt 2, a litera G odpowiada 15 % budynków w krajowych zasobach budowlanych, które mają najgorszą charakterystykę energetyczną w momencie wprowadzenia skali. Państwa członkowskie dopilnowują, aby pozostałe klasy (B–F) miały równomierny rozkład zakresów wskaźników charakterystyki energetycznej w poszczególnych klasach charakterystyki energetycznej. Państwa członkowskie zapewniają wspólną identyfikację wizualną świadectw charakterystyki energetycznej na swoim terytorium.

3. Państwa członkowskie zapewniają jakość, wiarygodność i przystępność cenową świadectw charakterystyki energetycznej. Dopilnowują one, aby świadectwa charakterystyki energetycznej były wydawane przez niezależnych ekspertów po wizycie na miejscu.

↓ 2010/31/UE (dostosowany)

⇨ nowy

~~42. Świadectwo charakterystyki energetycznej zawiera zalecenia dotyczące optymalnej pod względem kosztów lub opłacalnej ekonomicznie poprawy charakterystyki energetycznej ⇨ i redukcji operacyjnych emisji gazów cieplarnianych budynku lub modułu budynku ⇨, chyba że ⇨ budynek lub moduł budynku już spełnia odpowiednią normę dotyczącą budynku bezemisyjnego ⇨ ~~nie ma sensownej możliwości takiej poprawy w porównaniu z obowiązującymi wymaganiami w zakresie charakterystyki energetycznej.~~~~

Zalecenia zawarte w świadectwie charakterystyki energetycznej obejmują:

- a) środki przeprowadzone w związku z ważniejszą renowacją przegród zewnętrznych lub systemów technicznych budynku; oraz
- b) środki dotyczące poszczególnych elementów budynku niezależnie od ważniejszej renowacji przegród zewnętrznych lub systemów technicznych budynku.

53. Zalecenia zawarte w świadectwie charakterystyki energetycznej są technicznie wykonalne dla konkretnego budynku ⇒ i zawierają oszacowanie oszczędności energii i redukcji operacyjnych emisji gazów cieplarnianych. ⇐ i ~~M~~ mogą zawierać szacunkowy zakres okresów spłaty lub kosztów i korzyści w trakcie ekonomicznego cyklu życia budynku.

↓ nowy

6. Zalecenia te obejmują ocenę, czy system ogrzewania lub klimatyzacji można dostosować do pracy w bardziej wydajnych ustawieniach temperatury, takich jak niskotemperaturowe emitery dla wodnych systemów grzewczych, z uwzględnieniem wymaganej projektowej wyjściowej mocy cieplnej i wymogów dotyczących temperatury/przepływu.

↓ 2010/31/UE

⇒ nowy

74. W świadectwie charakterystyki energetycznej jest wskazane, gdzie właściciel lub najemca może uzyskać bardziej szczegółowe informacje, w tym w kwestii opłacalności ekonomicznej zawartych w nim zaleceń. Ocena opłacalności ekonomicznej opiera się na zestawie standardowych warunków, takich jak ocena oszczędności energii oraz leżące u podstaw ceny energii, a także wstępna prognoza kosztów. Ponadto świadectwo zawiera informacje dotyczące kroków, jakie należy podjąć w celu wypełnienia zaleceń. Właścicielowi lub najemcy można także podać inne informacje na pokrewne tematy, takie jak audyty energetyczne lub zachęty o charakterze finansowym lub innym oraz możliwości finansowania ⇒, lub udzielić mu porad na temat zwiększania odporności budynku na zmianę klimatu ⇐.

~~5. Przy zastrzeżeniu obowiązywania krajowych przepisów, państwa członkowskie zachęcają władze publiczne do wzięcia pod uwagę przewodniej roli, jaką powinny one pełnić w dziedzinie charakterystyki energetycznej budynków, m.in. wdrażając zalecenia ujęte w świadectwie charakterystyki energetycznej wydawanym budynkom, których są właścicielami w okresie obowiązywania tego świadectwa.~~

86. Certyfikacja modułów budynku może być oparta:

- a) na wspólnej certyfikacji całego budynku; lub
- b) na ocenie innego reprezentatywnego modułu budynku o takich samych właściwościach energetycznych znajdującego się w tym samym budynku.

97. Certyfikacja domów jednorodzinnych może być oparta na ocenie innego reprezentatywnego budynku o podobnej konstrukcji i wielkości z podobną faktyczną charakterystyką energetyczną, o ile takie podobieństwo może zostać zagwarantowane przez eksperta wydającego świadectwo charakterystyki energetycznej.

108. Ważność świadectwa charakterystyki energetycznej nie przekracza ~~10~~ ⇒ pięciu ⇐ lat. ⇒ Jednakże w przypadku budynków o klasie charakterystyki energetycznej A, B lub C ustalonej na podstawie ust. 2 ważność świadectwa charakterystyki energetycznej nie przekracza 10 lat. ⇐ ~~9.~~ Do 2011 roku Komisja przyjmuje w konsultacji z właściwymi sektorami dobrowolny wspólny program certyfikacyjny Unii Europejskiej dotyczący charakterystyki energetycznej budynków niemieszkalnych. Środek ten przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 26 ust. 2. Zachęca się państwa członkowskie do uznania lub stosowania programu, lub też korzystania z jego części po uprzednim dostosowaniu go do warunków krajowych.

↓ nowy

11. Państwa członkowskie udostępniają uproszczone procedury aktualizacji świadectwa charakterystyki energetycznej w przypadku modernizacji tylko pojedynczych elementów (środki pojedyncze lub niezależne).

Państwa członkowskie udostępniają uproszczone procedury aktualizacji świadectwa charakterystyki energetycznej w przypadku wprowadzenia środków określonych w paszporcie renowacji.

↓ 2010/31/UE (dostosowany)
⇒ nowy

Artykuł 17~~42~~

Wydawanie świadectw charakterystyki energetycznej

1. Państwa członkowskie zapewniają wydawanie ⇒ cyfrowych ⇐ świadectw charakterystyki energetycznej dla:

- a) budynków lub modułów budynków, które są wznoszone, ⇒ zostały poddane ważniejszej renowacji, są ⇐ sprzedawane lub wynajmowane nowemu najemcy ⇒ lub w przypadku których umowa najmu zostaje odnowiona ⇐; oraz
- b) ~~budynków, w których całkowita powierzchnia użytkowa powyżej 500 m² jest zajmowanych przez ☒ organy ☒ władze publiczne ⇒ lub będących ich własnością ⇐ i które są często odwiedzane przez ludność. W dniu 9 lipca 2015 r. próg 500 m² obniża się do 250 m².~~

Wymogu wydania świadectwa charakterystyki energetycznej nie stosuje się, jeżeli świadectwo wydane zgodnie z dyrektywą ☒ 2010/31/UE ☒ ~~2002/91/WE~~ albo zgodnie z niniejszą dyrektywą dla tego budynku lub modułu budynku jest dostępne i aktualne.

2. Państwa członkowskie wymagają, aby przy okazji wznoszenia, sprzedaży lub wynajmu budynków lub modułów budynków ⇒, bądź w przypadku odnowienia umowy najmu, ⇐ świadectwo charakterystyki energetycznej ~~lub jego kopię~~ przedstawiano ☒ przyszłemu ☒ ~~ewentualnemu nowemu~~ najemcy lub kupującemu i przekazywano ją kupującemu lub ~~nowemu~~ najemcy.

3. Jeżeli budynek zostanie sprzedany lub wynajęty przed wzniesieniem ⇒ lub przeprowadzeniem ważniejszej renowacji ⇐, państwa członkowskie mogą wymagać od sprzedającego, by przedstawił ocenę przyszłej charakterystyki energetycznej budynku na zasadzie odstępstwa od ust. 1 i 2; w tym ☒ takim ☒ przypadku świadectwo charakterystyki energetycznej wydaje się najpóźniej z chwilą wzniesienia ⇒ lub renowacji ⇐ budynku ⇒ i odzwierciedla ono jego stan powykonawczy ⇐.

4. ~~Państwa członkowskie wymagają, aby przy okazji wystawienia na sprzedaż lub pod wynajem: budynków mających świadectwo charakterystyki energetycznej, ⇒ budynki lub moduły budynków wystawiane na sprzedaż lub pod wynajem miały ⇐, które – modułów budynków w budynku mającym świadectwo charakterystyki energetycznej, oraz ☒ aby ☒ – modułów budynków mających świadectwo charakterystyki energetycznej, podawane w reklamach ⇒ internetowych i konwencjonalnych, w tym w portalach internetowych zawierających wyszukiwarki nieruchomości ⇐ w komercyjnych mediach~~

☒ podawano ☒ ~~liczbowy~~ wskaźnik i ☒ klasę ☒ charakterystyki energetycznej zawarte~~y~~
w świadectwie charakterystyki energetycznej budynku lub modułu budynku.

↓ nowy

☒ ☒ Państwa członkowskie przeprowadzają wrywkowe kontrole lub inne kontrole w celu
zapewnienia zgodności z tymi wymogami. ☒ ☒

↓ 2010/31/UE

5. Przepisy niniejszego artykułu wykonuje się zgodnie z mającymi zastosowanie
krajowymi przepisami dotyczącymi współwłasności lub wspólności majątkowej.

~~6. Państwa członkowskie mogą wyłączyć kategorie budynków, o których mowa w art. 4
ust. 2, ze stosowania ust. 1, 2, 4 i 5 niniejszego artykułu.~~

~~67.~~ Możliwe skutki świadectw charakterystyki energetycznej w kwestii ewentualnych
postępowań prawnych rozstrzyga się zgodnie z krajowymi przepisami.

↓ nowy

7. Państwa członkowskie zapewniają, aby wszystkie wydane świadectwa charakterystyki
energetycznej były umieszczane w bazie danych dotyczącej charakterystyki energetycznej
budynków, o której mowa w art. 19. Do bazy danych należy załadować pełne świadectwo
charakterystyki energetycznej, w tym wszystkie dane niezbędne do obliczenia charakterystyki
energetycznej budynku.

↓ 2010/31/UE (dostosowany)

Artykuł ~~1813~~

Umieszczanie świadectw charakterystyki energetycznej w widocznym miejscu

1. Państwa członkowskie ~~podjęmą~~ ☒ stosują ☒ środki mające na celu zapewnienie,
aby w przypadku gdy ☒ dany budynek ☒ ~~w danym budynku~~, dla którego wydano
świadectwo charakterystyki energetycznej zgodnie z art. ~~17~~ ~~12~~ ust. 1, ☒ zajmują ☒ władze
publiczne ~~zajmują całkowitą powierzchnię użytkową powyżej 500 m²~~, a przy tym budynek
ten jest często odwiedzany przez ludność, świadectwo charakterystyki energetycznej było
umieszczone w miejscu wyraźnie widocznym dla ogółu. ~~W dniu 9 lipca 2015 r. próg 500 m²
obniża się do 250 m².~~

2. Państwa członkowskie wymagają, aby w przypadku gdy całkowita powierzchnia
użytkowa powyżej 500 m² w budynku, dla którego zostało wydane świadectwo
charakterystyki energetycznej zgodnie z art. ~~17~~ ~~12~~ ust. 1, jest często odwiedzana przez
ludność, świadectwo charakterystyki energetycznej było umieszczone w miejscu wyraźnie
widocznym dla ogółu.

3. Przepisy ~~niniejszego artykułu~~ ☒ ust. 1 i 2 ☒ nie zawierają zobowiązania do
umieszczania w widocznym miejscu zaleceń zawartych w świadectwie charakterystyki
energetycznej.

Artykuł 19

Bazy danych dotyczące charakterystyki energetycznej budynków

1. Każde państwo członkowskie tworzy krajową bazę danych dotyczącą charakterystyki energetycznej budynków, która umożliwia gromadzenie danych na temat charakterystyki energetycznej budynków oraz ogólnej charakterystyki energetycznej krajowych zasobów budowlanych.

Baza danych umożliwia gromadzenie danych dotyczących świadectw charakterystyki energetycznej, przeglądów, paszportów renowacji budynku, wskaźnika gotowości budynków do obsługi inteligentnych sieci oraz obliczonego lub opomiarowanego zużycia energii w budynkach objętych świadectwami.

2. Baza danych jest publicznie dostępna zgodnie z unijnymi i krajowymi przepisami o ochronie danych. Państwa członkowskie zapewniają właścicielom, najemcom i zarządcom budynków oraz instytucjom finansowym dostęp do pełnego świadectwa charakterystyki energetycznej w odniesieniu do budynków w ich portfelu inwestycyjnym. W przypadku budynków oferowanych pod wynajem lub na sprzedaż państwa członkowskie zapewniają potencjalnym najemcom lub nabywcom dostęp do pełnego świadectwa charakterystyki energetycznej.

3. Państwa członkowskie podają do wiadomości publicznej informacje na temat odsetka budynków w krajowych zasobach budowlanych objętych świadectwami charakterystyki energetycznej oraz zagregowane lub zanonimizowane dane dotyczące charakterystyki energetycznej budynków objętych świadectwami. Informacje publiczne są aktualizowane co najmniej dwa razy w roku. Państwa członkowskie udostępniają zanonimizowane lub zagregowane informacje ogółowi społeczeństwa i instytucjom badawczym, takim jak krajowe urzędy statystyczne, na ich wniosek.

4. Państwa członkowskie dopilnowują, aby co najmniej raz w roku informacje zawarte w krajowej bazie danych były przekazywane do obserwatorium zasobów budowlanych.

5. Do dnia 30 czerwca 2024 r. Komisja przyjmie akt wykonawczy zawierający wspólny wzór przekazywania informacji do obserwatorium zasobów budowlanych.

Ten akt wykonawczy przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 30 ust. 3.

6. W celu zapewnienia spójności informacji państwa członkowskie dopilnowują, aby krajowa baza danych dotycząca charakterystyki energetycznej budynków była interoperacyjna i zintegrowana z innymi administracyjnymi bazami danych zawierającymi informacje o budynkach, takimi jak krajowe katastry budynków i cyfrowe dzienniki budynków.

Artykuł ~~2044~~

~~Przegląd systemów ogrzewania~~ ☒ Przeglądy ☒

1. Państwa członkowskie ustanawiają środki niezbędne do wprowadzenia regularnych przeglądów ~~dostępnych części~~ systemów ogrzewania $\Rightarrow$, wentylacji lub klimatyzacji $\Leftarrow$ ~~lub połączonych systemów ogrzewania pomieszczeń i wentylacji~~ o znamionowej mocy użytecznej ponad 70 kW, ~~takich jak źródło ciepła, system sterowania i pompa(-y) obiegowa(-e) wykorzystywanych do ogrzewania budynków.~~ $\Rightarrow$ Znamionowa moc użyteczna systemu opiera się na sumie mocy znamionowej generatorów ogrzewania i klimatyzacji. $\Leftarrow$

$\Downarrow$ nowy

2. Państwa członkowskie wprowadzają osobne programy przeglądu w odniesieniu do przeglądów systemów w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych.

3. Państwa członkowskie mogą ustanawiać różne częstotliwości przeglądów w zależności od rodzaju i znamionowej mocy użytecznej systemu, biorąc pod uwagę koszt przeglądu systemu oraz szacowane oszczędności kosztów energii, które mogą być wynikiem przeglądu. Przeglądy systemów odbywają się co najmniej raz na pięć lat. Systemy z generatorami o znamionowej mocy użytecznej ponad 290 kW są poddawane przeglądowi co najmniej co dwa lata.

4. Przegląd obejmuje ocenę generatora lub generatorów, pomp cyrkulacyjnych, wentylatorów i systemu sterowania. Państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o włączeniu do programów przeglądów wszelkich dodatkowych systemów budynków, określonych w załączniku I.

$\Downarrow$ 2018/844 art. 1 pkt 7
(dostosowany)
 $\Rightarrow$ nowy

~~Przedmiotowy~~ Przegląd obejmuje ocenę sprawności i dobrania wielkości ~~źródła ciepła~~ $\boxtimes$ generatora $\boxtimes$ $\Rightarrow$ lub generatorów i ich głównych elementów $\Leftarrow$ do wymogów ~~grzewczych~~ budynku oraz $\boxtimes$ opis $\boxtimes$ opisuje, w stosownych przypadkach, zdolności systemu ~~ogrzewania lub połączonego systemu ogrzewania pomieszczeń i wentylacji~~ do optymalizacji działania w typowych lub przeciętnych warunkach eksploatacji. $\Rightarrow$ W stosownych przypadkach w ramach przeglądu ocenia się zdolność systemu do działania przy różnych i bardziej wydajnych ustawieniach temperatury, przy jednoczesnym zapewnieniu bezpiecznej eksploatacji systemu. $\Leftarrow$

$\Downarrow$ nowy

Program przeglądów obejmuje ocenę dobrania wielkości systemu wentylacji do wymogów budynku oraz opis zdolności systemu wentylacji do optymalizacji działania w typowych lub przeciętnych warunkach eksploatacji.

$\Downarrow$ 2018/844 art. 1 pkt 7
(dostosowany)
 $\Rightarrow$ nowy

Jeżeli od czasu przeprowadzenia przeglądu na mocy niniejszego $\boxtimes$ artykułu $\boxtimes$ ~~ustępu~~ nie dokonano zmian w systemie ~~grzewczym lub połączonym systemie ogrzewania pomieszczeń i wentylacji~~ lub zmian w zakresie wymogów ~~grzewczych~~ budynku, państwa członkowskie

mogą zdecydować, że nie wymagają powtórzenia oceny dobrania wielkości ~~źródła ciepła~~
⇒ głównego elementu lub oceny eksploatacji przy różnych temperaturach ⇐.

~~52.~~ Systemy techniczne budynku, które są jednoznacznie objęte uzgodnionym kryterium charakterystyki energetycznej lub ustaleniem umownym dotyczącym uzgodnionego poziomu poprawy efektywności energetycznej, takim jak umowa o poprawę efektywności energetycznej lub które są obsługiwane przez operatora urządzeń lub sieci, a zatem podlegają środkom monitorowania wyników po stronie systemu, są zwolnione z wymagań ustanowionych w ust. 1, pod warunkiem że ogólny wpływ takiego podejścia jest równoważny temu, które wynika z ust. 1.

~~63. Na zasadzie alternatywy dla ust. 1 oraz~~ ~~Pod~~ pod warunkiem że ogólny wpływ jest równoważny podejściu, które wynika z ust. 1, państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o przyjęciu środków mających na celu zapewnienie użytkownikom doradztwa w sprawie wymiany ~~generatorów~~ ~~źródeł ciepła~~, innych zmian systemu ~~ogrzewania lub połączonego systemu ogrzewania pomieszczeń i wentylacji~~ i w sprawie alternatywnych rozwiązań, by ocenić ⇒ efektywność, ⇐ sprawność i odpowiedni rozmiar tych systemów.

Przed zastosowaniem alternatywnych środków, o których mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, każde państwo członkowskie przedkłada Komisji sprawozdanie na temat równoważności wpływu tych środków względem środków, o których mowa w ust. 1.

↓ 2018/1999 art. 53 pkt 5

~~Takie sprawozdanie przekazuje się Komisji w ramach zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu sporządzanych przez państwa członkowskie, o których mowa art. 3 rozporządzenia (UE) 2018/1999.~~

↓ 2018/844 art. 1 pkt 7
(dostosowany)
⇒ nowy

~~74.~~ Państwa członkowskie ustanawiają wymagania, które mają zapewnić, jeżeli jest to możliwe z technicznego i ekonomicznego punktu widzenia, by budynki niemieszkalne wyposażone w systemy ogrzewania lub połączone systemy ogrzewania pomieszczeń i wentylacji o znamionowej mocy użytecznej ponad 290 kW zostały wyposażone ⇒ do dnia 31 grudnia 2024 r. ⇐ ~~2025 r.~~ w systemy automatyki i sterowania ~~dla~~ budynków. ⇒ Do dnia 31 grudnia 2029 r. próg znamionowej mocy użytecznej zostaje obniżony do 70 kW. ⇐

Systemy automatyki i sterowania ~~dla~~ budynków umożliwiają:

- ciągłe monitorowanie, rejestrowanie, analizowanie i ~~umożliwienie~~ dostosowywanie ~~u~~ zużycia energii;
- analizę porównawczą efektywności energetycznej budynku, wykrywanie utraty efektywności systemów technicznych budynku oraz informowanie osoby odpowiedzialnej za obiekty lub zarządzanie infrastrukturą techniczną budynku o możliwościach poprawy efektywności energetycznej; oraz
- komunikację z połączonymi systemami technicznymi budynku i innymi urządzeniami w budynku, a także interoperacyjność z systemami technicznymi budynku w zakresie różnych rodzajów technologii zastrzeżonych, urządzeń i producentów.

~~85.~~ Państwa członkowskie ~~⇒ ustanawiają ⇐ mogą ustanowić~~ wymagania w celu zapewnienia, aby ~~⇒ od dnia 1 stycznia 2025 r. ⇐~~ budynki mieszkalne ~~⇒ i budynki mieszkalne poddawane ważniejszej renowacji ⇐~~ były wyposażone w:

- a) funkcję obejmującą system ciągłego monitorowania elektronicznego dokonujący pomiarów sprawności systemów i informujący właścicieli lub zarządców budynków, gdy następuje jej znaczny spadek i gdy potrzebne jest serwisowanie systemu; oraz
- b) skuteczne funkcje sterowania w celu zapewnienia optymalnego wytwarzania, dystrybucji, magazynowania i wykorzystywania energii.

~~96.~~ Budynki zgodne z ust. ~~74~~ lub ~~85~~ są zwolnione z wymagań ustanowionych w ust. 1.

↓ nowy

10. Państwa członkowskie wprowadzają programy przeglądów lub alternatywne środki, w tym narzędzia cyfrowe, służące do poświadczania, że wykonane prace budowlane i renowacyjne odpowiadają projektowanej charakterystyce energetycznej i są zgodne z minimalnymi wymaganiami dotyczącymi charakterystyki energetycznej określonymi w kodeksach budowlanych.

11. Państwa członkowskie dołączają streszczenie analizy programów przeglądów i ich wyników jako załącznik do planu renowacji budynków, o którym mowa w art. 3. Państwa członkowskie, które wybrały środki alternatywne, o których mowa w ust. 6 niniejszego artykułu, dołączają streszczenie analizy i wyniki środków alternatywnych.

↓ 2018/844 art. 1 pkt 7

~~Artykuł 15~~

Przegląd systemów klimatyzacji

~~1. Państwa członkowskie ustanawiają środki niezbędne do wprowadzenia regularnych przeglądów dostępnych części systemów klimatyzacji lub połączonych systemów klimatyzacji i wentylacji o znamionowej mocy użytecznej ponad 70 kW. Przedmiotowy przegląd obejmuje ocenę sprawności systemu klimatyzacji i dobrania jego wielkości do wymogów chłodzenia budynku oraz opisuje, w stosownych przypadkach, zdolność systemu klimatyzacji lub połączonych systemów klimatyzacji i wentylacji do optymalizacji działania w typowych lub przeciętnych warunkach eksploatacji.~~

~~Jeżeli od czasu przeprowadzenia przeglądu na podstawie niniejszego ustępu nie dokonano zmian w systemie klimatyzacji lub połączonych systemach klimatyzacji i wentylacji lub zmian w zakresie wymogów chłodzenia budynku, państwa członkowskie mogą zdecydować, że nie wymagają powtórzenia oceny dobrania wielkości systemu klimatyzacji.~~

~~Państwa członkowskie, które utrzymują bardziej rygorystyczne wymagania na podstawie art. 1 ust. 3, są zwolnione z obowiązku powiadamiania o nich Komisji.~~

~~2. Systemy techniczne budynku, które są jednoznacznie objęte uzgodnionym kryterium charakterystyki energetycznej lub ustaleniem umownym dotyczącym uzgodnionego poziomu poprawy efektywności energetycznej, takim jak umowa o poprawę efektywności energetycznej lub które są obsługiwane przez operatora urządzeń lub sieci, a zatem podlegają środkom monitorowania wyników po stronie systemu, są zwolnione z wymagań~~

ustanowionych w ust. 1, pod warunkiem że ogólny wpływ takiego podejścia jest równoważny temu, które wynika z ust. 1.

~~3. Na zasadzie alternatywy dla ust. 1, oraz pod warunkiem że ogólny wpływ jest równoważny temu, który wynika z ust. 1, państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o przyjęciu środków mających na celu zapewnienie użytkownikom doradztwa w sprawie wymiany systemów klimatyzacji lub połączonych systemów klimatyzacji i wentylacji, innych modyfikacji w systemie klimatyzacji lub w połączonych systemach klimatyzacji i wentylacji oraz w sprawie alternatywnych rozwiązań, by ocenić sprawność i rozmiar tych systemów.~~

~~Przed zastosowaniem alternatywnych środków, o których mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, każde państwo członkowskie przedkłada Komisji sprawozdanie na temat równoważności wpływu tych środków względem środków, o których mowa w ust. 1.~~

↓ 2018/1999 art. 53 pkt 6

~~Takie sprawozdanie przekazuje się Komisji w ramach zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu sporządzanych przez państwa członkowskie, o których mowa art. 3 rozporządzenia (UE) 2018/1999.~~

↓ 2018/844 art. 1 pkt 7

~~4. Państwa członkowskie ustanawiają wymagania, które mają zapewnić, jeżeli jest to możliwe z technicznego i ekonomicznego punktu widzenia, by budynki niemieszkalne wyposażone w system klimatyzacji lub połączone systemy klimatyzacji i wentylacji o znamionowej mocy użytecznej ponad 290 kW zostały wyposażone do 2025 r. w systemy automatyki i sterowania dla budynków.~~

~~Systemy automatyki i sterowania dla budynków umożliwiają:~~

- ~~a) ciągłe monitorowanie, rejestrowanie, analizowanie i umożliwienie dostosowywania zużycia energii;~~
- ~~b) analizę porównawczą efektywności energetycznej budynku, wykrywanie utraty efektywności systemów technicznych budynku oraz informowanie osoby odpowiedzialnej za obiekty lub zarządzanie infrastrukturą techniczną budynku o możliwościach poprawy efektywności energetycznej; oraz~~
- ~~e) komunikację z połączonymi systemami technicznymi budynku i innymi urządzeniami w budynku, a także interoperacyjność z systemami technicznymi budynku w zakresie różnych rodzajów technologii zastrzeżonych, urządzeń i producentów.~~

~~5. Państwa członkowskie mogą ustanowić wymagania w celu zapewnienia, aby budynki mieszkalne były wyposażone w:~~

- ~~a) funkcję obejmującą system ciągłego monitorowania elektronicznego dokonujący pomiarów sprawności systemów i informujący właścicieli lub zarządców budynków, gdy następuje jej znaczny spadek i gdy potrzebne jest serwisowanie systemu; oraz~~
- ~~b) skuteczne funkcje sterowania w celu zapewnienia optymalnego wytwarzania, dystrybucji, magazynowania i wykorzystywania energii.~~

~~6. Budynki zgodne z ust. 4 lub 5 są zwolnione z wymagań ustanowionych w ust. 1.~~

↓ 2010/31/UE (dostosowany)
⇒ nowy

Artykuł ~~21~~¹⁶

Sprawozdania z przeglądu systemów ogrzewania ☒, wentylacji ☒ i klimatyzacji

1. Sprawozdanie z przeglądu jest wydawane po każdym przeglądzie systemu ogrzewania ☒, wentylacji ☒ lub klimatyzacji. Sprawozdanie z przeglądu zawiera wynik przeglądu przeprowadzonego zgodnie z art. ~~20~~¹⁴ ~~lub 15~~ oraz zalecenia w sprawie opłacalnej ekonomicznie poprawy charakterystyki energetycznej systemu poddanego przeglądowi.

Zalecenia ☒ te ☒ mogą opierać się na porównaniu charakterystyki energetycznej systemu poddanego przeglądowi z najlepszym dostępnym, możliwym do zastosowania systemem oraz systemem podobnego rodzaju, którego wszystkie istotne elementy osiągają poziom charakterystyki energetycznej wymagany zgodnie z obowiązującym prawodawstwem.

2. Sprawozdanie z przeglądu przekazywane jest właścicielowi lub najemcy budynku.

↓ nowy

3. Sprawozdanie z przeglądu umieszcza się w krajowej bazie danych dotyczącej charakterystyki energetycznej budynków na podstawie art. 19.

↓ 2010/31/UE (dostosowany)
⇒ nowy

Artykuł ~~22~~¹⁷

Niezależni eksperci

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby wydawanie świadectw charakterystyki energetycznej budynków ☒, tworzenie paszportów renowacji, ocena gotowości budynków do obsługi inteligentnych sieci, ☒ i ☒ oraz ☒ przeglądy systemów ogrzewania i klimatyzacji były przeprowadzane w sposób niezależny przez wykwalifikowanych lub ☒ certyfikowanych ☒ ~~akredytowanych~~ ekspertów, niezależnie od tego, czy prowadzą oni działalność na własny rachunek, czy też są zatrudnieni w instytucjach publicznych lub przedsiębiorstwach prywatnych.

Przy ~~akredytacji~~ ☒ certyfikacji ekspertów zgodnie z art. 26 dyrektywy (UE) .../... [wersja przekształcona dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej] ☒ uwzględnia się ich fachowość.

2. Państwa członkowskie upubliczniają informacje na temat szkolenia i ~~akredytacji~~ ☒ certyfikacji ☒. Państwa członkowskie zapewniają publiczną dostępność regularnie aktualizowanych list wykwalifikowanych lub ~~akredytowanych~~ ☒ certyfikowanych ☒ ekspertów albo regularnie aktualizowanych wykazów ~~akredytowanych~~ ☒ certyfikowanych ☒ spółek oferujących usługi takich ekspertów.

↓ nowy

Artykuł 23

Certyfikacja specjalistów budowlanych

1. Państwa członkowskie zapewniają odpowiedni poziom kompetencji specjalistów budowlanych wykonujących zintegrowane prace renowacyjne zgodnie z art. 26 [wersja przekształcona dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej].
2. W stosownych przypadkach i w miarę możliwości państwa członkowskie zapewniają dostęp do certyfikacji lub równoważnych systemów kwalifikacji wykonawcom zintegrowanych prac renowacyjnych w przypadkach gdy nie jest to objęte art. 18 ust. 3 dyrektywy (UE) 2018/2001 [zmienionej dyrektywy w sprawie odnawialnych źródeł energii] lub art. 26 dyrektywy (UE).../... [wersja przekształcona dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej].

↓ 2010/31/UE (dostosowany)
⇒ nowy

Artykuł ~~24~~8

Niezależny system kontroli

1. Państwa członkowskie zapewniają ustanowienie niezależnych systemów kontroli świadectw charakterystyki energetycznej ⇒ zgodnie z załącznikiem VI oraz wprowadzenie niezależnych systemów kontroli paszportów renowacji, wskaźników gotowości budynków do obsługi inteligentnych sieci ogrzewania i klimatyzacji ⇐ i sprawozdań z przeglądów systemów ogrzewania i klimatyzacji ~~zgodnie z załącznikiem II~~. Państwa członkowskie mogą ustanowić odrębne systemy służące kontroli świadectw charakterystyki energetycznej ⇒, paszportów renowacji, wskaźników gotowości budynków do obsługi inteligentnych sieci ⇐ i ~~kontroli~~ sprawozdań z przeglądów systemów ogrzewania i klimatyzacji.
2. Państwa członkowskie mogą delegować odpowiedzialność za wdrożenie niezależnych systemów kontroli.
W przypadku podjęcia takiej decyzji państwa członkowskie zapewniają, aby niezależne systemy kontroli zostały wdrożone zgodnie z załącznikiem VI ~~II~~.
3. Państwa członkowskie wymagają, aby świadectwa charakterystyki energetycznej ⇒, paszporty renowacji, wskaźniki gotowości budynków do obsługi inteligentnych sieci ⇐ oraz sprawozdania z przeglądów, o których mowa w ust. 1, były udostępniane właściwym władzom lub organom na ich wniosek.

↓ 2018/844 art. 1 pkt 8
(dostosowany)
⇒ nowy

Artykuł ~~25~~9

Przegląd

Do ~~dnia 1 stycznia~~ ⇒ końca 2027 ⇐ ~~2026~~ r. Komisja przy pomocy komitetu ~~ustanowionego na mocy~~ ⇒, o którym mowa w ⇐ art. ~~3026~~ dokonuje przeglądu niniejszej dyrektywy w świetle zdobytego doświadczenia i postępów poczynionych podczas jej stosowania i, jeśli jest to konieczne, przedstawia ~~proponuje~~ ☒ wnioski ustawodawcze ☒.

W ramach tego przeglądu ⇒ Komisja ocenia, czy stosowanie niniejszej dyrektywy w połączeniu z innymi instrumentami ustawodawczymi dotyczącymi efektywności energetycznej i emisji gazów cieplarnianych z budynków, w szczególności poprzez ustalanie opłat za emisję gazów cieplarnianych, zapewnia wystarczające postępy na drodze do osiągnięcia w pełni zdekarbonizowanych, bezemisyjnych zasobów budowlanych do 2050 r., czy też należy wprowadzić kolejne wiążące środki na poziomie Unii, w szczególności obowiązkowe minimalne normy charakterystyki energetycznej dla całości zasobów budowlanych. ⇐ Komisja analizuje ☒ również ☒, w jaki sposób państwa członkowskie mogłyby zastosować zintegrowane podejście w zakresie unijnej polityki w dziedzinie nieruchomości opartej na lokalnej sieci lub sąsiedztwie, zapewniając, by każdy budynek spełniał minimalne wymagania dotyczące charakterystyki energetycznej, na przykład poprzez zastosowanie ogólnych systemów renowacji do wielu budynków w kontekście przestrzennym zamiast do jednego budynku. ~~Komisja ocenia w szczególności potrzebę dalszej poprawy świadectw charakterystyki energetycznej zgodnie z art. 11.~~

↓ 2018/844 art. 1 pkt 9
(dostosowany)

~~Artykuł 19 a~~

~~Studium wykonalności~~

~~Przed 2020 r. Komisja przeprowadzi studium wykonalności w celu ustalenia możliwości i terminu wprowadzenia przeglądu autonomicznych systemów wentylacji i opcjonalnego paszportu renowacji budynku, w uzupełnieniu do świadectw charakterystyki energetycznej, aby określić długoterminowy plan etapowej renowacji konkretnego budynku na podstawie kryteriów jakościowych i audytu energetycznego, przedstawiający odpowiednie środki i renowacje, które mogą przyczynić się do poprawy charakterystyki energetycznej.~~

↓ 2010/31/UE (dostosowany)
⇒ nowy

~~Artykuł 2620~~

~~Informacja~~

1. Państwa członkowskie ☒ stosują ☒ ~~podejmują~~ niezbędne środki celem informowania właścicieli lub najemców budynków lub modułów budynków ⇒ oraz wszelkich odpowiednich uczestników rynku ⇐ o różnych metodach i praktykach służących poprawie charakterystyki energetycznej. ⇒ W szczególności państwa członkowskie stosują niezbędne środki w celu udzielania dostosowanych do potrzeb informacji gospodarstwom domowym znajdującym się w trudnej sytuacji. ⇐

2. Państwa członkowskie dostarczają właścicielom lub najemcom budynków w szczególności informacje o świadectwach charakterystyki energetycznej, o tym, czemu one służą i jaki jest ich cel, o opłacalnych środkach i, w stosownych przypadkach, instrumentach finansowych służących poprawie charakterystyki energetycznej budynku i o zastąpieniu kotłów na paliwa kopalne bardziej zrównoważonymi alternatywnymi rozwiązaniami. Państwa członkowskie dostarczają te informacje za pomocą dostępnych i przejrzystych narzędzi doradczych, takich jak doradztwo dotyczące renowacji i punkty kompleksowej obsługi.

Na wniosek państw członkowskich Komisja udziela pomocy państwom członkowskim w realizacji kampanii informacyjnych do celów, o których mowa w ust. 1 oraz akapicie pierwszym niniejszego ustępu, które mogą być włączane do programów unijnych.

3. Państwa członkowskie zapewniają dostępność wskazówek i szkolenia dla podmiotów odpowiedzialnych za wdrożenie niniejszej dyrektywy. Wskazówki i szkolenie dotyczą znaczenia poprawy charakterystyki energetycznej i umożliwiają rozważenie optymalnego połączenia poprawy efektywności energetycznej, ⇒ redukcji emisji gazów cieplarnianych, ⇐ wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych oraz korzystania z systemów ~~☒ ciepłowniczych lub chłodniczych ☒ lokalnego ogrzewania lub chłodzenia~~ w trakcie planowania, projektowania, wznoszenia i renowacji stref przemysłowych lub osiedli mieszkaniowych. ⇒ Takie wytyczne i szkolenia mogą również dotyczyć ulepszeń strukturalnych, przystosowania się do zmiany klimatu, bezpieczeństwa przeciwpożarowego, zagrożeń związanych z intensywną aktywnością sejsmiczną, usuwania substancji niebezpiecznych, w tym azbestu, emisji zanieczyszczeń (w tym pyłu drobnego) oraz dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. ⇐

4. Zaprasza się Komisję do stałego poprawiania swoich usług informacyjnych, w szczególności stworzonej strony internetowej – europejskiego portalu na rzecz efektywności energetycznej w budynkach – skierowanej do obywateli, fachowców i władz, ~~☒ co pomoże państwom członkowskim ☒ wspomagając w ten sposób państwa członkowskie~~ w ich działaniach informacyjnych i uświadamiających. Wśród informacji podawanych na tej stronie mogłyby znaleźć się ~~odsylacze ☒ linki ☒ do~~ jednostronnych prawodawstwa Unii Europejskiej, a także prawa krajowego, regionalnego i lokalnego, ~~odsylacze ☒ linki ☒ do~~ stron internetowych portalu EUROPA, na których opublikowano krajowe plany działań ~~☒ na rzecz racjonalizacji zużycia energii ☒ dotyczące efektywności energetycznej, odsylacze ☒ linki ☒ do~~ dostępnych instrumentów finansowych, a także do przykładów najlepszych praktyk na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym. Jeśli chodzi o Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, ⇒ Fundusz Spójności i Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, ⇐ Komisja powinna kontynuować i zintensyfikować swoje usługi informacyjne, aby ułatwiać wykorzystywanie dostępnych środków finansowych, zapewniając zainteresowanym stronom – w tym krajowym, regionalnym i lokalnym władzom – pomoc i informacje na temat możliwości finansowania, uwzględniając aktualne zmiany w przepisach.

Artykuł ~~27~~²⁴

Konsultacje

Aby ułatwić skuteczne wdrożenie niniejszej dyrektywy, państwa członkowskie – zgodnie z mającym zastosowanie krajowym ustawodawstwem i w razie potrzeby – przeprowadzają konsultacje z zaangażowanymi zainteresowanymi stronami, w tym z lokalnymi i regionalnymi władzami. Takie konsultacje mają szczególne znaczenie dla stosowania art. ~~9~~ ~~2620~~.

Artykuł ~~2822~~

Dostosowanie załącznika I do postępu technicznego

Komisja ~~dostosowuje do postępu technicznego pkt 3 i 4 załącznika I w drodze~~ ☒ przyjmuje ☒ akty~~ów~~ delegowan~~ych~~, zgodnie z art. ~~29~~ ~~23~~, ~~24~~ i ~~25~~☒, dotyczące dostosowania pkt 4 i 5 załącznika I do postępu technicznego ☒.

↓ 2018/844 art. 1 pkt 11
(dostosowany)
⇒ nowy

Artykuł ~~2923~~

Wykonanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.

2. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. ~~65~~, ☒ 7, 10, ☒ ~~138~~ i ~~2822~~ powierza się Komisji na ☒ czas ☒ ☒ nieokreślony ☒ ~~okres pięciu lat~~ od dnia ☒ [data wejścia w życie niniejszej dyrektywy] r. ☒ ~~9 lipca 2018~~. Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż na dziewięć miesięcy przed końcem tego pięcioletniego okresu. Przekazanie uprawnień jest automatycznie przedłużane na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem danego okresu.

3. Przekazanie ☒ uprawnień ☒ ~~uprawnienia~~, o którym mowa w art. ~~65~~, ☒ 7, 10, ☒ ~~138~~ i ~~2822~~, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w ☒ późniejszym terminie ☒ określonym w tej decyzji ~~późniejszym terminie~~. Nie wpływa ona na ważność ~~jakiemukolwiek~~ już obowiązujących aktów delegowanych.

4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa.

5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja ~~powiadamia o tym~~ przekazuje ☒ go ☒ równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. ~~65~~, ☒ 7, 10, ☒ ~~138~~ lub ~~2822~~ wchodzi w życie tylko wówczas, gdy Parlament Europejski albo Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada,

poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

↓ 2018/844 art. 1 pkt 13

Artykuł ~~30~~²⁶

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga komitet. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 4 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

↓ 2010/31/UE (dostosowany)
⇒ nowy

Artykuł ~~31~~²⁷

☒ Kary ☒ ~~Sanckje~~

Państwa członkowskie ~~określają zasady~~ ☒ ustanawiają przepisy ☒ dotyczące ☒ kar mających zastosowanie ~~☒ sankcji stosowanych w przypadku naruszeń~~ ☒ ~~nie~~ przepisów krajowych przyjętych na ☒ podstawie ☒ ~~moce~~ niniejszej dyrektywy i podejmują wszelkie ☒ niezbędne środki w celu ☒ ~~środki niezbędne do~~ zapewnienia ich ☒ wykonywania ~~egzekwowania~~. Przewidziane ☒ kary ☒ ~~sanckje~~ muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające. ~~Najpóźniej do dnia 9 stycznia 2013 r. Państwa członkowskie powiadamiają o tych przepisach Komisję, a następnie bezzwłocznie powiadamiają ją~~ ☒ Komisję ☒ o wszystkich ~~późniejszych~~ zmianach, które ~~ich~~ dotyczą ☒ przepisów, o których powiadomiono zgodnie z art. 27 dyrektywy 2010/31/UE ☒.

Artykuł ~~32~~²⁸

Transpozycja

1. Państwa członkowskie ~~przyjmą i opublikują najpóźniej do dnia 9 lipca 2012 r.~~ ⇒ wprowadzają w życie ⇐ przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania art. ~~2–18~~ ⇒ 1–3, 5–26, 29 i 32 ⇐ oraz art. ~~20 i 27~~ ⇒ załączników I–III i V–IX do dnia [...] ⇐. ☒ Niezwłocznie przekazują one Komisji tekst tych przepisów i tabelę korelacji. ☒

~~Państwa członkowskie stosują przepisy, które dotyczą art. 2, 3, 9, 11, 12, 13, 17, 18, 20 i 27, najpóźniej od dnia 9 stycznia 2013 r. Państwa członkowskie stosują przepisy, które dotyczą art. 4, 5, 6, 7, 8, 14, 15 i 16, w odniesieniu do budynków zajmowanych przez władze publiczne najpóźniej od dnia 9 stycznia 2013 r., a w odniesieniu do innych budynków najpóźniej od dnia 9 lipca 2013 r. Państwa członkowskie mogą odroczyć zastosowanie art. 12 ust. 1 i 2 wobec pojedynczych modułów budynków, które są wynajmowane, do dnia 31 grudnia 2015 r. Nie może to jednak prowadzić do wystawiania mniejszej liczby świadectw, niż by miało to miejsce, gdyby w państwie członkowskim, którego to dotyczy, była~~

~~stosowana dyrektywa 2002/91/WE. Środki przyjmowane~~ ☒ Przepisy przyjęte ☒ przez państwa członkowskie zawierają ☒ odniesienie ☒ ~~odesłanie~~ do niniejszej dyrektywy lub ☒ odniesienie ☒ ~~odesłanie~~ takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Przepisy te zawierają także wskazanie, że w istniejących przepisach ustawowych, wykonawczych i administracyjnych ☒ odniesienia ☒ ~~odesłania~~ do dyrektywy ~~2002/91/WE~~ ☒ uchylonej niniejszą dyrektywą ☒ odczytuje się jako ☒ odniesienia ☒ ~~odesłania~~ do niniejszej dyrektywy. ~~Metody~~ ☒ Sposób ☒ dokonywania takiego ☒ odniesienia ☒ ~~odesłania~~ i formułowania takiego wskazania określany ~~jeste się~~ przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji tekst podstawowych przepisów prawa krajowego przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 33~~20~~

Uchylenie

Dyrektywa ☒ 2010/31/UE ☒ ~~2002/91/WE~~, zmieniona ~~rozporządzeniem~~ ☒ aktami ☒ wymienionymi w załączniku ~~VIIIIV~~ część A, traci moc ~~z dniem~~ ☒ ze skutkiem od dnia [...] r. ☒ ~~1 lutego 2012 r.~~, bez uszczerbku dla zobowiązań państw członkowskich dotyczących terminów transpozycji do prawa krajowego i ☒ dat ☒ zastosowania ~~dyrektywy~~ ☒ dyrektyw ☒ określonych w załączniku ~~VIIIIV~~ część B.

☒ Odniesienia ☒ ~~Odesłanie~~ do ☒ uchylonej ☒ dyrektywy ~~2002/91/WE~~ odczytuje się jako ~~odesłanie~~ ☒ odniesienia ☒ do niniejszej dyrektywy, zgodnie z tabelą korelacji w załączniku ~~IXV~~.

Artykuł 34~~30~~

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

☒ Art. 4, 27, 28, 30, 31 i 33–35 oraz załącznik IV stosuje się od dnia [dzień po dacie określonej w art. 32 ust. 1 akapit pierwszy] r. ☒

Artykuł 35~~31~~

Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący

W imieniu Rady
Przewodniczący